

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

«ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΑΓΡΟΤΩΝ.»

ΤΙΤΛΟΣ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ:

«ΤΑΧΑΤΙΟΝΟΦFARMERS »

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ:

Κουρούπης Αντώνιος

Τζαβάρας Γεώργιος

Χαλκιόπουλος Γεώργιος

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:

ΒΑΡΔΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΠΑΤΡΑ 2017

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ριζικές είναι οι αλλαγές που έχουν σημειωθεί σε πολλούς τομείς της οικονομίας, εξαιτίας των τελευταίων οικονομικών εξελίξεων και πιο συγκεκριμένα εξαιτίας της οικονομικής ύφεσης, τόσο στην χώρα μας, όσο και παγκοσμίως .

Ο αγροτικός τομέας, βρισκόμενος στο επίκεντρο των αλλαγών, έχει γίνει δέκτης ριζικών αλλαγών .Έχουν σημειωθεί σημαντικές αλλαγές, ως προς τον τρόπο που αντιμετωπίζεται ο αγροτικός τομέας από το Υπουργείο Οικονομικών και κυρίως, στο κομμάτι που αφορά την φορολόγηση των αγροτών .

Παρατηρείται το φαινόμενο, οι άνθρωποι που ασχολούνται γενικότερα στον αγροτικό τομέα, να αντιμετωπίζονται ως επιτηδευματίες .

Τα πλαίσια της αυστηρότητας μέσα στην οποία βρίσκονται αντιμέτωποι οι αγρότες, έχουν στενέψει οι επιλογές και συνέπεια τούτου, δεν υπάρχουν και περιθώρια σφάλματος εκ μέρους των λογιστών. Οι επιπτώσεις, για τον αγρότη-πελάτη , σε περίπτωση κάποιου λάθους εκ μέρους των λογιστών , είναι σοβαρότατες .

Ως εκ τούτου, έχει καταστεί άκρως σημαντική η συνεχής πληροφόρηση ,από τους λογιστές , των αλλαγών που συντελούνται στα φορολογικά δρώμενα που αφορούν το αγροτικό κόσμο, μιας και υπήρξαν αρκετές μεταβολές στο Νομοθετικό πλαίσιο , καθώς επίσης και σε ζητήματα φορολογίας, τήρησης απλογραφικών βιβλίων , ή ορθότερα ειδικής κατηγορίας τήρησης, (*μη τήρηση βιβλίων –συγκέντρωση παραστατικών εσόδων/εξόδων*) , ή διπλογραφικών βιβλίων (*εάν τα ακαθάριστα έσοδα της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου υπερβαίνουν τα 1.500.000 ευρώ*), αλλαγές ημερομηνιών προθεσμίας και υποχρεώσεων για τους αγρότες , προσθήκες και τροποποιήσεις σε άρθρα και νέες ρυθμίσεις με νέους νόμους κ.λ.π.

Είναι σημαντικό να τονιστεί, ότι οι αλλαγές αυτές, βρίσκουν τους έλληνες αγρότες απροετοίμαστους , καλλιεργώντας παράλληλα , ένα κλίμα αβεβαιότητας και όχι εμπιστοσύνης μεταξύ των αγροτών , λογιστών και φορολογικών αρχών.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι **αγρότες του μέλλοντος** πρέπει να είναι εκπαιδευμένοι στο τομέα απασχόλησης τους και να καταρτίζονται συνεχώς σε καινούργιες γεωργικές πρακτικές με σκοπό την παραγωγή προϊόντων σύμφωνα με τις εκάστοτε ανάγκες της αγοράς. Η χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών και του internet θα αποτελεί βασικό εργαλείο για την επίτευξη των εμπορικών και επιχειρηματικών στόχων κάθε εκμετάλλευσης.

Εκτός από τα παραπάνω , θα είναι επιφορτισμένοι με την συλλογή παραστατικών , που θα χρησιμοποιούν για ελάφρυνση της φορολογίας τους.

Ο αγρότης του ειδικού καθεστώτος, από την 1/1/2016 , επειδή δεν θα τηρεί βιβλία , θα έχει το αφορολόγητο των μισθωτών , διότι δεν θα είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότης, αφού με το νέο νόμο θα πρέπει να έχει μεταξύ των άλλων κριτηρίων , θα φορολογείται από το 1^ο ευρώ , με συντελεστή 22%.

Σαν κριτήρια για τα παραπάνω θα πρέπει να τηρεί τα : να έχει εισόδημα τουλάχιστον το 50% του συνολικού από αγροτικές ασχολίες , να είναι γραμμένος στο Μητρώο αγροτών, να έχει αγροτική εκμετάλλευση , να ασχολείται στα χωράφια με το 30% του συνολικού χρόνου εργασίας , και φυσικά να είναι ασφαλισμένος στον ΟΓΑ.

Πρέπει να σημειώσουμε ότι όλα τα παραπάνω , βρίσκουν εντελώς απροετοίμαστους τους αγρότες , όπως επίσης και τα διάφορα οικονομικά και φορολογικά κλιμάκια της χώρας , δημιουργώντας έτσι , ένα κλίμα αβεβαιότητας και αμφιβολίας ανάμεσα στους αγρότες και τους λογιστές , που θα πρέπει να επωμιστούν όλες αυτές τις αλλαγές .

ABSTRACT

The farmers of the future must be trained in the field of employment and to draw up a new agricultural practices with a view to producing products in accordance with the needs of the market. The use of computers and the Internet is a fundamental tool for achieving the commercial and business objectives for each holding.

In addition to the above, will be responsible for the collection of documents, which will be used for alleviating the tax burden.

The farmer of the specific arrangements, from 1/1/2016, because it will keep free of employees, because it would not be in the main occupation of farmer, since under the new law should have among other criteria, shall be taxed by the 1st euro, at the rate of 22%.

As criteria for the above should keep: to have an income that is at least 50% of the total from farming, be inscribed in the Register of farmers, farm, to deal fields with 30% of the total working time, and of course to be insured OGA.

It should be noted that all the above, find completely unawares farmers, as well as the various economic and fiscal ranks the country, thus creating a climate of uncertainty and doubt between farmers and accountants, which will have to bear all these changes.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	- 1 -
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	- 2 -
ABSTRACT	- 3 -
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	- 4 -
ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ.....	- 5 -
Κεφάλαιο 1 ^ο	- 9 -
1.1 Βασικές έννοιες	- 9 -
1.2 έννοια του Μητρώου αγροτών & Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων.	- 14 -
1.3 Έννοια του αγροτικού εισοδήματος	- 17 -
Κεφάλαιο 2 ^ο	- 21 -
2.1 Αγρότες ειδικού καθεστώτος.....	- 21 -
2.2 Αγρότες Κανονικού Καθεστώτος.....	- 25 -
2.2.1 Έννοια Ακαθαρίστων Εσόδων για την ένταξη στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ και στα Βιβλία	- 26 -
2.2.3 Άσκηση Παράλληλης Δραστηριότητας & ένταξη στα βιβλία και στο κανονικό καθεστώς	- 27 -
2.3 Βιβλία και Στοιχεία	- 28 -
2.4 Υπόχρεοι σε έκδοση του εγγράφου μη τιμολογημένων αποθεμάτων	- 29 -
2.5 Βιβλία Αγροτών του κανονικού καθεστώτος Φ.Π.Α.	- 31 -
2.6 Πωλήσεις αγροτικών προϊόντων από συνεταιριστικές οργανώσεις για λογαριασμό αγροτών - Έκδοση εκκαθαρίσεων	- 31 -
2.7 Αγροτικοί συνεταιρισμοί και αγροτικές επιχειρήσεις (Α.Ε.)	- 32 -
Κεφάλαιο 3 ^ο	- 34 -
3.1 σημαντικές έννοιες απόκτησης και φορολογίας αγροτικών εισοδημάτων	- 34 -
3.1.1 εισόδημα από ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν ακινήτων (π.χ. χωραφιών, αποθηκών κ.λπ.)	- 34 -
3.1.2 τεκμήρια διαβίωσης.....	- 34 -

3.1.3 Διαφορά τεκμηρίων	34 -
3.1.4 Παροχή υπηρεσιών από αγρότες σε άλλους	34 -
3.1.5 Τέλος επιτηδεύματος	35 -
3.1.6 ζημία της αγροτικής παραγωγής	35 -
3.1.7 αγροτικά φωτοβολταϊκά	35 -
3.2 Φόρος αγροτικού εισοδήματος.....	35 -
3.3 Αγροτικές Επιδοτήσεις και αποζημιώσεις.....	45 -
3.3.1 Κατηγορίες επιδοτήσεων	47 -
3.3.2 Ο μερισμός του αφορολογήτου ποσού των επιδοτήσεων μεταξύ των δυο κατηγοριών επιδοτήσεων	47 -
3.3.3 Χρόνος υπολογισμού των επιδοτήσεων	48 -
3.3.4 Κάλυψη τεκμηρίου με το αφορολόγητο ποσό των επιδοτήσεων.....	48 -
3.3.5 Μη δυνατότητα κάλυψης τεκμηρίου με τις αγροτικές αποζημιώσεις.....	48 -
3.3.5 Αναγραφή των επιδοτήσεων στο έντυπο Ε3.....	49 -
3.3.6 Τεκμήρια διαβίωσης και αγοράς περιουσιακών στοιχείων.....	49 -
3.3.7 Δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων.....	52 -
3.3.8 Αλλαγές στη φορολογία των εισοδημάτων του 2015-2016 σε σχέση με τα εισοδήματα του 2014	55 -
3.3.9 Κατηγορίες εξόδων – εσόδων.....	55 -
3.3.10 Παραστατικά για αγορές πάγιων.....	60 -
Κεφάλαιο 4 ^ο	107 -
4.1 Συμπεράσματα για την φορολογία των αγροτών	107 -
4.2 Ασφαλιστικό : Η « άλλη Φορολογία ».....	110 -
Βιβλιογραφικές αναφορές	115 -

ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ

Φ.Π.Α = Φόρος Προστιθεμένης Άξιας

ΕΝ.Φ.Ι.Α. = Ενιαίος φόρος ιδιοκτησίας ακίνητων

ΠΑ.ΣΕ.ΓΕ.Σ. = Πανελληνιά Συνομοσπονδία Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων .

Φ.Ε.Κ = Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως

Α.Σ. = Αγροτικός Συνεταιρισμός

Ε.Α.Σ. = Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών

Α.Ε.Σ. = Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις

Κ.Φ.Α.Σ. = Κώδικας Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών

Ε.Α.Π.Γ.Ε. = Επιτροπή Αντικείμενου Προσδιορισμού Γεωργικού Εισοδήματος

Γ.Π.Α. = Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Κ.Φ.Ε. = Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος

Π.Δ. = Προεδρικό Διάταγμα

Α.Β.Α = Αρχική Βασική Άξια

Ο.Σ.Δ.Ε. = Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Έλεγχου

Ε.Τ.Θ.Α. = Ευρωπαϊκό Τμήμα Θαλάσσης και Αλιείας

Κ.Υ.Α. = Κοινή Υπουργική Απόφαση

Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. = Οργανισμός Πληρωμών και Έλεγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων

Ν.Π.Ι.Δ. = Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου

Ε.Γ.Τ.Ε. = Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων

Ε.Γ.Τ.Α.Α. = Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτική Ανάπτυξης

Ε.Γ.Τ.Π.Ε = Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η έννοια του αγρότη, όσον αφορά την φορολογία, περιγράφεται στο Άρθρο 42 του Ν.2859/2000 «Αγρότες, αγροτικά προϊόντα, αγροτικές εκμεταλλεύσεις και υπηρεσίες του κώδικα Φ.Π.Α» . «Για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 41 θεωρούνται:

Ως αγρότες, αυτοί που ασκούν προσωπικά ή με τα μέλη της οικογένειας τους ή με μισθωτούς ή εργάτες τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις και υπηρεσίες που προβλέπουν οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4. 2.

Ως αγροτικά προϊόντα, τα αγαθά που παράγονται από τους αγρότες στα πλαίσια των αγροτικών τους εκμεταλλεύσεων. 3.Ως αγροτικές

εκμεταλλεύσεις: α) η γεωργία γενικά και ιδίως η καλλιέργεια δημητριακών, κηπευτικών, καπνού, βαμβακιού, σπυροφόρων και καρποφόρων δέντρων, αρωματικών και διακοσμητικών φυτών, η αμπελοργία, η ανθοκομία, η παραγωγή μανιταριών, μπαχαρικών, σπόρων και φυτών, β) η εκτροφή ζώων γενικά, στην οποία περιλαμβάνονται ιδίως η κτηνοτροφία, η πτηνοτροφία, η κονικλοτροφία, η μελισσοκομία, η σηροτροφία και η σαλιγκαροτροφία, γ) η δασοκομία γενικά, δ) η αλιεία σε γλυκά νερά, η ιχθυοτροφία, η βατραχοτροφία, η καλλιέργεια μυδιών, στρειδιών και η εκτροφή μαλακίων και μαλακοστράκων, ε) οι μεταποιητικές δραστηριότητες του αγρότη, που

πραγματοποιούνται με συνήθη μέσα, στα πλαίσια των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, σε προϊόντα τα οποία προέρχονται κατά κύριο λόγο από την αγροτική του παραγωγή. 4. Ως αγροτικές υπηρεσίες, οι παρεχόμενες από τους αγρότες με χειρωνακτική εργασία ή με το συνήθη εξοπλισμό της εκμετάλλευσής τους, οι οποίες συμβάλλουν στην παραγωγή αγροτικών προϊόντων. Στις υπηρεσίες αυτές

περιλαμβάνονται κυρίως: α) οι εργασίες σποράς και φύτευσης, καλλιέργειας, θερισμού, αλωνίσματος, δεματοποίησης, περισυλλογής και συγκομιδής, β) οι εργασίες προπαρασκευής για την πώληση προϊόντων, όπως η διαλογή, η ξήρανση, ο καθαρισμός, η άλεση, η έκθλιψη, η απολύμανση, η συσκευασία και η αποθήκευση, γ) η φύλαξη, η πάχυνση και η εκτροφή ζώων, δ) η μίσθωση μηχανικών μέσων και εξοπλισμού γενικά, που χρησιμοποιούνται στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις, ε) η τεχνική βοήθεια, στ) η καταπολέμηση επιβλαβών φυτών και ζώων, καθώς και ο ψεκασμός φυτών και εδάφους, ζ) η χρησιμοποίηση αρδευτικών, αποξηραντικών μέσων και εξοπλισμού, η) η υλοτομία, η κοπή ξύλων, καθώς και άλλες δασοκομικές υπηρεσίες.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ
ΕΝΝΟΙΕΣ & ΟΡΙΣΜΟΙ

Κεφάλαιο 1^ο

1.1 Βασικές έννοιες

Αγρότης με την γενική έννοια, είναι αυτός που ασχολείται με την γεωργία ή την κτηνοτροφία. Επίσης, αγρότης καλείται αυτός που το εισόδημά του από την γεωργία, ξεπερνά το 50% του συνολικού του εισοδήματος. Στους παραπάνω ορισμούς, προστίθεται και η παράμετρος του χρόνου απασχόλησης, σύμφωνα με την οποία, κάθε αγρότης, πρέπει να αφιερώνει πάνω από το 50% του χρόνου του στην γεωργία.

Επίσης, σε ορισμένες περιπτώσεις κοινοτικών προγραμμάτων, μέσα από τις παρεχόμενες επιδοτήσεις, χάθηκε η έννοια του κατά κύριο επάγγελμα γεωργού. Όμως, είναι επίσης γνωστό, ότι όταν κάποιος λάβει δικαιώματα ενίσχυσης, θα πρέπει να είναι ενεργός αγρότης.

Ενεργός αγρότης θεωρείται:

- Αυτός που έλαβε το προηγούμενο έτος, συνολικό ποσό άμεσων ενισχύσεων έως 5.000 ευρώ ή
- Αυτός που έλαβε το προηγούμενο έτος, συνολικό ποσό άμεσων ενισχύσεων, άνω των 5.000 ευρώ, με την προϋπόθεση, το ποσό των άμεσων ενισχύσεων, να είναι τουλάχιστον το 10% των συνολικών του εσόδων που αποκτήθηκαν από μη γεωργικές δραστηριότητες¹.

Εδώ πρέπει να σημειώσουμε ότι αυτό το ποσοστό άλλαξε, με τροποποίηση της απόφασης που αφορά διόρθωση της αρχικής, βάσει σχετικού άρθρου του Κανονισμού της ΕΕ 1307/2013, και το ποσό των άμεσων ενισχύσεων, πρέπει είναι τουλάχιστον το 5% των συνολικών του εσόδων, που αποκτήθηκαν από μη γεωργικές δραστηριότητες, ευνοώντας τα άτομα που έχουν μεγαλύτερα έσοδα από μη γεωργικές δραστηριότητες, και για να γίνει πιστευτό το παραπάνω, παραθέτουμε ένα απλό παράδειγμα για να δούμε πως αποτυπώνεται στην πράξη αυτή η τροποποίηση.

Παράδειγμα: Δικαιούχος, έλαβε το προηγούμενο έτος, άμεσες ενισχύσεις 6.000 ευρώ. Για να θεωρηθεί ενεργός αγρότης, θα πρέπει: σύμφωνα με την αρχική απόφαση, τα συνολικά του έσοδα από μη γεωργικές δραστηριότητες να μην ξεπερνούν τις 60.000 ευρώ. (10%)

Σύμφωνα όμως με την νέα τροποποίηση στην απόφαση, τα συνολικά έσοδα από μη γεωργικές δραστηριότητες να μη ξεπερνούν τις 120.000 ευρώ.

---

¹ Υ.Α. 104/7056/21-01-2015

Αρα, η τροποποίηση αυτή , ευνοεί τους έχοντας υψηλά εξω-γεωργικά εισοδήματα.

Η έννοια του αγρότη, σχετικά με την φορολογία, αναλύεται στο Άρθρο 42 του Ν. 2859/2000 «Αγρότες, αγροτικά προϊόντα, αγροτικές εκμεταλλεύσεις και υπηρεσίες του κώδικα Φ.Π.Α.».

Αγρότες, θεωρούνται αυτοί που εξασκούν προσωπικά, ή με τα μέλη της οικογένειάς τους, ή με μισθωτούς , ή εργάτες , τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις και υπηρεσίες που αναφέρονται σχετικά .

Συγκεκριμένα , επαγγελματίας Αγρότης , είναι το ενήλικο φυσικό πρόσωπο, που έχει δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, εφόσον καλύπτει σωρευτικά τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- Κατέχει αγροτική εκμετάλλευση.
- Δραστηριοποιείται επαγγελματικά με την αγροτική εκμετάλλευση κατά το ελάχιστο 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του και λαμβάνει από την απασχόλησή του αυτή το 35% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματός του
- Ασφαλίζεται στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης (Ο.Γ.Α).
- Επαγγελματίας αγρότης θεωρείται και το απασχολούμενο στην αλιεία (θαλάσσια, εσωτερικών υδάτων, σπογγαλιεία, οστρακολογία, υδατοκαλλιέργεια) ενήλικο φυσικό πρόσωπο, εφόσον σωρευτικά:

Είναι κάτοχος ατομικής επαγγελματικής άδειας αλιείας και ιδιοκτήτης, συνιδιοκτήτης, μισθωτής ή συμμετέχει, με οποιονδήποτε τρόπο, στην εκμετάλλευση επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους εκτός από σκάφη υπερπόντιας αλιείας ή απασχολείται στην υδατοκαλλιέργεια ως κάτοχος ή μισθωτής υδατοκαλλιεργητής εκμετάλλευσης. Το ως άνω φυσικό πρόσωπο ασχολείται με μία ή περισσότερες εκ των ανωτέρω δραστηριοτήτων τουλάχιστον κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του και λαμβάνει από την απασχόλησή του αυτή το 35% τουλάχιστον του ετήσιου εισοδήματος.

- Προμηθεύεται ως ιδιοκτήτης, ή συνιδιοκτήτης, ή μισθωτής επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους, καύσιμα θαλάσσης για την κίνηση του σκάφους του , τουλάχιστον μία φορά κάθε τρία έτη και
- Είναι ασφαλισμένος στον ΟΓΑ, εκτός αν εμπίπτει στην εξαίρεση από την ασφάλιση στον ΟΓΑ, ή είναι ασφαλισμένος στο ΝΑΤ, υπό την προϋπόθεση της απασχόλησής του σε αλιευτικά επαγγελματικά σκάφη τουλάχιστον επί μία πενταετία ή είναι ασφαλισμένος στο ΙΚΑ, υπό την προϋπόθεση της απασχόλησής του σε αλιευτικά επαγγελματικά σκάφη τουλάχιστον από το 2003.
- Επίσης ,Κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης, είναι το ενήλικο φυσικό πρόσωπο ή το νομικό πρόσωπο που είναι:

- Κύριος, συγκύριος ή νομέας αγροτικής εκμετάλλευσης.
- Μισθωτής ή αγρολήπτης της αγροτικής εκμετάλλευσης, εφόσον η μίσθωση ή η επίμορτη αγροληψία έχει συναφθεί εγγράφως και έχει θεωρηθεί από την αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) ή
- Μισθωτής υδάτινης έκτασης προκειμένου για υδατοκαλλιέργεια.²

Ορισμός του **κατ' επάγγελμα αγρότη** με τις διατάξεις του πολυνομοσχεδίου **N.4389/2016** .

Κάθε ενήλικο φυσικό πρόσωπο που έχει δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, χαρακτηρίζεται ως επαγγελματίας αγρότης, αρκεί να πληροί σωρευτικά , τις παρακάτω προϋποθέσεις :

- Ασχολείται επαγγελματικά με αγροτική δραστηριότητα στην εκμετάλλευσή του τουλάχιστον κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του.
- Λαμβάνει από την απασχόλησή του σε αγροτική δραστηριότητα το 50% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματός του
- Είναι ασφαλισμένος ο ίδιος και η αγροτική του εκμετάλλευση, όπου απαιτείται, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
- Τηρεί λογιστικά βιβλία, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Ενώ όσον αφορά τους αλιείς:

Επαγγελματίας αγρότης θεωρείται και το απασχολούμενο στην αλιεία (θαλάσσια, εσωτερικών υδάτων, σπογγαλιεία, οστρακοαλιεία, υδατοκαλλιέργεια) ενήλικο φυσικό πρόσωπο, εφόσον σωρευτικά:

Είναι κάτοχος ατομικής επαγγελματικής άδειας αλιείας και ιδιοκτήτης, συνιδιοκτήτης, μισθωτής ή συμμετέχει, με οποιονδήποτε τρόπο, στην εκμετάλλευση επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους εκτός από σκάφη υπερπόντιας αλιείας ή απασχολείται στην υδατοκαλλιέργεια ως κάτοχος ή μισθωτής υδατοκαλλιεργητικής εκμετάλλευσης. Το ως άνω φυσικό πρόσωπο ασχολείται με μία ή περισσότερες εκ των ανωτέρω δραστηριοτήτων τουλάχιστον κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του και λαμβάνει από την απασχόλησή του αυτή το 50% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματός του.

Προμηθεύεται ως ιδιοκτήτης ή συνιδιοκτήτης ή μισθωτής επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους καύσιμα θαλάσσης για την κίνηση του σκάφους του τουλάχιστον μία φορά κάθε τρία έτη και

²Πηγή: <http://www.taxheaven.gr>

Είναι ασφαλισμένος, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Οι προϋποθέσεις της απόληψης του 50% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματος και της προμήθειας καυσίμων θαλάσσης απαιτείται να συντρέχουν για τους ιδιοκτήτες επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών ολικού μήκους μέχρι έξι (6) μέτρα.

Αγροτικά προϊόντα: θεωρούνται τα αγαθά που παράγονται από τους αγρότες, στα πλαίσια των αγροτικών τους εκμεταλλεύσεων. Πιο συγκεκριμένα αγροτικά προϊόντα θεωρούνται τα:

Του εδάφους

Της κτηνοτροφίας

Της θαλάσσιας αλιείας

Της σπογγαλιείας

Της οστρακολογίας

Της υδατοκαλλιέργειας

Της αλιείας εσωτερικών υδάτων

Της δασοπονίας

Της θηραματοπονίας και κάθε είδους εκτροφών

Προϊόντα που προέρχονται από το πρώτο στάδιο επεξεργασίας ή μεταποίησης

Και κάθε άλλο προϊόν που προέρχεται από αγροτική δραστηριότητα.³

Αγροτικές εκμεταλλεύσεις θεωρούνται:

α) η γεωργία γενικά και συγκεκριμένα η καλλιέργεια δημητριακών, κηπευτικών, καπνού, βαμβακιού, σπυροφόρων και καρποφόρων δέντρων, αρωματικών και διακοσμητικών φυτών, η αμπελουργία, η ανθοκομία, η παραγωγή μανιταριών, μπαχαρικών, σπόρων και φυτών,

β) η εκτροφή ζώων γενικά, στην οποία εμπεριέχονται κυρίως η κτηνοτροφία, η πτηνοτροφία, η κονικλοτροφία, η μελισσοκομία, η σηροτροφία και η σαλιγκαροτροφία,

γ) η δασοκομία γενικά,

δ) η αλιεία σε γλυκά νερά, η ιχθυοτροφία, η βατραχοτροφία, η καλλιέργεια μυδιών, στρειδιών και η εκτροφή μαλακίων και μαλακοστράκων,

---

³Πηγή: <http://www.taxheaven.gr>

ε) η μεταποιητική δραστηριότητα του αγρότη, που πραγματοποιείται με συνήθη μέσα, στα πλαίσια των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, σε προϊόντα η πηγή τον οποίων είναι κατά κύριο λόγο από την αγροτική του παραγωγή.

Μικτές αγροτικές εκμεταλλεύσεις: είναι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία, εκτός από τον κλάδο της αγροτικής οικονομίας, έχουν δραστηριότητες και σε άλλους τομείς της οικονομίας .

Αρχηγός αγροτικής εκμετάλλευσης: είναι το φυσικό πρόσωπο, το οποίο έχει πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα, είναι κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης, και οικονομικά υπεύθυνο για την κανονική λειτουργία της (αστική και φορολογική ευθύνη).

Στην περίπτωση εκμεταλλεύσεων νομικών προσώπων, αρχηγός νοείται ο νόμιμος εκπρόσωπος.

Αγροτικές υπηρεσίες, θεωρούνται αυτές που παρέχονται από τους αγρότες με χειρωνακτική εργασία, ή με το συνήθη εξοπλισμό της εκμετάλλευσης τους, οι οποίες έχουν ως σκοπό, την παραγωγή των αγροτικών προϊόντων. Στις υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνονται κυρίως:

α) οι εργασίες σποράς και φύτευσης, καλλιέργειας, θερισμού, αλωνίσματος, δραματοποίησης, περισυλλογής και συγκομιδής,

β) οι εργασίες προπαρασκευής για την πώληση προϊόντων, όπως η διαλογή, η ξήρανση, ο καθαρισμός, η άλεση, η έκθλιψη, η απολύμανση, η συσκευασία και η αποθήκευση,

γ) η φύλαξη, η πάχυνση και η εκτροφή ζώων,

δ) η μίσθωση μηχανικών μέσων και εξοπλισμού γενικά, που χρησιμοποιούνται στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις,

ε) η τεχνική βοήθεια,

στ) η καταπολέμηση επιβλαβών φυτών και ζώων, καθώς και ο ψεκασμός φυτών και εδάφους,

ζ) η χρησιμοποίηση αρδευτικών, αποξηραντικών μέσων και εξοπλισμού,

η) η υλοτομία, η κοπή ξύλων, καθώς και άλλες δασοκομικές υπηρεσίες.⁴

Αγροτική δραστηριότητα : όπως αναφέραμε και παραπάνω, αγρότη , η άσκηση της αγροτικής δραστηριότητας αποκτάτε από φορολογούμενους, που είναι δυνατόν να είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες (επαγγελματίες

---

⁴(Πηγή: <http://www.taxheaven.gr>)

αγρότες),ή από άλλους, που συγχρόνως με το κύριο επάγγελμα τους έχουν και εισόδημα από αγροτική δραστηριότητα. 5

Αγροτικοί συνεταιρισμοί :Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί, είναι οι ενώσεις φυσικών προσώπων (*γεωργών , κτηνοτροφών , αλιέων*), που έχουν ως αντικείμενο , κοινές επιδιώξεις , προβλήματα , στόχους και σκοπούς . Πρόκειται για Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου που διέπονται από τον νόμο 2810/2000 (ΦΕΚ 61/ΣΑ/2000).

Για την ίδρυση ενός συνεταιρισμού, είναι απαραίτητη συμμετοχή τουλάχιστον 20 ατόμων . Είναι γνωστή η ύπαρξη γυναίκειων συνεταιρισμών , αλιευτικών , κτηνοτροφικών , γεωργικών κ.α. .αυτού του είδους οι σχηματισμοί έχουν ως απώτερο στόχο την επίτευξη των κοινωνικών , οικονομικών , επαγγελματικών συμφερόντων τους και σίγουρα την αύξηση του βιοτικού επιπέδου μέσω της προσπάθειας που πραγματοποιείται από κοινού.

Η ΠΑ.Σ.Ε.Γ.ΕΣ , η Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών αποτελεί το κεντρικό συντονιστικών όργανο των αγροτικών συνεταιρισμών . Σύμφωνα με τον νόμο 4015/11 (ΦΕΚ Α210/21-09-11), στόχος είναι συγχωνεύσεις αγροτικών συνεταιρισμών , ουσιαστική αδρανοποίηση ανενεργών και τέλος την κατάργηση δευτέρου και τρίτου βαθμού συνεταιριστικής οργάνωσης και μετατροπή σε πρωτοβάθμιους συνεταιρισμούς . Γίνετε μετατροπή των Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών (Ε.Α.Σ.) σε Αγροτικούς Συνεταιρισμούς (Α.Σ.) και σε Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (Α.Ε.Σ.) .

Η δημιουργία των Αγροτικών συνεταιρισμών, εξυπηρετεί δυο στόχους . Βοηθούν την αγροτική κοινωνία να στηριχτεί στις δυνάμεις της , και από την άλλη , ο σημαντικός στόχος τους , αποτέλεσε τη βελτίωση των προϊόντων , την εκθρόνιση της παράγωγης και τέλος την οργάνωση του τρόπου εξαγωγής προϊόντων σε τρίτες χώρες .

Η Ελλάδα, εξαιτίας του συνδυασμού του καλού μεσογειακού κλίματος και της εμπειρίας των αγροτών της ,παρουσίαζε συγκριτικό πλεονέκτημα, με αποτέλεσμα να έχει μια επιτυχημένη αγροτική ανάπτυξη, όμως με ένα σημαντικό μειονέκτημα, στην οργάνωση της παράγωγης. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, οι αγροτικοί συνεταιρισμοί , να αποτελούν την λύση για μια αγροτική παραγωγή, βιώσιμη και ανταγωνιστική στο εξωτερικό .

1.2 έννοια του Μητρώου αγροτών & Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων.

Για την έναρξη αγροτικής απασχόλησης , απαραίτητη προϋπόθεση είναι η εγγραφή στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (Μ.Α.Α.Ε.) που εφαρμόζετε από τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Υποχρεωτική είναι η εγγραφή στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ) για όλα τα ενήλικα φυσικά πρόσωπα, όπως και τα νομικά πρόσωπα που ασκούν αγροτική δραστηριότητα, δηλαδή κάθε ένα από του επαγγελματική

---

⁵(Πηγή: <http://www.taxheaven.gr>)

δραστηριότητα, σε έναν τουλάχιστον από τους κλάδους της αγροτικής οικονομίας, ήτοι:

- § τη φυτική,
- § τη ζωική ή
- § την αλιευτική παραγωγή (θαλάσσια αλιεία, αλιεία εσωτερικών υδάτων, σπογγαλιεία, οστρακαλιεία και υδατοκαλλιέργεια),

που έχει ως απώτερο σκοπό, στην παραγωγή αγροτικών προϊόντων, όπως επίσης και την επαγγελματική δραστηριότητα, που έχει ως αντικείμενο, τη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 kw, στη λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων, έως 10 δωματίων και στη δασική παραγωγή, ως και για τα νομικά και φυσικά πρόσωπα, που έχουν στην κατοχή τους αγροτική εκμετάλλευση, που όμως δεν ασκούν προέχοντος αγροτική δραστηριότητα.

Ο απώτερος σκοπός του νόμου 3874/2010, ήταν να γίνει η καταγραφή των επαγγελματιών αγροτών και τα φυσικών και νομικών προσώπων, που είναι αποδεδειγμένα κάτοχοι αγροτικής εκμετάλλευσης, σε μία ενιαία βάση δεδομένων, που στο εξής θα ονομάζεται «Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων» (ΜΑΑΕ)

Το Μητρώο αυτό των Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, περιλαμβάνει τη βάση δεδομένων του υπάρχοντος Μητρώου Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, (που έχει συνταχθεί με βάση το άρθρο 1 του ν.2332/1995) και τη βάση δεδομένων του Συστήματος Υποστήριξης της Λήψης Αποφάσεων Σχεδιασμού Διαρθρωτικών Μέτρων Αγροτικής Πολιτικής, που λειτουργεί στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την αποτελεσματικότερη ευρύτερη αγροτική πολιτική.⁶

Δικαίωμα εγγραφής στο μητρώο αγροτών έχουν οι εξής :

Στο Μητρώο, εγγράφονται οι επαγγελματίες αγρότες, όπως και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα στα οποία εμπεριέχονται και οι μικτές αγροτικές εκμεταλλεύσεις, που είναι αποδεδειγμένα κάτοχοι, με οποιονδήποτε νόμιμο τρόπο, αγροτικής εκμετάλλευσης στην Επικράτεια.

Αν η αγροτική εκμετάλλευση είναι κτήμα, λόγω συγκυριότητας, ή συνεκμετάλλευσης σε περισσότερα πρόσωπα, έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο, όλοι οι συγκύριοι ή συμμετέχοντες στην εκμετάλλευση, με προϋπόθεση να είναι επαγγελματίες αγρότες. Στην περίπτωση που δεν ισχύουν οι παραπάνω προϋποθέσεις ή αν είναι νομικά πρόσωπα, έχουν το δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο ως κάτοχοι αγροτικής εκμετάλλευσης.

Φυσικά πρόσωπα που έχουν απασχόληση, στη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 KW ή στη λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων έως 10 δωματίων που δεν έχουν ασφαλιστεί όμως στον Ο.Γ.Α., έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο, ως επαγγελματίες αγρότες, με την προϋπόθεση να ικανοποιούν τις λοιπές προϋποθέσεις. Στην περίπτωση

⁶<http://taxpress.gr/archives/17280>

οπού ο επαγγελματίας αγρότης, ασφαρίζεται στον Ο.Γ.Α. και έχει πραγματοποιήσει αλλαγή στο κύριο κλάδο της κύριας ασφάλισης, λόγω λειτουργίας αγροτουριστικών μονάδων, ή μονάδων διαχείρισης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, έχει το δικαίωμα διατήρησης της εγγραφής του στο Μητρώο.

Επισημαίνεται ότι, για αυτούς που εισέρχονται για πρώτη φορά στον αγροτικό τομέα, οι οποίοι έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο, με σκοπό να χαρακτηριστούν ως επαγγελματίες αγρότες, δεν ισχύει το κριτήριο του εισοδήματος, και δεν είναι απαραίτητο να είναι ασφαλισμένοι στον ΟΓΑ, για δύο (2) συνεχή έτη από την έναρξη της αγροτικής δραστηριότητάς τους. Αρκεί οι ανωτέρω, να προσκομίσουν στην αρμόδια υπηρεσία, υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75), στην οποία να δηλώνουν, ότι θα κάνουν εγγραφή στα μητρώα του ΟΓΑ και ότι, για το σκοπό αυτόν, εντός έξι (6) μηνών, θα κάνουν υποβολή προς τον ΟΓΑ μιας σχετικής αίτησης εγγραφής τους στα μητρώα του και επιλογής ασφαλιστικής κατηγορίας, σύμφωνα με τις σχετικές προς τούτο διατάξεις του ΟΓΑ.

Με τη ολοκλήρωση των δύο (2) ετών, ο νεοεισερχόμενος, έχει την υποχρέωση, να προσκομίσει τη σχετική βεβαίωση εγγραφής στον κλάδο κύριας ασφάλισης του ΟΓΑ. Σε κάθε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης αυτής, με υπαιτιότητά του, αναζητούνται και εισπράττονται εντόκως από το Δημόσιο όλα τα ωφελήματα που ο νεοεισερχόμενος τυχόν αποκόμισε, από την εφαρμογή της διάταξης.⁷

Για να γίνει η εγγραφή στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, οι επαγγελματίες αγρότες και οι κάτοχοι αγροτικών εκμεταλλεύσεων, είτε είναι δικαιούχοι ενιαίας ενίσχυσης, είτε όχι, είναι απαραίτητο να συμπληρώνουν και υποβάλλουν μηχανογραφικό έντυπο αίτησης, που προέχει ως παραλήπτη, τις κατά τόπους Περιφερειακές Διευθύνσεις του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.), συγχρόνως με την αίτηση που υποβάλλουν οι δικαιούχοι, για ενεργοποίηση των δικαιωμάτων ενιαίας ενίσχυσης.

Το έντυπο αυτό, επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α') και επισύρει τις συνέπειες αυτού, σε περίπτωση ψευδούς ή ανακριβούς συμπλήρωσής του.

Για την εγγραφή στο Μητρώο, διενεργείται διασταύρωση με τα στοιχεία του ψηφιακού υποβάθρου που τηρείται στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., όσον αφορά στις δηλούμενες εκτάσεις και εκμεταλλεύσεις.

Η παράλειψη υποβολής, ή η ανακριβής συμπλήρωση της αίτησης από τους υπόχρεους, επιφέρει έκπτωση από τα ευεργετήματα που παρέχονται στους αγρότες, ή τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις, όπως προβλέπονται από το άρθρο 78 του ν. 2960/2001 (ΦΕΚ 265 Α'), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με την παρ. 4 του άρθρου 22 του ν. 3634/2008 και στις παραγράφους 2 και 3 του

---

⁷<http://taxpress.gr/archives/17280>

άρθρου 13 του ν. 634/1977, όπως ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με την παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 2520/1997 και την παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3220/2004.

Επίσης, η εκπρόθεσμη υποβολή της αίτησης εγγραφής στο Μητρώο, αίρει τις συνέπειες της παραγράφου 2 από την ημερομηνία υποβολής της, εκτός εάν αυτή, οφείλεται σε λόγους ανώτερης βίας ή ανυπέρβλητου κωλύματος, οπότε επιτρέπεται η άρση των συνεπειών αυτών αναδρομικά από το χρόνο επέλευσής τους, εφόσον αυτό είναι εφικτό.

Η υποβολή της αίτησης και η εγγραφή στο Μητρώο, γίνεται στην έδρα της Περιφερειακής Διεύθυνσης του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., στην Περιφέρεια της οποίας ο επαγγελματίας αγρότης έχει την αγροτική του εκμετάλλευση. Οι κάτοχοι αγροτικής εκμετάλλευσης, που είναι φυσικά πρόσωπα και δεν είναι επαγγελματίες αγρότες, υποβάλουν αίτηση και η εγγραφή στο Μητρώο γίνεται στην Περιφερειακή Διεύθυνση του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., στην Περιφέρεια της οποίας βρίσκεται η Δ.Ο.Υ. στην οποία υποβάλλουν την φορολογική τους δήλωση. Τα νομικά πρόσωπα, που είναι κάτοχοι αγροτικών εκμεταλλεύσεων, υποβάλουν αίτηση και η εγγραφή γίνεται στην Περιφερειακή Διεύθυνση του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., στην Περιφέρεια της οποίας έχουν την έδρα τους.⁸

1.3 Έννοια του αγροτικού εισοδήματος

Το αποτέλεσμα από τις γεωργικές επιχειρήσεις είναι το κέρδος ή ζημιά που παρουσιάζεται στο τέλος κάθε οικονομικού ή γεωργικού έτους, κατά περίπτωση και προκύπτει, μέσα από την εκμετάλλευση μιας, ή περισσότερων γεωργικών επιχειρήσεων κάθε είδους, παραδείγματος χάρη επιχειρήσεις όπως οι αγροτικές, κτηνοτροφικές, πτηνοτροφικές, μελισσοκομικές, σηροτροφικές, δασικές, αλιευτικές κ.λπ.

Ως καθαρό γεωργικό εισόδημα, με κάθε γεωργική δραστηριότητα, με την προϋπόθεση μη τήρηση βιβλίων τρίτης κατηγορίας του Κ.Φ.Α.Σ., υπολογίζεται πως είναι, η πρόσοδος από το έδαφος, το κεφάλαιο και την εργασία, από τη συμμετοχή τους στην παραγωγική δραστηριότητα μιας γεωργικής εκμετάλλευσης, ο υπολογισμός της οποίας γίνεται με την αντικειμενική μέθοδο.

Το καθαρό γεωργικό εισόδημα, αποτελεί την προσδιοριστική βάση, και ο υπολογισμός του πραγματοποιείτε, ακολουθώντας τις καθιερωμένες αρχές της γεωργικής λογιστικής οι οποίες υπαγορεύουν τα εξής :

§ ανά στρέμμα και είδος προϊόντος ,

§ ή κατά κεφαλή και είδος εκτρεφόμενου ζώου ή

---

⁸ Οργανισμός πληρωμών και ελέγχου Κοινοτικών ενισχύσεων προσανατολισμού και εγγυήσεων

- § κατά άλλη μονάδα παραγωγής για ειδικές περιπτώσεις, επί τον αριθμό των στρεμμάτων ή των εκτρεφόμενων ζώων
- § ή των άλλων μονάδων παραγωγής ή συνδυασμόαυτών.

Με σκοπό τον υπολογισμό της άνω αντικειμενικής μεθόδου, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργία έγινε ο προσδιορισμός των εξής:

- α)** Των στοιχείων που προσδιορίζουν και που αποτελούν την πρόσοδο από το έδαφος, εφόσον υπολογιστεί ταυτόχρονα η συνολική έκταση, το σχήμα, η τοπογραφική κατάσταση, όπως κλίση και γενικά τα στοιχεία τα οποία αποτελούν την βάση για την φυσική τους παραγωγικότητα, όπως σύσταση εδάφους και η γονιμότητα.
- β)** Των στοιχείων που έχουν ως βάση την εργασία από την πρόσοδο , εφόσον ταυτόχρονα υπολογιστεί ο χρόνος απασχόλησης, η ηλικία, το φύλο, η ίδια ή ξένη απασχόληση.
- γ)** Των στοιχείων του κεφαλαίου που είναι μέρος της προσόδου , με την προϋπόθεση να γίνει ταυτόχρονα ο υπολογισμός του μέγεθος της η μορφής αυτού, όπως έγγειες βελτιώσεις, γεωργικές κατασκευές, μηχανές, μόνιμες φυτείες.
- δ)** Της μεθόδου υπολογισμού των συντελεστών παραγωγής της γεωργικής εκμετάλλευσης που προαναφέραμε δηλαδή , του εδάφους , της εργασίας και του κεφαλαίου.⁹

Η ψήφιση του Νόμου 4172/2013 , εισήγαγε από 1-1-2014 νέα δεδομένα στη φορολόγηση των αγροτών. Συγκεκριμένα, το αγροτικό τους εισόδημα, προσδιορίζεται πλέον με βάση το κέρδος:

έσοδα - έξοδα= κέρδος

Ετσι, έχουν την ίδια φορολογική αντιμετώπιση που έχουν και οι υπόλοιποι επαγγελματίες με μικρές διαφοροποιήσεις.

Για το έτος 2015, ο φορολογικός συντελεστής παραμένει στο 13% επί των κερδών (έσοδα – έξοδα), δεν υπάρχει αφορολόγητο, οι επιδοτήσεις μέχρι 12.000 ευρώ είναι αφορολόγητες ενώ η προκαταβολή φόρου αυξήθηκε στο 75%, από το 55%.

⁹ taxheaven.gr/laws/law132/index/law/7

Η προκαταβολή του φόρου, έχει αυξηθεί από το 55% που ήταν το 2014 (μετά την αναδρομική αύξηση από το 27,5%) στο 75%, του φόρου που προκύπτει από τα εισοδήματα του 2015.

Υποχρεωμένοι να υποβάλλουν φορολογική δήλωση αλλά και να συμπληρώσουν το έντυπο Ε3 είναι όλοι όσοι αποκτούν αγροτικά εισοδήματα ή λαμβάνουν επιδοτήσεις από τον ΟΠΕΚΕΠΕ και έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους.

Η καταβολή του φόρου γίνεται σε τρεις (3) ισόποσες διμηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Ιουλίου και η καθεμία από τις επόμενες μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των μηνών Σεπτεμβρίου και Νοεμβρίου, από την προθεσμία υποβολής της δήλωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΒΙΒΛΙΑ & ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΓΡΟΤΩΝ

Κεφάλαιο 2^ο

2.1 Αγρότες ειδικού καθεστώτος

Σύμφωνα με την ΠΟΛ1088/17.4.2015 , ως αγρότες του ειδικού καθεστώτος ΦΠΑ , είναι ουσιαστικά όλοι αυτοί που δεν υπάγονται στο κανονικό, έχουν αγροτική δραστηριότητα , κα έχουν πραγματοποιήσει την σχετική έναρξη στο αρμόδιο τμήμα Μητρώου στις Δ.Ο.Υ.

Εάν οι αγρότες που κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος, έχουν παραδώσει αγροτικών προϊόντων παραγωγής τους, καθώς επίσης και παρέχουν αγροτικές υπηρεσίες σε τρίτους , που η αξία τους συνολικά δεν ξεπερνά τις δεκαπέντε χιλιάδες ευρώ , (15.000) , όπως επίσης για τις αγροτικές επιδοτήσεις που έχουν λάβει , το ποσό δεν υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες ευρώ, (5.000) τότε, αυτοί οι αγρότες, πληρούν τις προϋποθέσεις για να ενταχθούν στο ειδικό καθεστώς του άρθρου 41 του Νόμου 2859/2000 , που αναφέρει ότι δεν έχουν επιβάρυνση του φόρου προστιθέμενης αξίας στις παραδόσεις αγαθών τους και τις παροχές υπηρεσιών τους .Επίσης , δικαιούνται και επιστροφή φόρου που αναλογεί στις αγορές αγαθών και στις λήψεις υπηρεσιών , οι οποίες έχουν διεξαχθεί στα πλαίσια της άσκησης της αγροτικής εκμετάλλευσής τους¹⁰.

Το δημόσιο, έχει την αρμοδιότητα να ενεργεί την επιστροφή του φόρου με το να καταβάλει στον αγρότη ποσό, το οποίο υπολογίζεται με βάση τον κατ' αποκοπή συντελεστή έξι τοις εκατό (6%), οπου εφαρμόζεται πάνω στην αξία των παραδιδόμενων αγροτικών προϊόντων και των παρεχόμενων αγροτικών υπηρεσιών προς άλλους υποκείμενους στο φόρο. Για να υλοποιηθεί αυτή η διαδικασία επιστροφής, προβλέπεται η υποβολή της δήλωσης - αίτησης επιστροφής. Για πραγματοποιηθούν οι διατάξεις της παρ. αυτής, πρέπει να παρθεί ως αξία των παραδιδόμενων προϊόντων ή των παρεχόμενων υπηρεσιών, αυτή που εκλαμβάνεται από τα οικεία νόμιμα λογιστικά στοιχεία (παραστατικά), απαραίτητο είναι όμως, η παραγωγή προϊόντων και η παροχή υπηρεσιών να πηγάζει από την εκμετάλλευση περιουσιακών στοιχείων, που είτε είναι ιδιοκτησία του αγρότη κατά κυριότητα, είτε έχει το δικαίωμα εκμετάλλευσης με οποιαδήποτε έννομη σχέση. Χωρίς φόρο και προμήθεια λαμβάνεται υπόψη η παραπάνω αξία , με την προϋπόθεση η παράδοση αγροτικών προϊόντων από τρίτους υποκείμενους στο φόρο να γίνεται για λογαριασμό των παραγωγών αγροτών.

Όταν οι πωλήσεις γίνονται από δικό τους κατάστημα ή λαϊκές αγορές, η επιστροφή γίνεται με 3% επί των πωλήσεων.

Τα προηγούμενα, δεν εφαρμόζονται για παραδόσεις αγροτικών προϊόντων παραγωγής τους και για παροχές αγροτικών υπηρεσιών που η πραγματοποίηση αφορά συναλλαγή προς άλλους αγρότες που είναι υποκείμενη στο καθεστώς του αναφερόμενου άρθρου, ή προς πρόσωπα όπου δεν υπόκεινται στο φόρο .

¹⁰ Άρθρο 41 Νόμος 2859/2000 παράγραφος 2 και 3

Για τις αναφερόμενες πράξεις, είναι απαραίτητο να εκδοθεί ειδικό στοιχείο στο οποίο να γίνεται αφορά το είδος, η ποσότητα και η αξία των παραδιδόμενων αγαθών ή το είδος και την αξία των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η αναγραφόμενη αξία επί του ειδικού στοιχείου πρέπει να ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό της αξίας που αναφέραμε στην πρώτη παράγραφο. Δηλαδή για την αξία που συνολικά δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το ποσό των δεκαπέντε και πέντε χιλιάδων ευρώ , για τα παραγόμενα προϊόντα και παρεχόμενες υπηρεσίες και επιδοτήσειςαντίστοιχα. Δεν υποχρεώνονται σε τήρηση βιβλίων, αλλά και σε έκδοση των στοιχείων. Τα δε τιμολόγια, κόβονται από τους αγοραστές. Ενώ οι ενδεχόμενες λιανικές πωλήσεις τους, προστίθενται στα έσοδα τους, με απλές αποδείξεις είσπραξης.

Αν μέσα στο φορολογικό έτος διενεργείται η ένταξη στο κανονικό καθεστώς , οι αγρότες διατηρούν το δικαίωμα επιστροφής, για πράξεις που λαμβάνουν χώρο κατά το χρόνο ένταξής τους στο καθεστώς των μη υποκείμενων σε ΦΠΑ.

Η μετάταξη στο κανονικό καθεστώς των αγροτών που εντάσσονται στο ειδικό καθεστώς πραγματοποιείται με υποβολή δήλωσης μεταβολών στη Φορολογική Διοίκηση.

Στη περίπτωση προαιρετικής μετάταξης από το ειδικό στο κανονικό καθεστώς, είναι δυνατόν να μπει σε εφαρμογή είτε από την έναρξη του φορολογικού έτους (που όμως δεν είναι δυνατόν να ανακληθεί πριν την πάροδο τριετίας), είτε κατά την διάρκεια του φορολογικού έτους(δεν μπορεί να ανακληθεί πριν την πάροδο τριετίας), και τότε, η μετάταξη, ισχύει από την ημερομηνία υποβολής της ανωτέρω δήλωσης, η οποία αρχίζει από την έναρξη του επόμενου από τη μετάταξη φορολογικού έτους.

Στην περίπτωση υποχρεωτικής μετάταξης, από το ειδικό στο κανονικό καθεστώς, εξαιτίας μη πλήρωσης των κριτηρίων των οποίων έχουμε αναφέρει στην αρχή του κεφαλαίου, μπαίνει σε εφαρμογή από την έναρξη του φορολογικού έτους, με την υποβολή δήλωσης μεταβολών. Δεν αποτελεί εμπόδιο η μη υποβολή της δήλωσης μεταβολών στο να πραγματοποιηθεί η υποχρεωτική μετάταξη στο κανονικό καθεστώς.

Η πραγματοποίηση της μετάταξης από το κανονικό καθεστώς στο ειδικό καθεστώς , διενεργείται μόνο από την έναρξη του φορολογικού έτους με υποβολή δήλωσης μεταβολών στη φορολογική Διοίκηση, ενώ πλήρωση των κριτηρίων της παρ. 1 αποτελεί προϋπόθεση και δεν υφίστανται οι περιορισμοί που αναφέρονται στον νόμο του 2859/2000.¹¹

---

¹¹Νόμος 2859/2000 - Άρθρο 41Κωδικοποιημένος σύμφωνα με το Ν.4410/2016.

Οι αγρότες που θα πραγματοποιήσουν μετάταξη από την μια κατηγορία στην άλλη έχουν την υποχρέωση να διεξάγουν , εντός της προθεσμίας δύο (2) μηνών από τη μετάταξη, απογραφή στην οποία να συμπεριλαμβάνονται :

- αποθέματα αγροτικών προϊόντων, εννοώντας τους καρπούς που έχουν συλλεχθεί, καθώς και οι εξαρτημένοι καρποί και οι καλλιέργειες που κατατάσσονται σε κατάσταση εξέλιξης ,
- αποθέματα των πρώτων υλών της αγροτικής παραγωγής, αναφερόμενοι δηλαδή στους σπόρους , τα λιπάσματα, φυτοφάρμακα, ζωοτροφές και λοιπά συναφή , κατά συντελεστή φόρου,
- αγαθά επένδυσης, με την προϋπόθεση να γίνετε χρησιμοποίηση τους για τους σκοπούς της επιχείρησης και ξεπεράστηκε η πενταετής περίοδος του διακανονισμού.

Η απογραφή των αποθεμάτων των παραπάνω, γίνονται σε τιμές κόστους .

Ανάλογα με το είδος της μετάταξης από κανονικό καθεστώς σε ειδικό και αντίστροφα, τα αποθέματα των αγροτικών προϊόντων θεωρούνται:

- σαν αγορές του κανονικού καθεστώτος απόδοσης του φόρου, σε τιμή πώλησης κατά το χρόνο της μετάταξης, διατηρώντας το δικαίωμα να εκπέσουν τον κατ' αποκοπή φόρο, στην περίπτωση όπου η μετάταξη διενεργείτε από το ειδικό καθεστώς ,στο κανονικό καθεστώς,
- ενώ αν η μετάταξη πραγματοποιείται από το κανονικό καθεστώς στο ειδικό καθεστώς τότε λαμβάνεται υπόψη ως παράδοση αγαθών σε τιμή πώλησης, όπου υπόκεινται στο φόρο με τον κατ' αποκοπή συντελεστή.

Εάν η μετάταξη των αγροτών διενεργείται από το ειδικό καθεστώς στο κανονικό καθεστώς απόδοσης του φόρου, έχουν το δικαίωμα οι μετατασσόμενοι, να εκπέσουν το φόρο με τον οποίο έχουν επιβαρυνθεί:

- για τα αποθέματα των πρώτων υλών της αγροτικής παραγωγής,
- για τα αγαθά επένδυσης, όσον αφορά το μέρος του φόρου που αναλογεί στα υπόλοιπα έτη της πενταετούς περιόδου διακανονισμού.

Οι αγρότες όπου μετατάσσονται από το κανονικό καθεστώς στο ειδικό καθεστώς , έχουν την υποχρέωση καταβολής του φόρου με τον οποίο έχουν επιβαρυνθεί για :

- τα αποθέματα των πρώτων υλών της αγροτικής παραγωγής,
- τα αγαθά επένδυσης, κατά το μέρος τους που αναλογεί στα υπόλοιπα έτη του διακανονισμού της πενταετούς περιόδου.

Τα αγαθά που έχουν ήδη υποβληθεί σε απογραφή, υπάρχει πρόβλεψη σύμφωνα με τα όσα αναφέρουν οι παραπάνω παράγραφοι , να

πραγματοποιήσουν υποβολή , μέσα σε δύο (2) μήνες από τη μετάταξη, δήλωση, στην οποία να περιλαμβάνεται η αξία των αποθεμάτων καθώς και ο φόρος που εκπίπτει ή καταβάλλεται, κατά περίπτωση.

Ο φόρος αυτός εκπίπτει , μέσω της δήλωσης ΦΠΑ του άρθρου 38 της φορολογικής περιόδου κατά την οποία πραγματοποιείται η μετάταξη.

Όσον αφορά τους αγρότες οι οποίοι μετατάσσονται από το κανονικό καθεστώς στο ειδικό καθεστώς, η υποβολή της δήλωσης για την απόδοση του φόρου πραγματοποιείται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από αυτόν που πραγματοποιείται η υποβολή για την δήλωση αποθεμάτων.

Οι αγρότες που αρχίζουν για πρώτη φορά τις εργασίες τους και επιθυμούν να υπαχθούν στο κανονικό καθεστώς υποβάλλουν δήλωση έναρξης.

Οι αγρότες που εντάσσονται στο ειδικό καθεστώς , πριν την υποβολή της δήλωσης - αίτησης επιστροφής του φόρου εγγράφονται στο καθεστώς αυτό με δηλούμενη ημερομηνία τουλάχιστον την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου φορολογικού έτους, προκειμένου να έχουν δικαίωμα επιστροφής για πωλήσεις αγροτικών προϊόντων και παροχές αγροτικών υπηρεσιών που πραγματοποίησαν κατά το φορολογικό έτος αυτό. Η ανωτέρω υποχρέωση εγγραφής στο ειδικό καθεστώς αγροτών καταλαμβάνει και τους αγρότες που πραγματοποιούν αποκλειστικά τις πράξεις που αναφέραμε σε προηγούμενη παράγραφο.

Η επιστροφή του φόρου, πραγματοποιείτε από τον αγοραστή των αγροτικών προϊόντων, ή τον λήπτη των αγροτικών υπηρεσιών και αυτό ορίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών.

Συμφώνα με αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται τα εξής :

- ο τρόπος που θα πραγματοποιηθεί δήλωσης - αίτησης επιστροφής, καθώς ο χρόνος υποβολής της, ο τύπος και το περιεχόμενο αυτής, επίσης δικαιολογητικά που είναι αναγκαία , όπως και κάθε σχετικό θέμα για την εκκαθάριση και την απόδοση του επιστρεπτέου φόρου,
- ο τύπος και το περιεχόμενο του ειδικού στοιχείου¹² , όπως επίσης και κάθε άλλο διαδικαστικό θέμα,
- ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης μετάταξης¹³ και της δήλωσης αποθεμάτων που προβλέπουν οι διατάξεις της παρ. 12, καθώς επίσης και τα συνυποβαλλόμενα με αυτές στοιχεία.

Συμφώνα με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι αγροτικοί συνεταιρισμοί ως μεσολαβητές στην υποβολή των δηλώσεων - αιτήσεων επιστροφής και γενικά στη διαδικασία επιστροφής του φόρου.»¹⁴

¹² που προβλέπουν οι διατάξεις της παρ. 3,

¹³ για τα οποία γίνεται πρόβλεψη από τις διατάξεις της παρ. 7

¹⁴ Πηγή: <https://www.taxheaven.gr/news/news/view/id/30178>

2.2 Αγρότες Κανονικού Καθεστώτος

Σε κανονικό καθεστώς ΦΠΑ, υπάγονται οι αγρότες οι οποίοι:

α) όταν η άσκηση της αγροτικής εκμετάλλευσης και παροχή των αγροτικών υπηρεσιών γίνεται με όσα προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 42, με τη μορφή εταιρείας οποιουδήποτε τύπου ή αγροτικών συνεταιρισμών.

β) στην περίπτωση που η πώληση αγροτικών προϊόντων παραγωγής πραγματοποιείται ύστερα από επεξεργασία, με αποτέλεσμα να προσδώσει στα προϊόντα χαρακτήρα βιομηχανικών ή βιοτεχνικών προϊόντων,

γ) όταν οι αγρότες κάνουν άσκηση ταυτόχρονα και άλλης οικονομικής δραστηριότητας, από την οποία απορρέει η υποχρέωση της τήρηση λογιστικών αρχείων (βιβλίων) σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία,

δ) πραγματοποιείται παράδοση προϊόντων παραγωγής των αγροτών σε λαϊκές αγορές, ή από δικό τους κατάστημα, ή στην περίπτωση που οι αγρότες διενεργούν εξαγωγές ή παραδόσεις των προϊόντων τους, προς άλλο κράτος μέλος.

Βάσει της ΠΟΛ 1041/4-2-2015, τα κριτήρια υπαγωγής στο κανονικό καθεστώς είναι:

1) είτε από πραγματοποίηση ακαθάριστων εσόδων, άνω των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ, από την πώληση αγροτικών προϊόντων και την παροχή αγροτικών υπηρεσιών,

2) είτε από λήψη «δικαιωμάτων ενιαίας ενίσχυσης» άνω των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ (από το έτος 2016, που ισχύει η νέα ΚΑΠ 2015-2020, η ενιαία ενίσχυση “χωρίστηκε” σε Βασική ενίσχυση και στην Ενίσχυση για γεωργικές πρακτικές επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον ή αλλιώς “πράσινη ενίσχυση-πρασίνισμα” και ακόμη δεν έχουν δοθεί ακριβείς οδηγίες από το Υπουργείο οικονομικών για ποια ακριβώς επιδότηση λαμβάνεται υπόψη ως κριτήριο υπαγωγής στην ένταξη – τήρηση βιβλίων και στοιχείων.)

Από την ημερομηνία που μπαίνουν σε εφαρμογή μία από τις παραπάνω προϋποθέσεις, πραγματοποιείται η ένταξη στο κανονικό καθεστώς. Για να γίνει εφαρμογή η ένταξη στο κανονικό καθεστώς, προϋπόθεση είναι, η υποβολή δήλωσης έναρξης ή μεταβολών, κατά περίπτωση¹⁵

Μετάταξη από το κανονικό καθεστώς απόδοσης του φόρου, στο ειδικό καθεστώς αγροτών, μπορεί να πραγματοποιηθεί, μόνο από την έναρξη

¹⁵ σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του ν. 4174/2013 (Α'170).

διαχειριστικής περιόδου, με υποβολή δήλωσης στην αρμόδια υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης εντός δέκα (10) ημερών από την έναρξη αυτής.

Επιστροφή ΦΠΑ, δικαιούνται και οι αγρότες που υπάγονται στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ, με την βασική διαφορά, ότι ακολουθούν την πρακτική των επιχειρήσεων, που τηρούν απλογραφικά βιβλία, αφού έχουν την υποχρέωση αποστολής περιοδικών δηλώσεων ΦΠΑ ανά τρίμηνο.

Συγκεκριμένα, έχουν την δυνατότητα να συμψηφίζουν τον αναλογούντα ΦΠΑ εσόδων και εξόδων και ανάλογα με το ποσό που προκύπτει (αν είναι χρεωστικό ή πιστωτικό) μπορούν να ζητήσουν στην Δ.Ο.Υ που ανήκουν την επιστροφή τους, ή να το αφήσουν, ώστε να συμψηφιστεί στο με την επόμενη περιοδική δήλωση ΦΠΑ.

Εννοείται φυσικά ότι, όταν προκύπτει να πληρώσουν, τότε με την σχετική ταυτότητα πληρωμής που εκδίδεται από το ταξίς θα πρέπει να πληρώσουν έως το τέλος του κάθε μήνα που ακολουθεί κάθε ημερολογιακό τρίμηνο. (πχ για το Α' τρίμηνο , έως τέλος του Απριλίου, για το Β' τρίμηνο έως το τέλος Ιουλίου κτλ).

Σύμφωνα με την **ΠΟΛ.1041/4.2.2015**: Οι αγρότες του κανονικού καθεστώτος δεν απαλλάσσονται από την έκδοση των στοιχείων.

Επίσης οι αγρότες έως 10/1 κάθε αρχή του χρόνου θα πρέπει να υποβάλλουν δηλώσεις μεταβολών, για μετάταξη από το ειδικό στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ ή αντίστροφα, ενόψει του νέου τρόπου φορολόγησης. (Οι αγρότες μπορούν να μετατάσσονται από το ειδικό καθεστώς του άρθρου 41 του Κώδικα ΦΠΑ στο κανονικό με δήλωσή τους που υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης).

Στην περίπτωση που η μετάταξη πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια της διαχειριστικής περιόδου, ισχύει από την ημερομηνία κατά την οποία υποβάλλεται η δήλωση και δεν μπορεί να ανακληθεί, πριν από την πάροδο πενταετίας, η οποία αρχίζει από την έναρξη της επόμενης από τη μετάταξη διαχειριστικής περιόδου.

Στην περίπτωση υποχρεωτικής ένταξης στο κανονικό καθεστώς, λόγω μη πλήρωσης των κριτηρίων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 41 του Κώδικα ΦΠΑ, ο αγρότης υποχρεούται στην υποβολή δήλωσης μεταβολής εντός δέκα (10) ημερών από την έναρξη της διαχειριστικής περιόδου¹⁶.

2.2.1 Έννοια Ακαθαρίστων Εσόδων για την ένταξη στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ και στα Βιβλία .

Τα έσοδα που πραγματοποιούνται από τις πωλήσεις των αγροτικών προϊόντων από τους αγρότες, κατά την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο, όπως επίσης, από την παροχή αγροτικών υπηρεσιών, αποτελούν τα

---

¹⁶ΠΟΛ.1041/4.2.2015

ακαθάριστα έσοδα. Οι πωλήσεις αυτές, αποδεικνύονται από τα φορολογικά στοιχεία, η έκδοση των οποίων, γίνεται είτε από τους ίδιους τους αγρότες, είτε από τους συναλλασσόμενους με αυτούς (τιμολόγια πώλησης, τιμολόγια αγοράς ή εκκαθαρίσεις). Ο υπολογισμός των ακαθάριστων εσόδων, πραγματοποιείται βάση της αξίας του ειδικού στοιχείου, του οποίου η έκδοση είναι απαραίτητη, για την παράδοση προϊόντων από την αγροτική εκμετάλλευση του αγρότη του ειδικού καθεστώτος, στην εμπορική δραστηριότητα (λαϊκή, κατάσταση). Όταν τηρούνται βιβλία, τότε τα ακαθάριστα έσοδα της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου, είναι αυτά που πρέπει να ληφθεί υπόψη, τα όποια προκύπτουν από τα τηρούμενα βιβλία και στοιχεία.

2.2.2 Δικαιώματα Ενιαίας Ενίσχυσης για την ένταξη στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ και στα Βιβλία

Το ποσό της προ-προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου, είναι αυτό, που πρέπει στην περίπτωση που, μέχρι το τέλος της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου, δεν έχει ακόμα γίνει γνωστό το ύψος των δικαιωμάτων ενιαίας ενίσχυσης στο οποίο έχει δικαίωμα ο αγρότης. Επισημαίνεται ότι, όταν ο αγρότης δεν είναι δικαιούχος ενιαίας ενίσχυσης εντός του έτους, σύμφωνα με το σχετικό κριτήριο και δεν θα ληφθούν υπόψη ποσά παλαιότερων χρήσεων. Γίνεται επίσης σαφές, ότι όταν συμβαίνει στο ποσό της ενιαίας ενίσχυσης να συμπεριλαμβάνονται και ποσά που ανήκουν άλλες χρήσεις, για να ληφθεί υπόψη, στο εν λόγω κριτήριο, υπολογίζεται μόνο το ποσό της ενιαίας ενίσχυσης που σχετίζεται με τη χρήση που εξετάζεται. Σημειώνεται ότι η εξισωτική ενίσχυση δεν αποτελεί μέρος του πόσου των δικαιωμάτων ενιαίας ενίσχυσης, για την εφαρμογή των κριτηρίων που αναφέρονται από την απόφαση ΠΟΛ. 1281/2013.

2.2.3 Άσκηση Παράλληλης Δραστηριότητας & ένταξη στα βιβλία και στο κανονικό καθεστώς

Για κάθε δραστηριότητα (αγροτική –λοιπές) καλούνται να κριθούν οι αγρότες, όταν οι τελευταίοι, ταυτόχρονα με την αγροτική τους εκμετάλλευση, διενεργούν και άλλη δραστηριότητα πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών, έτσι ώστε, να ενταχθούν στην κατάλληλη κατηγορία τήρησης βιβλίων και έκδοσης στοιχείων. Επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση διάθεσης, από τους αγρότες, των προϊόντων τους, στις λαϊκές αγορές, πρέπει να ληφθεί ως ξεχωριστή δραστηριότητα, από εκείνη της διάθεσης αυτών των προϊόντων τους από το χωράφι τους, (πλανόδιος, ή με οποιαδήποτε άλλο τρόπο εκτός λαϊκών αγορών). Επίσης σημειώνεται, ότι οι αγρότες που ταυτόχρονα με την αγροτική τους εκμετάλλευση, έχουν και άλλες δραστηριότητες, όπως η διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 KW και τη λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων, για να ενταχθούν, από την 1.1.2014, σε τήρηση βιβλίων και έκδοση στοιχείων, για τη άσκηση της αγροτικής εκμετάλλευσης, θα κριθούν αυτοτελώς. Επίσης επισημαίνεται, ότι η απόφαση ΠΟΛ. 1320/1998 η όποια αναφερόμενη στις επιχειρήσεις παράκτιας αλιείας και σπογγαλιείας, οι οποίες εκμεταλλεύονται σκάφη μήκους μέχρι 12 μέτρων, έχουν το δικαίωμα απαλλαγής για τη δραστηριότητά τους αυτή, από την

τήρηση βιβλίων και την έκδοση στοιχείων, εξακολουθεί να είναι σε ισχύ.

Παράδειγμα 1°: Όταν ένας αγρότης, παράλληλα με την αγροτική του εκμετάλλευση, έχει και καφενείο, ο οποίος, κατά τη χρήση 2013, πραγματοποίησε ακαθάριστα έσοδα, από την εκμετάλλευση του καφενείου 4.500 ευρώ και από την αγροτική του εκμετάλλευση 15.500 ευρώ, από την 1.1.2014 θα τηρήσει βιβλία μόνο για την αγροτική του εκμετάλλευση και όχι για την εκμετάλλευση του καφενείου.

Παράδειγμα 2°: Αγρότης, ο οποίος πωλεί τα προϊόντα του στις λαϊκές αγορές και εκτός αυτών, κατά τη χρήση 2013, πραγματοποίησε ακαθάριστα έσοδα από τις πωλήσεις του στη λαϊκή αγορά 8.000 ευρώ και 4.000 ευρώ από τις χονδρικές του πωλήσεις εκτός λαϊκής αγοράς και έλαβε δικαιώματα ενιαίας ενίσχυσης 2.000 ευρώ. Από την 1.1.2014 θα τηρήσει βιβλία, μόνο για τη δραστηριότητά του, της διάθεσης των προϊόντων του στις λαϊκές αγορές και όχι για αυτή της διάθεσης των προϊόντων του, εκτός λαϊκής αγοράς.

Παράδειγμα 3°: Αγρότης, ο οποίος παράλληλα με την αγροτική του εκμετάλλευση, ασχολείται και με τη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 KW, για την οποία τηρεί βιβλία εσόδων - εξόδων, κατά τη χρήση 2013 πραγματοποίησε ακαθάριστα έσοδα από την αγροτική του εκμετάλλευση 9.500 ευρώ και έλαβε δικαιώματα ενιαίας ενίσχυσης 3.500 ευρώ. Από την 1.1.2014, θα συνεχίσει να τηρεί βιβλία μόνο για τη δραστηριότητα της διαχείρισης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ενώ δεν υποχρεούται να τηρήσει βιβλία για την αγροτική του εκμετάλλευση.

Παράδειγμα 4°: Αγρότης που δεν ασκεί άλλη δραστηριότητα, πραγματοποίησε κατά το έτος 2013, ακαθάριστα έσοδα 8.000 ευρώ και έλαβε δικαιώματα ενιαίας ενίσχυσης 4.000 ευρώ. Ο εν λόγω αγρότης, δεν υποχρεούται σε τήρηση βιβλίων από 1.1.2014.

Παράδειγμα 5°: Αγρότης, ο οποίος παράλληλα με την αγροτική του εκμετάλλευση εκμεταλλεύεται και ένα σκάφος παράκτιας αλιείας μήκους 8 μέτρων, ο οποίος, κατά τη χρήση 2013, πραγματοποίησε από την άσκηση της δραστηριότητας της αγροτικής εκμετάλλευσης ακαθάριστα έσοδα 7.500 ευρώ και έλαβε δικαιώματα ενιαίας ενίσχυσης 5.500 ευρώ, από 1.1.2014, θα τηρήσει βιβλία μόνο για την αγροτική του εκμετάλλευση, δεδομένου ότι για την εκμετάλλευση του σκάφους απαλλάσσεται από την τήρηση βιβλίων και την έκδοση στοιχείων, σύμφωνα με την απόφαση Π.Ο.Λ. 1320/1998 .

2.3 Βιβλία και Στοιχεία

2.3.1 Αγρότες του κανονικού καθεστώτος Φ.Π.Α.

Οι αγρότες του κανονικού καθεστώτος ΦΠΑ, υποχρεούνται να εκδίδουν δικαιολογητικό έγγραφο για την αποστολή, παράδοση ή διακίνηση των προϊόντων τους, με σκοπό την πώληση, εφόσον δεν εκδίδονται άμεσα με την αποστολή, την παράδοση ή τη διακίνηση των προϊόντων, φορολογικά στοιχεία αξίας (απόφαση ΠΟΛ. 1286/31.12.2013). Εκδίδουν τιμολόγιο, για τις πωλήσεις των προϊόντων τους σε άλλους υπόχρεους, απεικόνισης συναλλαγών, ή πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του Κ.Φ.Α.Σ. (Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ., νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα κ.λπ.). Επίσης, ο υπόχρεος απεικόνισης συναλλαγών, εκδίδει τιμολόγιο, όταν εισπράττει επιδοτήσεις, οικονομικές ενισχύσεις, αποζημιώσεις, επιστροφές τόκων, εισφορές και άλλα ανόργανα έσοδα. Για την υποχρέωση έκδοσης τιμολογίου, ως είσπραξη, θεωρείται και η πίστωση του λογαριασμού του δικαιούχου, εφόσον αυτός, εγγράφως έλαβε γνώση της πίστωσης αυτής.

Εκδίδουν αποδείξεις λιανικών συναλλαγών, με τη χρήση φορολογικού μηχανισμού (φορολογικής ταμειακής μηχανής), για τις πωλήσεις των προϊόντων τους σε ιδιώτες, από την επαγγελματική τους εγκατάσταση. Για τις πωλήσεις σε ιδιώτες, που πραγματοποιούνται εκτός της επαγγελματικής τους εγκατάστασης, δεν απαιτείται η χρησιμοποίηση φορολογικού μηχανισμού (φορολογικής ταμειακής μηχανής) για την έκδοση των αποδείξεων λιανικών συναλλαγών και μπορεί να εκδίδονται χειρόγραφες αθεώρητες αποδείξεις λιανικών συναλλαγών (αποφάσεις ΠΟΛ. 1288/31.12.2013 και ΠΟΛ. 1001/31.12.2013). Επισημαίνεται ότι, οι υπόψη αγρότες, που πωλούν τα προϊόντα παραγωγής τους από λαϊκές αγορές, εφαρμόζουν τα οριζόμενα στην απόφαση ΠΟΛ. 1065/18.5.2010, εκδίδουν δηλαδή τις αποδείξεις λιανικών συναλλαγών για τις πωλήσεις των προϊόντων τους, με τη χρήση φορολογικού μηχανισμού (φορολογικής ταμειακής μηχανής).

Επισημαίνεται ότι, η Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1258/21.11.2002, αναφορικά με την υποχρέωση χρήσης φορολογικών ταμειακών μηχανών, για την έκδοση των αποδείξεων λιανικών συναλλαγών, από τους υπόχρεους απεικόνισης συναλλαγών που διαθέτουν τα είδη τους, πλην οπωρολαχανικών, νωπών αλιευμάτων και λοιπών αγροτικών προϊόντων, αποκλειστικά λιανικώς, στις κινητές λαϊκές αγορές, στα παζάρια και μέσω πλανοδίου εμπορίου (πλανόδιοι πωλητές - κινητά καταστήματα), εξακολουθεί να είναι σε ισχύ. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι, οι αγρότες που από 1/1/2014, παραμένουν στο ειδικό καθεστώς Φ.Π.Α., δεν έχουν την υποχρέωση στην έκδοση του εγγράφου, με σκοπό την παρακολούθηση (διακίνηση, παράδοση, αποστολή) των μη τιμολογημένων αποθεμάτων τους.

2.4 Υπόχρεοι σε έκδοση του εγγράφου μη τιμολογημένων αποθεμάτων

Οι περιπτώσεις όπου, τα προαναφερόμενα πρόσωπα, έχουν την υποχρέωση να εκδίδουν το έγγραφο μη τιμολογημένων αποθεμάτων, είναι εξής :

- Όταν γίνεται παράδοση μη τιμολογημένων αποθεμάτων, χωρίς να έχει σημασία εάν γίνει φυσική διακίνηση ή όχι αυτών και με την προϋπόθεση, να μην έχει πραγματοποιηθεί άμεσα έκδοση κατά την

παράδοση τιμολόγιου ή απόδειξη λιανικών συναλλαγών, κατά περίπτωση.

- Σε περιπτώσεις παραλαβής μη τιμολογημένων αποθεμάτων:
- από πρόσωπο που δεν είναι υποχρεωμένο στην έκδοση του εγγράφου, (π.χ. αγρότης του ειδικού καθεστώτος Φ.Π.Α., ιδιώτης κ.λπ.) και με την προϋπόθεση ότι δεν έχει εκδοθεί άμεσα με την παραλαβή τους, τίτλος κτήσης της παραγράφου 5 του άρθρου 6 του Κ.Φ.Α.Σ. ή τιμολόγιο αγοράς αγροτικών προϊόντων.
- από πρόσωπο που αν και υποχρεούται στην έκδοση έγγραφου, αλλά δεν προβαίνει στην έκδοση αυτού λόγω άρνησης, ή όταν τα αγαθά παραλαμβάνονται, αλλά, δεν παραδίδεται, είτε τιμολόγιο του προμηθευτή αυτών, είτε αντίτυπο του εγγράφου μη τιμολογημένων αποθεμάτων.
- Σε περίπτωση που δεν γίνεται άμεσα, όταν επιστρέφονται αγαθά, η έκδοση πιστωτικού τιμολόγιου, ή απόδειξη επιστροφής, γίνεται έκδοση του εν λόγω εγγράφου, κατά την παραλαβή των επιστρεφόμενων αποθεμάτων, είτε από υπόχρεο απεικόνισης συναλλαγών, είτε από ιδιώτη.

Δίνετε η δυνατότητα, για τη ομαλή λειτουργία των εμπορικών συναλλαγών, όταν κατά περίπτωση πραγματοποιείται παραλαβή από παραγωγούς αγροτικών προϊόντων, είτε του ειδικού είτε του κανονικού καθεστώτος Φ.Π.Α., αγαθών, να γίνεται έκδοση του εγγράφου, μη τιμολογημένων αποθεμάτων, από τον παραλήπτη αυτών (έμπορο, συνεταιρισμό κ.λπ.), και ταυτόχρονα, παραδίδετε το αντίγραφο του συγκεκριμένου εγγράφου, στον παραγωγό, χωρίς να έχει ιδιαίτερη σημασία αν οι αντισυμβαλλόμενοι αγρότες κατατάσσονται στο κανονικό ή ειδικό καθεστώς Φ.Π.Α..

Παράδειγμα αποτελεί, η καθημερινή και επαναλαμβανομένη κατά την διάρκεια της ημέρας διακίνηση των ποσοτήτων γάλακτος, από τους τόπους παραλαβής, στο κατάστημα του αγοραστή, όπου, υπάρχει η δυνατότητα της έκδοσης εγγράφου μη τιμολογημένων αποθεμάτων, απ' τον αγοραστή.

Αυτά τα έγγραφα είναι:

Συνοδευτικό έγγραφο των μη τιμολογημένων αποθεμάτων, για την παραλαβή ολόκληρης της ποσότητας γάλακτος από το σύνολο των παραγωγών της ίδιας κοινότητας ή οικισμού, και αυτό διενεργείται, για την διευκόλυνση του φορολογικού έλεγχου, με βάση τα στοιχεία ή το βιβλίο της διάταξης της παραγράφου 4 του άρθρου 19, που εκδίδονται για τις πιο πάνω αγορές,

Συνοδευτικό έγγραφο των μη τιμολογημένων αποθεμάτων, στο οποίο, θα περιλαμβάνει διακεκριμένα κατά παραγωγό – πωλητή, όλα τα δεδομένα του συνοδευτικού εγγράφου, όπως αναφέρονται στις διατάξεις των παραγράφων 1, 5 και 7 του άρθρου 23 του Π.Δ. 99/77. Στην περίπτωση αυτή, στο δελτίο

αποστολής, παρέλκει η αναγραφή και το άθροισμα των ποσοτήτων αριθμητικώς και ολογράφως της συνολικής ποσότητας γάλακτος, όπου οι παραγωγοί- πωλητές παρέδωσαν.

2.5 Βιβλία Αγροτών του κανονικού καθεστώτος Φ.Π.Α.

Με κριτήριο το ύψος των ετησίων ακαθαρίστων εσόδων της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου, πραγματοποιείται η ένταξη σε τήρηση απλογραφικών ή διπλογραφικών βιβλίων από την πλευρά των αγροτικών επιχειρήσεων .

Έτσι, για την τήρηση των απλογραφικών βιβλίων, δηλαδή Κατηγορίας βιβλία τα όρια κυμαίνονται από 15.000 ευρώ , ή πάνω από 5000 ευρώ και με δικαιώματα ενιαίας ενίσχυσης μέχρι και 1.500.000 ευρώ .

Ενώ για την τήρηση διπλογραφικών βιβλίων, δηλαδή Κατηγορίας βιβλία τα όρια κυμαίνονται άνω των 1.500.000 ευρώ ή προαιρετικά .

Συνοπτική κατάσταση υποχρεώσεων ανά κατηγορία:

ΒΙΒΛΙΑ-ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	ΕΙΔΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ
ΤΗΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	ΤΗΡΟΥΝ	ΔΕΝ ΤΗΡΟΥΝ
ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ-ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΙΣ-	ΕΚΔΙΔΟΥΝ ΟΙ ΙΔΙΟΙ	ΕΚΔΙΔΟΥΝΟΙ ΑΓΟΡΑΣΤΕΣ
ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ	ΕΚΔΙΔΟΥΝ ΟΙ ΙΔΙΟΙ	ΔΕΝ ΥΠΟΧΡΕΟΥΝΤΑΙ

2.6 Πωλήσεις αγροτικών προϊόντων από συνεταιριστικές οργανώσεις για λογαριασμό αγροτών - Έκδοση εκκαθαρίσεων

Στις περιπτώσεις που διενεργούνται πωλήσεις αγροτικών προϊόντων από συνεταιριστικές οργανώσεις για λογαριασμό των παραγωγών , δίνετε η δυνατότητα, το είδος της εκκαθάρισης να πραγματοποιείτε μια φορά κατά διαχειριστική περίοδο και το αργότερο μέσα στον επόμενο μήνα από τη λήξη αυτής.

Επισημάνεται, ότι δυνατότητα αυτή, συμπεριλαμβάνει μόνο τις πωλήσεις αγροτικών προϊόντων από συνεταιριστικές οργανώσεις για λογαριασμό παραγωγών, οι αγροτών που λειτουργούν κάτω από το ειδικό καθεστώς Φ.Π.Α.. Διευκρινίζεται επίσης, ότι για τις πωλήσεις αγροτικών προϊόντων από συνεταιριστικές οργανώσεις που πραγματοποιούνται για λογαριασμό παραγωγών που, από 1.1.2014, ανήκουν στο κανονικό καθεστώς Φ.Π.Α. η έκδοση της εκκαθάρισης, πραγματοποιείται, στο χρόνο όπου αναφέρεται στις γενικές διατάξεις του άρθρου 6 του Κ.Φ.Α.Σ., γεγονός που σημαίνει, ότι πραγματοποιείται, το αργότερο την τελευταία ημέρα κάθε μήνα, και η αποστολή, πραγματοποιείται στον εντολέα, (παραγωγό του κανονικού καθεστώτος) μέχρι τη δεκάτη πέμπτη (15η) ημέρα, του επόμενου μήνα .

Όσον αφορά τον τελευταίο μήνα της διαχειριστικής περιόδου, η έκδοση εκκαθάρισης, πραγματοποιείται , μέχρι την εικοστή (20ή) ημέρα του επόμενου μήνα. Συγκεκριμένα , για τις πωλήσεις αγροτικών προϊόντων από συνεταιριστικές οργανώσεις για λογαριασμό παραγωγών οι όποιοι ανήκουν στο κανονικό καθεστώς Φ.Π.Α., των μηνών Ιανουαρίου και Φεβρουαρίου 2014, οι εκκαθαρίσεις εκάστου εξ αυτών των μηνών, έχουν την δυνατότητα να πραγματοποιήσουν έκδοση με ημερομηνία το αργότερο την 31.3.2014.

2.7 Αγροτικοί συνεταιρισμοί και αγροτικές επιχειρήσεις (Α.Ε.)

Βάσει της νέας αγροτικής φορολογίας το 2014 και έπειτα, οι επαγγελματίες αγρότες, έχουν την υποχρέωση –όπως ορίζει ξανά το Άρθρο 1- να τηρούν σχολαστικά, βιβλία εσόδων-εξόδων, ώστε να είναι δυνατή η ένταξη τους στο «κανονικό» καθεστώς Φ.Π.Α. Η φορολογία πάνω στο καθαρό γεωργικό εισόδημα, θα είναι με συντελεστή 13%. Σημειώνεται, ότι θα εξαιρεθούν από τα βιβλία, οι μικροί παραγωγοί (όπως αναφέρεται στο αιτιολογικό κείμενο του νόμου). Σχετικά με τους αγροτικούς συνεταιρισμούς (πρώτου, δεύτερου και τρίτου βαθμού)-όπως αναφέρεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 9- δεν έχουν το δικαίωμα της απαλλαγής από τον φόρο εισοδήματος που αποκτούν από δραστηριότητες, που εμπίπτουν στους σκοπούς και καθορίζονται από τις διατάξεις του καταστατικού τους.

Επί πρόσθετα , στην παράγραφο 32 του άρθρου 9 διευκρινίζεται ότι : «Για τα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 101, ο φόρος υπολογίζεται με συντελεστή είκοσι έξι τοις εκατό (26%) στο συνολικό φορολογητέο εισόδημά τους» .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΓΡΟΤΩΝ

Κεφάλαιο 3^ο

3.1 σημαντικές έννοιες απόκτησης και φορολογίας αγροτικών εισοδημάτων

3.1.1 εισόδημα από ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν ακινήτων (π.χ. χωραφιών, αποθηκών κ.λπ.)

Για όσους ασκούν ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, δεν υπολογίζεται τεκμαρτό εισόδημα, το εισόδημα που αποκτάται από ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν παραχώρηση προς ανιόντες, κατιόντες και συζύγους, αγροτικών εκτάσεων, όπου περιλαμβάνονται καλλιεργήσιμες γαίες, βοσκήσιμες, λιβάδια, και κάθε είδους κατασκευές ή εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής.

3.1.2 τεκμήρια διαβίωσης

Τα τεκμήρια διαβίωσης, ή οι αντικειμενικές δαπάνες, είναι μια μέθοδος του υπουργείου Οικονομικών, με την οποία καθορίζει τις δαπάνες διαβίωσης, καθώς και τα τεκμήρια απόκτησης περιουσιακών στοιχείων, για κάθε έναν φορολογούμενο. Καθορίζεται ένα ελάχιστο τεκμαρτό ή υποθετικό εισόδημα, μέσω κάποιων σχετικών πινάκων, με το οποίο, θα κληθεί να φορολογηθεί ο φορολογούμενος, άμα δεν το «καλύψει» με το πραγματικό του δηλωθέν εισόδημα. Τα πιο συνηθισμένα τέτοια τεκμήρια διαβίωσης, είναι η κατοικία, ανάλογα με τα τετραγωνικά μέτρα που έχει ως επιφάνεια, τα αυτοκίνητα ανάλογα με τον κυβισμό, την δαπάνη αγοράς τους και συντήρησής τους, κ.λπ. Η Κατοχή αγροτικών οχημάτων για τους αγρότες, ΔΕΝ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΤΕΚΜΗΡΙΟ.

3.1.3 Διαφορά τεκμηρίων

Η θετική διαφορά που προκύπτει, μεταξύ του τεκμαρτού και του συνολικού πραγματικού δηλωθέντος εισοδήματος, θα φορολογείται με 13%, εφόσον ο φορολογούμενος, έχει εισόδημα μόνο από ατομική αγροτική επιχείρηση, ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του, προκύπτει από ατομική αγροτική επιχείρηση. Σε περίπτωση δηλαδή, που το εισόδημα από τεκμήρια, υπερβαίνει το πραγματικό.¹⁷

3.1.4 Παροχή υπηρεσιών από αγρότες σε άλλους

Το εισόδημα που προκύπτει από υπηρεσίες αγροτικές που προσφέρουν οι αγρότες σε άλλους αγρότες, (π.χ. θερισμό, αλωνισμό κ.λπ.) δεν θα υπολογίζεται ως αγροτικό εισόδημα, και φορολογείται αντίστοιχα με την κλίμακα της επιχειρηματικής δραστηριότητας (26%, ή 33% ανάλογα με το κλιμάκιο που εντάσσεται με το εισόδημα που έχει) ενώ, παράλληλα, εντάσσεται στο 23% του ΦΠΑ.

---

¹⁷ΠΟΛ 1116/10.6.2015

3.1.5 Τέλος επιτηδεύματος

Για πέντε (5) χρόνια από την έναρξη της δραστηριότητάς τους , οι αγρότες του κανονικού καθεστώτος, ως προς την τήρηση των βιβλίων και στοιχείων , (ένταξη στο κανονικό καθεστώς) απαλλάσσονται από το τέλος επιτηδεύματος. Το ίδιο , ισχύει και για τους νέους επιτηδευματίες , καθώς επίσης και για τους αγρότες , πάνω των 62 ετών.

3.1.6 Ζημία της αγροτικής παραγωγής

Αν το αποτέλεσμα από μια χρονιά για έναν αγρότη , είναι ζημία, αυτή δύναται να συμψηφιστεί μόνο με κέρδη από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα , μέσα στα επόμενα 5 χρόνια , ενώ η μεταφορά , δεν μεταφέρεται και δεν συμψηφίζεται όταν κάποιος φορολογούμενος , δηλώνει μεγαλύτερο τεκμαρτό από πραγματικό εισόδημα.

3.1.7 αγροτικά φωτοβολταϊκά

Η επαγγελματική δραστηριότητα και διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, έως 100 kw , θεωρείται αγροτική δραστηριότητα. Και ως αγροτικό εισόδημα, φορολογείται με 13%.

3.2 Φόρος αγροτικού εισοδήματος

Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα και στην περίπτωση που μελετάμε αγροτική δραστηριότητα , του Ν. 4172/2013, είναι το σύνολο των εσόδων, που προέρχονται από τις επιχειρηματικές συναλλαγές, αφού προηγηθεί η αφαίρεση των επιχειρηματικών δαπανών, των αποσβέσεων και των προβλέψεων, που αφορούν τις επισφαλείς απαιτήσεις. Θα πρέπει να γίνει πρόσθεση στα έσοδα από τις επιχειρηματικές συναλλαγές και των εσόδων από την πώληση των στοιχείων του ενεργητικού της επιχείρησης, όπως επίσης και το προϊόν της εκκαθάρισής της, όπως αυτά θα πραγματοποιηθούν κατά διάρκεια του φορολογικού έτους.

Συγκεκριμένα , για να προσδιοριστεί το εισόδημα από την αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα στα έσοδα από επιχειρηματικές συναλλαγές, θα πρέπει να αναφέρονται τα έσοδα από την παραγωγή γεωργικών, πτηνοτροφικών, κτηνοτροφικών, δασοκομικών, υλοτομικών και αλιευτικών προϊόντων.

Με την εγκύκλιο « Αρ. πρωτ.: Δ12 Α 1109216 ΕΞ 24.7.2014. Φορολογική μεταχείριση εισοδημάτων από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα (άρθ. 29 παρ. 3 του ν.4172/2013)» η Φορολογική Διοίκηση έδωσε την εξής ερμηνεία : «Ο συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων θα έχει ως αποτέλεσμα ο φορολογικός συντελεστής 13% να υπολογίζεται πάνω στα κέρδη που είναι αποτέλεσμα της αγροτικής επιχειρηματικής δραστηριότητα χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο τόπος και τον τρόπο (λιανικώς ή χονδρικώς) πώλησης των αγροτικών προϊόντων που θα παραχθούν» .

Συνεπώς , απαραίτητη προϋπόθεση για να εφαρμοστεί ο συντελεστής 13% λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, είναι για τα προϊόντα που θα πουληθούν να πραγματοποιείται η παράγωγή τους αποκλειστικά από τον πωλητή τους- παραγωγό, και να μην έχει υλοποιηθεί σε αυτά, οποιαδήποτε μεταποίηση. Είναι σημαντικό, να επισημανθεί ότι με στον όρο μεταποίηση, δεν συμπεριλαμβάνεται η απλή συσκευασία . Επιπρόσθετα , για δραστηριότητες εκμετάλλευσης του εξοπλισμού των παραπάνω παραγωγών (π.χ. μίσθωση αγροτικών μηχανημάτων κλπ) , δεν γίνεται εφαρμογή του φορολογικού συντελεστή 13% και αυτό γιατί η δραστηριότητα, είναι αποτέλεσμα της παροχής υπηρεσιών σε τρίτους και όχι αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα. Με την ίδια λογική , η αμοιβή που λαμβάνεται από τον παραγωγό των παραπάνω προϊόντων για υπηρεσίες που παρέχει ο ίδιος σε άλλους αγρότες, δεν αποτελεί αγροτικό εισόδημα .

Ο πρόσφατα ψηφισθείς ασφαλιστικός και φορολογικός νόμος 4387/2016, αναφέρει μείωση, ή ακόμη και μηδενισμό, των φορολογικών επιβαρύνσεων επί των εισοδημάτων των αγροτών (περίπου 522.000 χιλιάδων) , έχοντας αλλαγές στις κλίμακες υπολογισμού του φόρου εισοδήματος και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης . Σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου, η αυτοτελής φορολόγηση του αγροτικού εισοδήματος με 13% , από το πρώτο ευρώ, ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ και στο εξής , θα ισχύει και για τους αγρότες , αφορολόγητο όριο εισοδήματος διαμορφούμενο από 8.636 έως 9.545 ευρώ, ανάλογα με τον αριθμό των προστατευομένων τέκνων και κλίμακα φορολόγησης , με περισσότερους του ενός συντελεστές φόρου.

Ταυτόχρονα όμως , ο νέος νόμος, περιλαμβάνει και μια νέα διάταξη , που αναφέρεται σχετικά με τον συνυπολογισμό των βασικών αγροτικών ενισχύσεων, στα ακαθάριστα έσοδα των αγροτών, που λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό των φορολογητέων καθαρών εισοδημάτων τους.

Έτσι, το ύψος των συνολικών ακαθάριστων εσόδων , θα αυξάνει από αυτές τις βασικές αυτές ενισχύσεις , από πωλήσεις των προϊόντων τους, και θα λαμβάνονται υπόψη , για τον υπολογισμό των τελικών φορολογητέων αγροτικών εισοδημάτων.

Σύμφωνα με το νέο νόμο, η φορολόγηση του αγροτικού εισοδήματος, θα γίνεται με βάση φορολογική κλίμακα, στην οποία θα ισχύουν συντελεστές φόρου 22%-45%. Το αφορολόγητο, θα παρέχεται στους αγρότες με την μορφή έκπτωσης φόρου, το ανώτατο ποσό της οποίας, θα κυμαίνεται από 1.900 έως 2.100 ευρώ, ανάλογα με τον αριθμό των προστατευομένων τέκνων.

Επιπλέον, για όσους αγρότες δηλώνουν ετήσια εισοδήματα, μεγαλύτερα των 12.000 ευρώ, θα επιβάλλεται η νέα αναμορφωμένη ειδική εισφορά αλληλεγγύης , η οποία θα υπολογίζεται με συντελεστές, που κλιμακώνονται από 2,2% έως και 10% .

Ως εκ τούτου, το αποτέλεσμα των προαναφερομένων, θα είναι να μηδενιστούν ή να μειωθούν οι φόροι , στα εισοδήματα για τους περισσότερους αγρότες και συγκεκριμένα για περίπου 520.000,

φορολογούμενους, που δηλώνουν ετήσια εισοδήματα από αγροτικές δραστηριότητες , μέχρι και 20.000 ευρώ.

Όλες αυτές οι αλλαγές που προβλέπει ο πρόσφατα ψηφισθείς φορολογικός και ασφαλιστικός προαναφερθείς νόμος, για το καθεστώς φορολόγησης των αγροτών, θα ισχύσουν για τα εισοδήματα , που θα αποκτήσουν οι αγρότες κατά την διάρκεια του έτους 2016 καθώς και των επομένων ετών.

Αναλυτικά , θα μπορούσαμε να αναφέρουμε για τις αλλαγές που επέρχονται στη φορολογία του αγροτικού εισοδήματος ότι είναι οι ακόλουθες:

- Καθιέρωση αφορολογήτων ορίων και κλιμακωτής φορολόγησης . Στα συνολικά εισοδήματα των αγροτών , (από αγροτικές δραστηριότητες) αφού αφαιρούνται οι δαπάνες που πραγματοποιούνται από τους αγρότες για την στήριξη των παραγωγικών τους δραστηριοτήτων, από τα ακαθάριστα έσοδα που εισπράττουν πωλώντας τα προϊόντα τους, φορολογούνταν έως και πρόσφατα αυτοτελώς με 13% , από το πρώτο ευρώ. Με το νέο σύστημα φορολόγησης , για όλα τα εισοδήματα που αποκτώνται από το 2016 και μετά, προβλέπεται η εφαρμογή της νέας φορολογικής κλίμακας , όπου ο κατώτατος συντελεστής φόρου, είναι στο 22% . Ο συντελεστής αυτός , ισχύει για συνολικά εισοδήματα που δεν υπερβαίνουν το ποσό των 20.000 ευρώ . Για τα επόμενα 10.000 και μέχρι τα 30.000 συνολικό εισόδημα, θα επιβάλλεται ο συντελεστής φόρου 29% , ενώ για εισοδήματα που υπερβαίνουν τα 30.000 και μέχρι τα 40.000 ευρώ, θα επιβάλλεται ο φόρος 37%. Για τα ετήσια εισοδήματα που υπερβαίνουν τις 40.000 ευρώ, ο συντελεστής φορολόγησης που προβλέπεται είναι στα 45% . ΕΙΔΙΚΑ για τα εισοδήματα από αγροτικές δραστηριότητες, προβλέπεται και έκπτωση φόρου, ίση με τον φόρο που αναλογεί :

για φορολογούμενους με 3 ή περισσότερα προστατευόμενα τέκνα και ετήσια εισοδήματα από αγροτικές δραστηριότητες μέχρι 9.545 ευρώ.

για φορολογούμενους με 2 προστατευόμενα τέκνα και ετήσια εισοδήματα από αγροτικές δραστηριότητες μέχρι 9.090 ευρώ.

για φορολογούμενους με 1 προστατευόμενο τέκνο και ετήσια εισοδήματα από αγροτικές δραστηριότητες μέχρι 8.863 ευρώ.

για φορολογούμενους χωρίς προστατευόμενα τέκνα και ετήσια εισοδήματα από αγροτικές δραστηριότητες μέχρι 8.636 ευρώ.

Το ποσό των 2.100 ευρώ , για φορολογούμενους που έχουν πάνω από 3 προστατευόμενα τέκνα , και τα ετήσια αγροτικά τους εισοδήματα είναι από 9.546 έως και 20.000 ευρώ. Επίσης, για τους παραπάνω φορολογούμενους, η έκπτωση , θα μειώνεται κατά το 1% του πέραν των 20.000 ευρώ, τμήματος του ετήσιου εισοδήματος .

Επίσης έχουμε και τις παρακάτω μειώσεις :

2.000 ευρώ για φορολογούμενους με 2 προστατευόμενα τέκνα και ετήσια αγροτικά εισοδήματα από 9.091 έως 20.000 ευρώ. Για όσους φορολογούμενους με 2 προστατευόμενα τέκνα έχουν ετήσια αγροτικά εισοδήματα άνω των 20.000 ευρώ, η έκπτωση θα μειώνεται κατά το 1% του πέραν των 20.000 ευρώ τμήματος του ετησίου εισοδήματος

1.950 ευρώ για φορολογούμενους με 1 προστατευόμενο τέκνο και ετήσια εισοδήματα από 8.864 έως 20.000 ευρώ. Για όσους φορολογούμενους με 1 προστατευόμενο τέκνο έχουν ετήσια αγροτικά εισοδήματα άνω των 20.000 ευρώ, η έκπτωση θα μειώνεται κατά το 1% του πέραν των 20.000 ευρώ τμήματος του ετησίου εισοδήματος

1.900 ευρώ για φορολογούμενους χωρίς προστατευόμενα τέκνα και ετήσια εισοδήματα από 8.637 έως 20.000 ευρώ. Για όσους φορολογούμενους χωρίς προστατευόμενα τέκνα έχουν ετήσια εισοδήματα άνω των 20.000 ευρώ, η έκπτωση θα μειώνεται κατά το 1% του πέραν των 20.000 ευρώ τμήματος του ετησίου εισοδήματος.

Επίσης, υπάρχουν αλλαγές και στον υπολογισμό της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης . Με την ήδη υπάρχουσα σημερινή κλίμακα, η ειδική εισφορά αλληλεγγύης, επιβάλλεται σε όλο το ετήσιο εισόδημα , εφόσον αυτό υπερβαίνει το ποσό των 12.000 ευρώ. Ο υπολογισμός της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, γινόταν με έναν συντελεστή που διαμορφώνεται ως εξής:

Για ετήσια εισοδήματα από 12.001 έως και 20.000 ευρώ, ο συντελεστής είναι 0,7%

Για ετήσια εισοδήματα από 20.001 έως και 30.000 ευρώ, στο 1,4% ,

Για ετήσια εισοδήματα από 30.001 έως και 50.000 ευρώ, στο 2% ,

Για ετήσια εισοδήματα από 50.001 έως και 100.000 ευρώ, στο 4%,

Για ετήσια εισοδήματα από 100.001 έως και 500.000 ευρώ, στο 6% , και

Για ετήσια εισοδήματα από 500.001 και άνω , ο συντελεστής διαμορφώνεται στο 8%.

Με την νέα κλίμακα ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, που προβλέπει ο πρόσφατα ψηφισθείς νόμος, οι συντελεστές που θα ισχύουν και θα επιβάλλονται κλιμακωτά στα ετήσια εισοδήματα των αγροτών , είναι οι παρακάτω :

Για το τμήμα ετησίου εισοδήματος από 20.001 έως και 30.000 ευρώ, ο συντελεστής είναι 2,2% ,

Για το τμήμα ετησίου εισοδήματος από 30.001 έως και 40.000 ευρώ, στο 6,5% ,

Για το τμήμα ετησίου εισοδήματος από 40.001 έως και 65.000 ευρώ, στο 7,5%,

Για το τμήμα ετησίου εισοδήματος από 65.001 έως και 220.000 ευρώ, στο 9% , και

Για το τμήμα ετησίου εισοδήματος από 220.001 και άνω , ο συντελεστής διαμορφώνεται στο 10%.

Όπως μπορούμε να δούμε, η έκτακτη (αλλά μόνιμη) εισφορά αλληλεγγύης , αναπροσαρμόζεται , φέρνοντας σημαντικές αυξήσεις στους συντελεστές υπολογισμού της , καθώς και αλλαγές στα ετήσια τμήματα εισοδημάτων .

Παρακάτω , παραθέτουμε την νέα κλίμακα εισφοράς αλληλεγγύης σε σύγκριση της παλαιάς κλίμακας .

Νέα Κλίμακα Εισφοράς Αλληλεγγύης			Παλαιά Κλίμακα Εισφοράς Αλληλεγγύης			
Κλιμάκιο Εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός Συντελεστής (%)	Σύνολο Φόρου (Ευρώ)	Κλιμάκιο Εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός Συντελεστής (%)	Μέγιστη Εισφορά Κλίμακας (Ευρώ)	Σύνολο Εισοδήματος (Ευρώ)
12.000,00	0%	0,00	12.000,00	0,00%	0,00	12.000,00
8.000,00	2,20%	176,00	12-20.000	0,70%	140,00	20.000,00
10.000,00	5%	676,00	20-30.000	1,40%	420,00	30.000,00
10.000,00	6,50%	1.326,00	30-50.000	2,00%	1.000,00	50.000,00
25.000,00	7,50%	3.201,00	50-100.000	4,00%	4.000,00	100.000,00
155.000,00	9%	17.151,00	100-500.000	6,00%	30.000,00	500.000,00
Υπερβάλλον	10%		>500.000	8,00%		

Αλλαγές ωστόσο με τον νεοψηφισθέντα νόμο, υπάρχουν και στην φορολογική μεταχείριση των αγροτικών επιδοτήσεων και ενισχύσεων.

Η νομοθεσία που ίσχυε για τα αγροτικά εισοδήματα που έχουν αποκτηθεί έως και την 31/12/2015, προέβλεπε ότι οι αγροτικές ενισχύσεις και επιδοτήσεις, που έχουν χορηγηθεί στα πλαίσια της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, **περιλαμβάνονται** στον προσδιορισμό του κέρδους από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα **μόνο** κατά το μέρος των ενισχύσεων και επιδοτήσεων που **υπερβαίνει τα 12.000 ευρώ, οι δε αγροτικές αποζημιώσεις, στο σύνολό τους δεν συνυπολογίζονται.**

Όλες οι παραπάνω αλλαγές στο καθεστώς φορολόγησης των αγροτών , αναμένεται να προκαλέσουν στα αγροτικά εισοδήματα , μηδενισμό των φορολογικών επιβαρύνσεων στην συντριπτική πλειονότητα των αγροτών.

Και αυτό αναμένεται να γίνει διότι , οι νέες ρυθμίσεις, μηδενίζουν ή μειώνουν τις συνολικές επιβαρύνσεις από φόρους εισοδήματος και ειδικής αλληλεγγύης , για περίπου το 97,8% των φορολογουμένων αγροτών. Δηλαδή, για περίπου 522.000 φορολογούμενους , που δηλώνουν ετήσια εισοδήματα από αγροτικές δραστηριότητες , έως και 20.000 ευρώ, και κατά κύριο επάγγελμα είναι αγρότες.

Αντίθετα, για περίπου 11.000 φορολογούμενους, που δηλώνουν ετήσια εισοδήματα από αγροτικές δραστηριότητες , που είναι πάνω από 20.000 ευρώ, οι φορολογικές επιβαρύνσεις που αναμένονται να προκύψουν είναι σημαντικού ύψους.

Οι επιπτώσεις των νέων ρυθμίσεων στο ύψος των επιβαρύνσεων των αγροτικών εισοδημάτων, αποτυπώνονται στον παρακάτω πίνακα, με βάση των εισοδημάτων που έχουν δηλώσει οι αγρότες για τα έτη 2014 , 2015 . έτσι:

Σύμφωνα με την στατιστική υπηρεσία, και την επεξεργασία των δηλώσεων φορολογίας εισοδημάτων των αγροτών, κατά το έτος 2014, υποβλήθηκαν :

Από 532.917 φορολογούμενους, εισοδήματα από αγροτική εκμετάλλευση

Από το παραπάνω σύνολο των 532.917 φορολογούμενων με αγροτικό εισόδημα, οι 466.574 ή σε ποσοστό 87,55% δηλώνουν εισόδημα μέχρι και 5.000 ευρώ, ενώ 521.643 ή ποσοστό 97,86 % δηλώνουν εισόδημα μέχρι 20.000 ευρώ.

Το συνολικό εισόδημα που δηλώθηκε για να φορολογηθεί με συντελεστή 13% αυτοτελώς, ήταν 1.341.938.595,81 ευρώ. Δηλαδή , το μέσο εισόδημα για το οποίο ο κάθε αγρότης φορολογήθηκε , ήταν 2.518,10 ευρώ.

Ο συνολικός φόρος εισοδήματος, που αναλογεί σε όλα τα αγροτικά εισοδήματα όλου του έτους 2014 ανέρχεται στο ποσό των 186.420.669,65 ευρώ. Άρα , ο μέσος φόρος εισοδήματος , που αναλογεί σε κάθε αγρότη, ανέρχεται στο ποσό των 349,81 ευρώ.

Τα ακαθάριστα έσοδα που έχουν δηλωθεί από αγροτικές εκμεταλλεύσεις για το έτος 2014, ανέρχονται στο ποσό των 4.873.441.752,39 ευρώ.

**ΠΟΣΟ ΘΑ ΜΕΤΑΒΛΗΘΟΥΝ ΟΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΙΣ ΣΤΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ ΜΕ ΤΙΣ ΝΕΕΣ ΚΛΙΜΑΚΕΣ
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ**

Ετήσιο εισόδημα από αγροτική δραστηριότητα	Συνολικός φόρος 2015 (φόρος εισοδήματος + εισφορά αλληλεγγύης) για αγρότες, ανεξαρτήτως αριθμού παιδιών	Συνολικός φόρος 2016 (φόρος εισοδήματος+ εισφορά αλληλεγγύης) για αγρότες:				Διαφορά φόρου 2016-2015			
		Χωρίς παιδιά	Με ένα παιδί	Με δύο παιδιά	Με τρία παιδιά	Χωρίς παιδιά	Με ένα παιδί	Με δυο παιδιά	Με τρία παιδιά
5.000	650	0	0	0	0	-650	-650	-650	-650
6.000	780	0	0	0	0	-780	-780	-780	-780
7.000	910	0	0	0	0	-910	-910	-910	-910
8.000	1.040	0	0	0	0	-1.040	-1.040	-1.040	-1.040
9.000	1.170	80	30	0	0	-1.090	-1.140	-1.170	-1.170
10.000	1.300	300	250	200	100	-1.000	-1.050	-1.100	-1.200
11.000	1.430	520	470	420	320	-910	-960	-1.010	-1.110
12.000	1.560	740	690	640	540	-820	-870	-920	-1.020
13.000	1.781	982	932	882	782	-799	-849	-899	-999
14.000	1.918	1.224	1.174	1.124	1.024	-694	-744	-794	-894
15.000	2.055	1.466	1.416	1.366	1.266	-589	-639	-689	-789
16.000	2.192	1.708	1.658	1.608	1.508	-484	-534	-584	-684
17.000	2.329	1.950	1.900	1.850	1.750	-379	-429	-479	-579
18.000	2.466	2.192	2.142	2.092	1.992	-274	-324	-374	-474
19.000	2.603	2.434	2.384	2.334	2.234	-169	-219	-269	-369
20.000	2.740	2.676	2.626	2.576	2.476	-64	-114	-164	-264
25.000	3.600	4.426	4.376	4.326	4.226	826	776	726	626
30.000	4.320	6.176	6.126	6.076	5.976	1.856	1.806	1.756	1.656
35.000	5.250	8.401	8.351	8.301	8.201	3.151	3.101	3.051	2.951
40.000	6.000	10.626	10.576	10.526	10.426	4.626	4.576	4.526	4.426
45.000	6.750	13.301	13.251	13.201	13.101	6.551	6.501	6.451	6.351
50.000	7.500	15.976	15.926	15.876	15.776	8.476	8.426	8.376	8.276

Πηγή: www.dikaiologitika.gr

«Βάσει του ΝΟΜΟΥ 4387/2016, οι συντελεστές φορολόγησης για όλα τα φυσικά πρόσωπα και ορισμένα νομικά, άλλαξαν. Τα νομικά πρόσωπα (όλες οι μορφές εταιριών, δηλαδή) θα φορολογούνται (για τα κέρδη που θα αποκτούν από 1.1.2016 και μετά) με έναν ενιαίο συντελεστή 29%. Κατά συνέπεια, και οι αγρότες, για τα εισοδήματα του 2016, θα κληθούν να καταβάλλουν τα παρακάτω:

Παύει να ισχύει η αυτοτελής φορολόγηση με 13% από το πρώτο ευρώ, όπως ισχύει μέχρι και τα εισοδήματα του 2015, που θα δηλωθούν το έτος 2016.

Εντάσσονται και αυτοί στην κλίμακα των μισθωτών, όπως παρατίθεται παρακάτω , με την συνολική φορολόγηση επιβάρυνση (φόρος + εισφορά αλληλεγγύης) .»

Κλιμάκιο Εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός Συντελεστής (%)	Φόρος κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο Εισοδήματος (ευρώ)	Σύνολο Φόρου (ευρώ)	Αριθμός τέκνων	Έκπτωση Φόρου
20.000,00	22%	4.400	20000	4400	Χωρίς τέκνα	1.900
10.000,00	29%	2.900	30000	7300	1 τέκνο	1.950
10.000,00	37%	3.700	40000	11000	2 τέκνα	2.000
Υπερβάλλον	45%				3 και άνω	2.100

Τα παραπάνω, έχουν εφαρμογή για τα εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2016 και επόμενα, σύμφωνα με την παράγραφο 11 του άρθρου 112 του νόμου 4387/2016.

Εάν το ποσό του φόρου είναι μικρότερο των ποσών αυτών, η μείωση του φόρου, περιορίζεται στο ποσό του αναλογούντος φόρου .

Η μείωση του φόρου για τους ασκούντες αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, εφαρμόζεται μόνο για τους κατά επάγγελμα αγρότες, όπως αυτοί ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία , εφόσον τουλάχιστον το 50% του εισοδήματός τους , προέρχεται από αγροτική δραστηριότητα.

Η μείωση του φόρου εισοδήματος του ν. 4172/2013, μετά την τροποποίηση που έγινε με τον νόμο 4446/2016, πολυνομοσχέδιο, πρέπει από 1/1/2017, ο φορολογούμενος , απαιτείται να πραγματοποιήσει δαπάνες απόκτησης αγαθών και λήψης υπηρεσιών στην ημεδαπή , ή σε άλλα κράτη-μέλη, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή του Ε.Ο.Χ. , οι οποίες έχουν εξοφληθεί με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής , όπως ενδεικτικά αλλά όχι περιοριστικά , κάρτες και μέσα πληρωμής με κάρτες, πληρωμή μέσω λογαριασμού πληρωμών παρόχων υπηρεσιών πληρωμών του ν. 3862/2010, χρήση ηλεκτρονικού πορτοφολιού κ.λ.π. το ελάχιστο ποσό των οποίων προσδιορίζεται ως ποσοστό του φορολογητέου εισοδήματος του, σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα:

Εισόδημα ευρώ	σε	Ποσοστό ελάχιστης δαπάνης με ηλεκτρονική συναλλαγή και μέσα πληρωμής με κάρτα (προοδευτική εφαρμογή)
1-10.000		10%
10.000,01-30.000		15%
30.000,01	και	20% και μέχρι 30.000 ευρώ
άνω		

Κρίνεται απαραίτητο στο σημείο αυτό, να γίνει μια αναφορά, στο όρο μεταποίηση .Σύμφωνα με την ΠΟΛ.1116/10.6.2015 «Διευκρινίσεις σχετικά με τον προσδιορισμό του εισοδήματος που αποκτάται από ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα », διευκρινίστηκαν τα εξής :

Μεταποίηση

Στην προαναφερόμενη εγκύκλιο (σημ. Αρ. πρωτ.: Δ12 Α 1109216 ΕΞ 24.7.2014) , προσδιορίζεται ότι «στην έννοια της μεταποίησης δε συμπεριλαμβάνεται η απλή συσκευασία». Για να γίνει διαχωρισμός της αγροτικής από την εμπορική δραστηριότητα, είναι απαραίτητη η ερμηνεία του όρου της απλής συσκευασίας , στην οποία γίνεται δεκτός ο όρος της πρώτης μεταποίησης που έχει υιοθετήσει το Υπουργείο Ανάπτυξης και Γεωργίας. Σύμφωνα με την παρ.3 του άρθρου 2 της απόφασης με Αριθμ. Β3 32/26.3.2003, των Υπουργών Ανάπτυξης και Γεωργίας (Φ.Ε.Κ τ.β' 386/2 Απριλίου 2003), όταν αναφέρεται ο **όρος πρώτη μεταποίηση πρωτογενών** προϊόντων, εννοείται η φάση στη οποία εμπεριέχονται όλες οι αναγκαίες διεργασίες που λαμβάνουν χώρα, έπειτα από την πρωτογενή παραγωγή, και δεν αποτελούν ενέργειες επεξεργασίας, που χαρακτηρίζουν τα πρωτογενή προϊόντα μεταποιημένα. Έτσι, όταν γίνεται λόγος για διεργασίες πρώτης μεταποίησης εννοείται ότι :

Α) Για τα ζωικά προϊόντα, γίνεται αναφορά για διαδικασίες σφαγής μέχρι τον τεμαχισμό, ο τεμαχισμός και η τυποποίηση του κρέατος, η αποστέωση, η ψύξη και κατάψυξη, η αφαίρεση του κελύφους δίθυρων μαλακίων και σαλιγκαριών, ο αποκεφαλισμός και εκσπλαχνισμός των αλιευμάτων, η ωοσκόπηση των αυγών, η πρόψυξη του γάλακτος και η παραλαβή του μελιού.

Β) Για τα φυτικά προϊόντα , ο καθαρισμός, ο καλλωπισμός, η διαλογή, η αποξήρανση, η ψύξη, η τυποποίηση και η συσκευασία».

Για τους φορολογικούς σκοπούς, είναι σημαντικό και αποτελεί προϋπόθεση, η πρώτη μεταποίηση, να πραγματοποιείται σε ίδια παραγωγή, να μην συνιστά βιομηχανική επεξεργασία και να μην προσθέτει προστιθέμενη αξία στο πρωτογενές προϊόν, αλλά να έχει ως μοναδικό σκοπό , την διευκόλυνση της εξόδου του προϊόντος από την αγροτική εκμετάλλευση. Συγκεκριμένα, δεν αποτελούν βιομηχανική επεξεργασία ,δραστηριότητες που αναφέρονται στην αποξήρανση της σταφίδας, στην εκκόκκιση του καλαμποκιού, στην αποφλοιώση ρυζιού, στην αποξήρανση των σύκων, στον αλωνισμό των δημητριακών, στον τεμαχισμό κατεψυγμένων και νωπών ζώων, στην φυσική ζύμωση κρασιού, στην παραγωγή και εμφιάλωσή του, στην κονσερβοποίηση από τον παραγωγό ελαίων της δικής του παραγωγής και στην πώληση τους στον τόπο της παραγωγής .

3.Διαφορετικός φορολογικός συντελεστής θα εφαρμόζεται σε μια αγροτική εκμετάλλευση που έχει ως δραστηριότητα, τόσο την παραγωγή αγροτικών προϊόντων, όσο και τη μεταποίηση (ή παροχή υπηρεσιών). Για την αγροτική δραστηριότητα, εφαρμογή έχει μόνο ο συντελεστής 13%. Είναι απαραίτητο

λοιπόν, σε τέτοιες περιπτώσεις, να γίνει επιμεριστικά διαχωρισμός στην καταχώρηση των εσόδων και των εξόδων .

Έχει σημειωθεί ότι , δεν γίνεται εφαρμογή του συντελεστή 13% σύμφωνα με την με αρ. πρωτ. Δ12 Α 1109216 ΕΞ 24.7.2014 εγκύκλιο, που αφορά δραστηριότητες εκμετάλλευσης του εξοπλισμού των αγροτών (π.χ. μίσθωση αγροτικών μηχανημάτων κλπ) και αυτό, επειδή η δραστηριότητα αυτή, αφορά παροχή υπηρεσιών σε τρίτους και όχι αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα. Το ίδιο ισχύει, όταν η αμοιβή που τυχόν λαμβάνει παραγωγός αγροτικών προϊόντων, ή τρίτος για υπηρεσίες που παρέχει ο ίδιος σε άλλες αγροτικές εκμεταλλεύσεις, δεν συνιστά μέρος του αγροτικού εισοδήματος , εξαιρώντας την εκτροφή πτηνών (φασόν πτηνοτροφικών).

Επίσης και οι υπηρεσίες που προσφέρονται, ως εθελοντική εργασία , από τα μέλη των Αγροτικών Συνεταιρισμών προς τους συνεταιρισμούς, δεν θεωρούνται έσοδα από αγροτική δραστηριότητα . Τα έσοδα αυτά των μελών, προκύπτουν από τις παρεχόμενες υπηρεσίες τους προς τον συνεταιρισμό και όχι ως έσοδα από την παραγωγή γεωργικών, πτηνοτροφικών, κτηνοτροφικών, δασοκομικών, υλοτομικών και αλιευτικών προϊόντων που αποτελούν την αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα του αρ. 21 ν.4172/2013 .

Παρατίθεται ένας πίνακας με τις κατηγορίες πωλουμένων προϊόντων και υπηρεσιών , κατά είδος πώλησης, και οι αντίστοιχοι συντελεστές φορολόγησης.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΩΛΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ & ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΕΙΔΟΣ ΠΩΛΗΣΗΣ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
Πώληση παραγομένων αγροτικών προϊόντων χωρίς επεξεργασία (είτε σε έμπορο, είτε από δικό τους κατάστημα, είτε σε λαϊκές αγορές)	Λιανική ή Χονδρική	13%
Πώληση παραγόμενων αγροτικών προϊόντων έως και την πρώτη μεταποίηση (ΠΟΛ.1116/10.06.15)	Λιανική ή Χονδρική	13%
Εισόδημα που προέρχεται από τη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 KW (φωτοβολταϊκά) . Άρθρο 116, του Ν. 4316/2014) και ΠΟΛ.1116/10.06.15 .		13%
Πώληση παραγομένων αγροτικών προϊόντων μετά από (βιομηχανική) επεξεργασία	Λιανική ή Χονδρική	26% ή 33% (*)
Πώληση προϊόντων που έχει αγοράσει από άλλους αγρότες (εμπόριο)	Λιανική ή Χονδρική	26% ή 33% (*)
Παροχή υπηρεσιών σε τρίτους ακόμα και σε άλλους αγρότες (π.χ. εργασίες σποράς, καλλιέργειας, θερισμού & αλωνίσματος, δεματοποίησης, συγκομιδής κ.λ.π). Εξαιρείται το φασόν πτηνοτροφικών (ΠΟΛ.1116/10.06.15).	Λιανική ή Χονδρική	26% ή 33% (*)
Μίσθωση του εξοπλισμού των αγροτών (π.χ. αγροτικών μηχανημάτων κλπ)	Λιανική ή Χονδρική	26% ή 33% (*)

(*) Αν το κέρδος είναι μικρότερο η μεγαλύτερο των 50.000 ευρώ έχουμε την διαφοροποίηση στο 26 % ή 33 %

3.3 Αγροτικές Επιδοτήσεις και αποζημιώσεις

Η νομοθεσία που ισχύει για τα αγροτικά εισοδήματα που αποκτήθηκαν μέχρι 31-12-2015 προβλέπει, ότι οι αγροτικές ενισχύσεις και επιδοτήσεις που χορηγούνται στα πλαίσια της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, περιλαμβάνονται στον προσδιορισμό του κέρδους , από αγροτική επιχειρηματική

δραστηριότητα, μόνο κατά το μέρος των ενισχύσεων και επιδοτήσεων που υπερβαίνει τα 12.000 ευρώ, οι δε αγροτικές αποζημιώσεις στο σύνολό τους, δεν συνυπολογίζονται.

Οι αγροτικές επιδοτήσεις, περιλαμβάνονται στο φορολογητέα κέρδη ως εξής:

Άμεσες ενισχύσεις του Πυλώνα Ι της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής	
ΕΙΔΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΣΤΑ ΚΕΡΔΗ
Βασική ενίσχυση	Ναι
Πράσινη ενίσχυση & συνδεδεμένες ενισχύσεις	Ναι μόνο για το ποσό άνω των 12.000 ευρώ .
Άλλες ενισχύσεις του Πυλώνα Ι	Όχι

Με τη νέα νομοθεσία που θα ισχύσει για τα αγροτικά εισοδήματα του 2016 και των επομένων ετών προβλέπεται ότι στον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική αγροτική δραστηριότητα, περιλαμβάνονται εκ των άμεσων ενισχύσεων του Πυλώνα Ι της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, όπως αυτές ορίζονται, μόνο η βασική ενίσχυση καθώς και, κατά το ποσό που υπερβαίνουν τις 12.000 ευρώ, οι πράσινες και συνδεδεμένες ενισχύσεις. Οι αγροτικές αποζημιώσεις στο σύνολό τους, θα εξακολουθούν να μην περιλαμβάνονται στον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα.

Έτσι, οι βασικές αυτές ενισχύσεις, θα προστίθενται στα έσοδα των αγροτών από τις πωλήσεις των προϊόντων τους και έτσι θα αυξάνουν το ύψος των συνολικών ακαθάριστων εσόδων που θα λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των τελικών φορολογητέων αγροτικών εισοδημάτων. Παράλληλα όμως, σε μηδενισμό, ή σε μείωση των φορολογικών επιβαρύνσεων επί των εισοδημάτων 522.000 αγροτών, αναμένεται να οδηγήσουν οι αλλαγές στις κλίμακες υπολογισμού του φόρου εισοδήματος και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, που προβλέπει ο πρόσφατα ψηφισθείς ασφαλιστικός και φορολογικός νόμος.

Επίσης, έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

- Η βασική ενίσχυση φορολογείται από το 1^ο ευρώ.
- Φορολογούνται οι συνδεδεμένες, η βασική ενίσχυση και το πρασίνο. Αυτό σημαίνει, ότι όλες οι επιδοτήσεις οι οποίες ρητά δεν αναφέρονται, απαλλάσσονται της φορολόγησης???

Τελικά, σύμφωνα με τα παραπάνω, για να υπολογιστούν τα φορολογητέα κέρδη, προερχόμενα από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, τα ποσά που αναφέρονται στις αποζημιώσεις δεν θα λαμβάνονται υπόψη, ενώ θα λαμβάνεται το υπόλοιπο των επιδοτήσεων/ενισχύσεων, αφού αφαιρεθεί πρώτα το ποσό των 12.000 ευρώ.

3.3.1 Κατηγορίες επιδοτήσεων

Σε δυο μεγάλες κατηγορίες είναι απαραίτητο να διαχωρίζονται οι αγροτικές επιδοτήσεις/ενισχύσεις και αυτό συμβαίνει για την εξυπηρέτηση φορολογικών σκοπών .

Στην μια κατηγορία συμπεριλαμβάνονται οι «**Επιδοτήσεις Παγίων - Κάλυψης Δαπανών**», ενώ η άλλη κατηγορία γίνεται αναφορά στις «**Λοιπές Επιδοτήσεις**» (προσθετικές των εσόδων), γεγονός που προκύπτει από το 35494/20.03.2015 έγγραφο του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. προς την υπηρεσία.

Μειωτικό στοιχείο του κόστους των πραγματοποιηθεισών νέων επενδύσεων , και όχι προσθετικό στοιχείο των ακαθάριστων εσόδων , θεωρούνται τα εισπραττόμενα ποσά των επιχορηγήσεων για αγορά πάγιων , γεγονός που συμπεραίνεται από τους εκάστοτε νόμους περί ιδιωτικών επενδύσεων, και όπως έχει γίνει πάγια δεκτό από τη Διοίκηση (1033066/002/A0012/29.3.2007 και 1053838/1065/A0012/2005 έγγραφα) .

Επιπλέον, ο υπολογισμός των αποσβέσεων υπολογίζεται βάση της αξίας κτήσης των παγίων αφού αφαιρεθούν τα ποσά των επιχορηγήσεων (σχετική η 1040321/10238/B0012/ ΠΟΛ.1093/5.5.1992 εγκύκλιος που έδινε οδηγίες εφαρμογής του Ν. 1892/1990). Συμπερασματικά , οι Αγροτικές Επιδοτήσεις Παγίων - Κάλυψης Δαπανών, μειώνουν το κόστος κτήσης των παγίων .

Σύμφωνα με την ΠΟΛ.1059/18.3.2015 εγκύκλιο, σημειώνεται ότι σχετικά με τις επιχορηγήσεις, που οι εισπράξεις τους πραγματοποιούνται με το καθεστώς των αναπτυξιακών νόμων (π.χ. ν. 1892/1990, ν. 3299/2004) εξακολουθούν να είναι σε ισχύ, όσα συγκεκριμένα αναφέρονται στις σχετικές διατάξεις, όπως επίσης και στις οδηγίες που ισχύουν για την εφαρμογή τους. Από την άλλη πλευρά, για τις επιχορηγήσεις που η καταβολή τους έχει σκοπό την κάλυψη συγκεκριμένων δαπανών, δεν γίνεται εξαιτίας τους προσαύξηση των εσόδων από επιχειρηματική δραστηριότητα, αλλά αντίθετα, είναι μειωτικό στοιχείο του κόστους της δαπάνης, που επιχορηγήθηκε (λόγου χάρη , οι επιχορηγήσεις που δίνονται από τον ΟΑΕΔ με σκοπό την καταπολέμηση της ανεργίας, επιδρούν ως μειωτικό στοιχείο στο κόστος της δαπάνης, για αμοιβές προσωπικού).

3.3.2 Ο μερισμός του αφορολογήτου ποσού των επιδοτήσεων μεταξύ των δυο κατηγοριών επιδοτήσεων

Όταν ο φορολογούμενος γίνεται λήπτης συγχρόνως και των δύο κατηγοριών αγροτικών επιδοτήσεων, (επιδοτήσεις παγίων - κάλυψης δαπανών και λοιπές - εισοδηματικές- επιδοτήσεις) γίνεται σαφές ότι,θα γίνεται αφαίρεση του πόσου των 12.000 ευρώ, από το ποσό των λοιπών εισοδηματικών επιδοτήσεων, το οποίο λαμβάνει στο σύνολο του ο φορολογούμενος και με την προϋπόθεση ότι αυτό δεν επαρκεί, το εναπομείναντα ποσό, θα αφαιρείται από τα ποσά των «επιδοτήσεων παγίων - κάλυψης δαπανών». Με σκοπό να υπολογιστούν οι αποσβέσεις, θα γίνει αφαίρεση του μειωμένου αυτού ποσού επιδοτήσεων παγίου, από το κόστος κτήσης παγίων .

Παράδειγμα

Όταν ένας αγρότης πάρει αγροτική εισοδηματική επιδότηση, που ανέρχεται σε ποσό 8.000 ευρώ , επίσης πήρε επιδότηση πάγιων/κάλυψης δαπανών, η όποια ανέρχεται στο ποσό 21.000 ευρώ , έτσι ώστε το σύνολο των επιδοτήσεων φτάσει στο ποσό των 29.000 ευρώ .

Από το ποσό ,θα πρέπει να αφαιρεθεί το ποσό των 12.000 ευρώ πρώτα, από την εισοδηματική επιδότηση $8.000 - 12.000 = 4.000$ ευρώ .

Το υπόλοιπο από τα 12.000 ευρώ δηλαδή το ποσό των 4.000 ευρώ θα αφαιρεθεί από τις επιδοτήσεις των πάγιων /κάλυψης δαπανών 21.000 ευρώ , δηλαδή $21.000 - 4.000 = 17.000$ ευρώ .

Αν ο αγρότης – φορολογούμενος , κάνει αγορά παγίου, με αξία κτήσης 51.000 ευρώ , τότε για να υπολογιστούν οι αποσβέσεις του παγίου, θα αφαιρεθεί το εναπομείναντα ποσό των επιδοτήσεων πάγιων 17.000 ευρώ , δηλαδή $51.000 - 17.000 = 34.000$ ευρώ .

3.3.3 Χρόνος υπολογισμού των επιδοτήσεων

Οπροσδιορισμός του κέρδους, από ατομική αγροτική δραστηριότητα,συμπεριλαμβάνει τις αγροτικές επιδοτήσεις, κατά το μέρος που ξεπερνούν το όριο των 12.000 ευρώ στο έτος που αφορούν.

Όταν το φορολογικό έτος που αφορούν, δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί , τότε εκ των πραγμάτων γίνεται δεκτό να εμπεριέχεται, στο εισόδημα του έτους που έγινε η είσπραξη του.

Γίνετε σαφές επιπλέον, ότι οι επιδοτήσεις/ενισχύσεις και αποζημιώσεις που αφορούν χρήσεις πριν το 2014 (όπου είχε ισχύ ο αντικειμενικός προσδιορισμός του ν.2238/1994) και έγινε η είσπραξη τους μετά την 01.01.2014, είναι απαραίτητο να συνοδεύονται με σχετικές βεβαιώσεις, που πιστοποιούν, ποιά χρήση αφορούν, ώστε να γίνει η δήλωση τους, με συμπληρωματικές δηλώσεις, στα έτη που έγινε αποδεκτό το αίτημα γι αυτές τις επιδοτήσεις. Για να καταστεί δυνατή η καταχώρηση των αγροτικών αυτών επιδοτήσεων/ενισχύσεων στις συμπληρωματικές δηλώσεις, είναι υποχρεωτικό, να πραγματοποιείται, κάτω από τις εκάστοτε ισχύουσες οδηγίες της Διοίκησης.

3.3.4 Κάλυψη τεκμηρίου με το αφορολόγητο ποσό των επιδοτήσεων.

Επιπρόσθετα, τμήμα των εισοδηματικών («λοιπών») αγροτικών επιδοτήσεων/ενισχύσεων, το οποίο δεν πήρε μέρος, κατά τον προσδιορισμό του κέρδους,από ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, δίνετε η δυνατότητα, να καλύπτει τεκμήρια.

Εξαιτίας του γεγονότος αυτού , το συγκεκριμένο ποσό , αναγράφεται στους κωδ. 659/660 του Εντύπου Ε1 της δήλωσης φόρου εισοδήματος.

3.3.5 Μη δυνατότητα κάλυψης τεκμηρίου με τις αγροτικές αποζημιώσεις

Κατ' ανάλογη εφαρμογή με όσα ισχύουν και αφορούν την επιχειρηματική δραστηριότητα γενικά, οι αγροτικές αποζημιώσεις δεν έχουν την δυνατότητα να είναι μέρος του τεκμηρίου.

3.3.5 Αναγραφή των επιδοτήσεων στο έντυπο E3

Στον Πίνακα Ε' του εντύπου E3 γίνεται αναφορά, στο σύνολο των επιδοτήσεων ,παρόλα αυτά, το μέρος που ξεπερνά το όριο των 12.000 ευρώ μεταφέρεται στον Πίνακα ΣΤ' του E3 , με απώτερο σκοπό, να προσμετρηθεί στην διαδικασία υπολογισμού του κέρδους, από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα .

3.3.6 Τεκμήρια διαβίωσης και αγοράς περιουσιακών στοιχείων.

- Ø Στην περίπτωση όπου, τα τεκμήρια διαβίωσης και αγοράς έχουν μεγαλύτερη αξία από το δηλωθέν εισόδημα, και δεν καθίσταται δυνατόν δικαιολογηθούν, ο προσδιορισμός του φόρου, πραγματοποιείται επί των τεκμηρίων.
- Ø Η κάλυψη των τεκμηρίων, είναι δυνατόν να γίνεται από το αφορολόγητο μέρος (έως 12.000 ευρώ) των εισοδηματικών αγροτικών επιδοτήσεων/ενισχύσεων .

Συγκεκριμένα ισχύουν τα εξής :

Τεκμήρια διαβίωσης και τεκμήρια αγοράς

Σύμφωνα με τα άρθρα 31 και 32 του Ν. 4172/2013 ισχύουν τα εξής :

Ο υπολογισμός του τεκμαρτού εισοδήματος του φορολογουμένου, της συζύγου του και των εξαρτώμενων μελών του πραγματοποιείται παίρνοντας υπόψη τα εξής :

α) Παίρνοντας υπόψη τα τετραγωνικά μέτρα της ιδιοκατοικούμενης ή μισθωμένης ή της δωρεάν παραχωρούμενης κύριας κατοικίας ορίζεται κλιμακωτά ετήσια αντικειμενική δαπάνη ως εξής ,

- Ø για τα ογδόντα (80) πρώτα τετραγωνικά μέτρα κύριων χώρων αυτής, με σαράντα (40) ευρώ το τετραγωνικό μέτρο,
- Ø για τα επόμενα από ογδόντα ένα (81) έως και εκατόν είκοσι (120) τετραγωνικά μέτρα κύριων χώρων αυτής, με εξήντα πέντε (65) ευρώ το τετραγωνικό μέτρο,
- Ø για τα επόμενα από εκατόν είκοσι ένα (121) μέχρι και διακόσια (200) τετραγωνικά μέτρα κύριων χώρων αυτής, με εκατόν δέκα (110) ευρώ το τετραγωνικό μέτρο,
- Ø για τα διακόσια ένα (201) έως τριακόσια (300) τετραγωνικά μέτρα κύριων χώρων αυτής, με διακόσια (200) ευρώ το τετραγωνικό μέτρο ,
- Ø για τα επιπρόσθετα των τριακοσίων (300) τετραγωνικών μέτρων κύριων χώρων αυτής, με τετρακόσια (400) ευρώ το τετραγωνικό μέτρο.

Ενώ για τον προσδιορισμό,της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης των βοηθητικών χώρων της κύριας κατοικίας, λαμβάνετε ως βάση, το ποσό σαράντα (40) ευρώ το τετραγωνικό μέτρο. Τα ποσά που αναφέρονται παρακάτω, προσαυξάνονται, με στόχο, τις κατοικίες που κατατάσσονται σε περιοχές με τιμή ζώνης, παίρνοντας ως βάση, τον αντικειμενικό προσδιορισμό των ακινήτων, από 2.800 ευρώ έως 4.999 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο, κατά ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%) και για περιοχές με τιμή ζώνης από 5.000 ευρώ και άνω το τετραγωνικό μέτρο, κατά ποσοστό

εβδομήντα τοις εκατό (70%). Για μονοκατοικίες, όλα τα ποσά που προαναφέρθηκαν, προσαυξάνονται κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%).

β) Ο ορισμός της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης, που γίνεται με βάση την εκτίμηση των τετραγωνικών μέτρων, μίας, ή περισσότερων ιδιοκατοικούμενων, ή μισθωμένων δευτερευουσών κατοικιών, καθώς και των βοηθητικών χώρων αυτών, υπολογίζεται στο ένα δεύτερο (1/2) της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης, όπως αυτή προσδιορίζεται στην περίπτωση α'.

γ) Ο ορισμός της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης υπολογίζεται ως εξής:

- για τα αυτοκίνητα μέχρι χίλια διακόσια (1.200) κυβικά εκατοστά σε τέσσερις χιλιάδες (4.000) ευρώ,
- για αυτοκίνητα μεγαλύτερα των χιλίων διακοσίων (1.200) κυβικών εκατοστών προστίθενται εξακόσια (600) ευρώ ανά εκατό (100) κυβικά εκατοστά μέχρι τα δύο χιλιάδες (2.000) κυβικά εκατοστά,
- για αυτοκίνητα μεγαλύτερα των δύο χιλιάδων (2.000) κυβικών εκατοστών προστίθενται εννιακόσια (900) ευρώ ανά εκατό (100) κυβικά εκατοστά και μέχρι τρεις χιλιάδες (3.000) κυβικά εκατοστά και
- για αυτοκίνητα μεγαλύτερα από τρεις χιλιάδες (3.000) κυβικά εκατοστά προστίθενται χίλια διακόσια (1.200) ευρώ ανά εκατό (100) κυβικά εκατοστά.

Ανάλογα με την παλαιότητα των αυτοκινήτων, τα παραπάνω ποσά ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης, θα υποστούν μείωση, ο υπολογισμός της οποίας γίνεται, από το έτος πρώτης κυκλοφορίας του στην Ελλάδα, ή σε χώρα της Ε.Ε./ΕΟΧ, κατά ποσοστό ως εξής:

- Τριάντα τοις εκατό (30%) για χρονικό διάστημα πάνω από πέντε (5) και μέχρι δέκα (10) έτη.
- Πενήντα τοις εκατό (50%) για χρονικό διάστημα πάνω από δέκα (10) έτη. ....

Στην περίπτωση που ο φορολογούμενος και τα εξαρτώμενα μέλη του, είναι κύριοι, ή κάτοχοι και άλλων επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, η υπολογιζόμενη προκύπτουσα αντικειμενική δαπάνη για τα αυτοκίνητα αυτά, πρέπει να ληφθεί υπόψη, για τον υπολογισμό της συνολικής αντικειμενικής δαπάνης.

δ) Η καταβολή της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης για ιδιωτικά σχολεία στοιχειώδους και μέσης εκπαίδευσης, (δεν συμπεριλαμβάνονται τα εσπερινά γυμνάσια και λύκεια, όπως και τα ειδικά σχολεία ατόμων με ειδικές ανάγκες,) γεγονός που προκύπτει, από τις σχετικές αποδείξεις παροχής υπηρεσιών.

ε) Η καταβολή της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης, που πραγματοποιείται για οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτοκινήτων, δασκάλους και λοιπό προσωπικό, υπολογιζόμενη, στο εκάστοτε κατώτατο όριο αμοιβών, όπως αυτό συνεπάγεται, από τις ισχύουσες διατάξεις, για την αντίστοιχη κατηγορία εργαζομένων. ....

στ) Η εκτίμηση της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης, σε σχέση με τα σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης, κυριότητας ή κατοχής του φορολογουμένου, της συζύγου του ή των προσώπων που τους βαρύνουν υπολογίζεται, με βάση το κόστος τελών ελλιμενισμού, ασφαλίσεων, καυσίμων, συντήρησης και πρακτόρευσης και προσδιορίζεται, σύμφωνα με τα μέτρα ολικού μήκους του σκάφους.

ζ) Η εκτίμηση της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης για αεροσκάφη, ελικόπτερα και ανεμόπτερα κυριότητας ή κατοχής του φορολογουμένου και των εξαρτώμενων μελών του που τους βαρύνουν, η οποία υπολογίζεται ως εξής:

- Για ανεμόπτερα στο ποσό των οκτώ χιλιάδων (8.000) ευρώ.
- Για αεροσκάφη με κινητήρα κοινό, εσωτερικής καύσης και στροβιλοελικοφόρα, καθώς και ελικόπτερα, στο ποσό των εξήντα πέντε χιλιάδων (65.000) ευρώ για τους εκατόν πενήντα (150) πρώτους ίππους ισχύος του κινητήρα τους που προσαυξάνεται με το ποσό των πεντακοσίων (500) ευρώ για κάθε ίππο πάνω από τους εκατόν πενήντα (150) ίππους.
- Για αεροσκάφη αεριοπρωθούμενα (JET) στο ποσό των διακοσίων (200) ευρώ για κάθε λίμπρα ώθησης. Οι διατάξεις της περίπτωσης γ', εκτός της ακινησίας και παλαιότητας, εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση αυτή.
- Για τις υπερελαφρές πτητικές αθλητικές μηχανές (Υ. Π. Α. Μ.) που υπάγονται στην παρ. 1 του άρθρου 4 του υπ' αριθμ. Δ2/26314/8802/27.7.2010 Κανονισμού υπερελαφρών πτητικών αθλητικών μηχανών (Β' 1360), στο ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου ισχύει από 1.1.2011 και μετά.

η) Ο ορισμός, σύμφωνα με τις διατάξεις, της ελάχιστης ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης του φορολογούμενου, υπολογίζεται σε τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ, όσον αφορά τον άγαμο, και σε πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ, για τους συζύγους όπου, η δήλωση που υποβάλλουν είναι κοινή, εφόσον δηλώνεται πραγματικό ή τεκμαρτό εισόδημα.

Υπάρχει η δυνατότητα αμφισβήτησης, από το μέρος του φορολογούμενου, του ετήσιου συνολικού ποσού της αντικειμενικής δαπάνης, που ορίζετε, σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου. Στην περίπτωση που αυτό, είναι μεγαλύτερο από την πραγματική δαπάνη του φορολογούμενου και των εξαρτώμενων μελών που τον βαρύνουν και με την προϋπόθεση ότι αυτό, αποδεικνύεται από τον υπόχρεο, με βάση πραγματικά περιστατικά ή στοιχεία. Τέτοια περιστατικά αφορούν το πρόσωπο των υπόχρεων, οι οποίοι:

- α) υπηρετούν τη στρατιωτική θητεία τους στις Ένοπλες Δυνάμεις,
- β) είναι φυλακισμένοι,
- γ) νοσηλεύονται σε νοσοκομείο ή κλινική,
- δ) είναι άνεργοι και δικαιούνται βοήθημα ανεργίας,
- ε) συγκατοικούν με συγγενείς πρώτου βαθμού και λόγω της συγκατοίκησης έχουν μειωμένες δαπάνες διαβίωσης, εξαιτίας της

αποδεδειγμένης συμβολής στις δαπάνες αυτές των συγγενών τους με την προϋπόθεση ότι οι συγγενείς αυτοί έχουν εισόδημα από εμφανείς πηγές,

στ) έχουν στην κυριότητά τους επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης από κληρονομιά του πατέρα ή της μητέρας τους και είναι ανήλικοι ορφανοί ,

ζ) προσκομίζουν στοιχεία από τα οποία αποδεικνύεται ότι για λόγους ανώτερης βίας πραγματοποίησαν δαπάνη μικρότερη από την αντικειμενική.

Για να αποδείξει κάποιος ότι συντρέχουν, μία ή περισσότερες από τις περιπτώσεις αυτές, έχει υποχρέωση, να προσκομίσει ο φορολογούμενος για την απόδειξη των ισχυρισμών του, τα ανάλογα δικαιολογητικά. Γίνετε έλεγχος από την Φορολογική Διοίκηση, για την αλήθεια των ισχυρισμών και την ακρίβεια των αποδεικτικών στοιχείων του φορολογουμένου, και βάση του ελέγχου, προβαίνει σε ανάλογη μείωση της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης, στην οποία αναφέρονται οι ισχυρισμοί και τα αποδεικτικά στοιχεία. Η διαφορά μεταξύ της αντικειμενικής δαπάνης και της πραγματικής δαπάνης, για τις πιο πάνω α' και ε' περιπτώσεις, είναι αυτή που θα ληφθεί υπόψη, για τον υπολογισμό της συνολικής αντικειμενικής δαπάνης του γονέα, ή του τέκνου, που συμβάλλει στις δαπάνες διαβίωσης του υπόχρεου. Στην περίπτωση που, η διαφορά της αντικειμενικής δαπάνης αφορά τους γονείς, καταλογίζεται σε εκείνον που έχει το μεγαλύτερο εισόδημα.

3.3.7 Δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων

Τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλονται από των φορολογούμενο, την σύζυγο του και τα εξαρτώμενα μέλη του, χαρακτηρίζονται ως ετήσια δαπάνη, όταν πραγματοποιούνται για:

α) Αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτων, δίτροχων ή τρίτροχων αυτοκινούμενων οχημάτων, πλοίων αναψυχής και λοιπών σκαφών αναψυχής, αεροσκαφών και κινητών πραγμάτων μεγάλης αξίας. Ως κινητά πράγματα μεγάλης αξίας νοούνται εκείνα που η αξία τους υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ. Αν η αξία κάθε πράγματος είναι μικρότερη του ποσού αυτού, τα αγορασθέντα όμως πράγματα αποτελούν κατά τις συναλλακτικές αντιλήψεις ενιαίο σύνολο, τότε για τον υπολογισμό της αξίας λαμβάνεται υπόψη η αξία όλων αυτών των πραγμάτων, εφόσον υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.....

β) Αγορά επιχειρήσεων, ή σύσταση, ή αύξηση του κεφαλαίου επιχειρήσεων, που λειτουργούν ατομικώς ή με τη μορφή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης ή ανώνυμης εταιρείας ή περιορισμένης ευθύνης εταιρίας ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας ή κοινωνίας ή κοινοπραξίας ή αστικής εταιρίας ή αγορά εταιρικών μεριδίων και χρεογράφων γενικώς.

γ) Αγορά ή χρονομεριστική ή χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων ή ανέγερση οικοδομών ή κατασκευή δεξαμενής κολύμβησης. Ως τίμημα αγοράς λαμβάνεται το ποσό της συνολικής επιβάρυνσης, όπως προκύπτει από τα οικεία πωλητήρια συμβόλαια, εκτός εάν από έλεγχο προκύπτει μεγαλύτερο ποσό, οπότε λαμβάνεται υπόψη αυτό.

δ) Χορήγηση δανείων προς οποιονδήποτε.

ε) Η ετήσια δαπάνη για δωρεές, γονικές παροχές ή χορηγίες χρηματικών ποσών, εφόσον αυτά υπερβαίνουν ετησίως τα τριακόσια (300) ευρώ, εκτός από τις δωρεές προς το Δημόσιο, τους δήμους και τις κοινότητες του κράτους, τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και τα νοσοκομεία, που αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς και τα προνομιακά ιδρύματα του ευρύτερου δημόσιου τομέα (κρατικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου), ως και τα προνομιακά ιδρύματα ιδιωτικού δικαίου των οποίων οι εν γένει δαπάνες λειτουργίας καλύπτονται τουλάχιστον κατά εβδομήντα τοις εκατό (70%) με επιχορηγήσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Ομοίως, εξαιρούνται οι δωρεές ή χορηγίες προς τα κοινωφελή ιδρύματα, τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που έχουν συσταθεί νόμιμα και τα οποία επιδιώκουν κοινωφελείς σκοπούς, καθώς και τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ημεδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που έχουν συσταθεί νόμιμα, εφόσον επιδιώκουν σκοπούς πολιτιστικούς.

ζ) Απόσβεση δανείων ή πιστώσεων οποιασδήποτε μορφής. Στο ποσό της δαπάνης αυτής περιλαμβάνεται και το ποσό των οικείων τόκων, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι τυχόν τόκοι υπερημερίας.»

η) Για την αγορά πάγιου εξοπλισμού επαγγελματικής χρήσης από πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα. Στην έννοια του πάγιου εξοπλισμού περιλαμβάνονται μηχανήματα, υπολογιστές, έπιπλα, σκεύη, Φ.Δ.Χ. αυτοκίνητα, Φ.Ι.Χ. αυτοκίνητα, Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα, Ε.Ι.Χ. αυτοκίνητα, μοτοποδήλατα, μοτοσυκλέτες, σκάφη, αεροσκάφη που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την άσκηση επιχείρησης ή ελευθέριου επαγγέλματος...»

Συμπερασματικά λοιπόν στην περίπτωση όπου το τεκμαρτό εισόδημα ενός Αγρότη είναι μεγαλύτερο από το δηλωθέν εισόδημα, τότε για το διαφορά του εισοδήματος (τεκμαρτό – δηλωθέν) θα φορολογηθεί με 13% η κύρια περίπτωση ή με 26% ή 33%, σε ειδικές περιπτώσεις.

Στην πράξη αυτό, σημαίνει ότι, αν ένας Αγρότης σε μια χρονιά δηλώσει ζημιά (λόγω ακαρπίας κλπ) , ναι μεν θα πληρώσει φόρο λόγω της ύπαρξης τεκμηρίων (με συντελεστή 13% «με την προϋπόθεση ότι το εισόδημα του φορολογούμενου έχει εισόδημα μόνο από ατομική αγροτική επιχείρηση ή ακόμα στην περίπτωση που το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων είναι αποτέλεσμα από την δραστηριότητα στην ατομική αγροτική επιχείρηση» και σύμφωνα με τη σχετική τροποποίηση, που έγινε με τον Ν.

4305/31-10-2014) και εφόσον η ζημία αυτή δεν αναγνωρίζεται φορολογικά για μεταφορά στο επόμενο φορολογικό έτος .

« Διαφορά εισοδήματος και υπολογισμός του φόρου αυτής», του Ν 4172/2013, σύμφωνα με το οποίο : « Η διαφορά που προκύπτει μεταξύ του τεκμαρτού και του συνολικού εισοδήματος κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 30, η οποία προστίθεται στο φορολογητέο εισόδημα, προσδιορίζεται από τη Φορολογική Διοίκηση κατά το ίδιο φορολογικό έτος σύμφωνα με τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους και φορολογείται: ...Για τον προσδιορισμό των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, η ζημία του ίδιου φορολογικού έτους ή και των προηγούμενων δεν εκπίπτει και δεν μεταφέρεται για συμψηφισμό στα επόμενα φορολογικά έτη».

Παράδειγμα :

Αγρότης με ατομική γεωργική εκμετάλλευση, έστω έχει τα εξής τεκμήρια :

ΕΙΔΟΣ ΤΕΚΜΗΡΙΟΥ	Ποσό σε ευρώ
Μονοκατοικία εμβαδού 95τμ	4.620,00
Αυτοκίνητο 1.600 κυβικά(έως πέντε ετών παλαιότητας)	6.400,00
Προσωπικό τεκμήριο αγρότη (έγγαμου)	3.000,00
Σύνολο τεκμαρτού εισοδήματος	14.020,00

Όσον αφορά τα τεκμήρια , είναι απαραίτητο να διευκρινίσουμε ότι

α) ότι η κάλυψη αυτών μπορεί να γίνει , εκτός των άλλων και με «Ανάλωση κεφαλαίου» που αποδεδειγμένα έχει φορολογηθεί κατά τα προηγούμενα έτη ή νόμιμα έχει απαλλαγεί από το φόρο, (εφόσον φυσικά υπάρχει μη αναλωθέν εισόδημα) και έτσι να αποφευχθεί η επιπλέον φορολογία και

β) Το αφορολόγητο ποσό των επιχορηγήσεων καλύπτει τεκμήρια .

Έτσι λοιπόν, θεωρούμε ότι, ο Αγρότης του παραδείγματος, έχει φορολογικό κέρδος (έσοδα – έξοδα) από την γεωργική εκμετάλλευση ποσού ευρώ : 5.000.

Τότε θα επιβαρυνθεί με τα εξής ποσά :

Φόρος εισοδήματος	
1) Βάση των βιβλίων(13% φόρο. Συντελ.) άρθρο 29 παρ.3 του Ν. 4172/2013. [5000,00 επί 13%]	650
2) Διαφορά (μεταξύ πραγματικού και τεκμαρτού εισοδήματος) (Φορολ. Συντελ. 13%) [(14.020,00- 5.000,00)=9.020,00 επί 13%]	1.172,6
Σύνολο Φόρου εισοδήματος	1.822,6

Μελετώντας την περίπτωση των τεκμηρίων των αγροτών, συμπερασματικά καταλήγουμε ,ότιέπρεπε να είχε ληφθεί υπόψη ότι διαφορετικά είναι τα «πραγματικά» τεκμήρια διαβίωσης για μια αστική οικογένεια και άλλα τα «πραγματικά» τεκμήρια διαβίωσης για μια οικογένεια του Χωριού, εννοώντας ότι αφενός είναι μικρότερο το επίπεδο των αναγκών διαβίωσης και αφετέρου ένα σημαντικό τμήμα των αναγκών (δηλ. *οι ανάγκες της διατροφής*) μπορεί να εξυπηρετηθεί από την παραγωγή ιδίων προϊόντων.

3.3.8 Αλλαγές στη φορολογία των εισοδημάτων του 2015-2016 σε σχέση με τα εισοδήματα του 2014.

Έχει σημειωθεί αύξηση στην προκαταβολή του φόρου από το 55% που ήταν το 2014 (μετά την αναδρομική αύξηση από το 27,5%) στο 75%, του φόρου γεγονός οπου συμπεραίνεται από τα εισοδήματα του 2015.

3.3.9 Κατηγορίες εξόδων – εσόδων

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΣΟΔΩΝ

Είδος Εσόδων	Παραστατικό
Πωλήσεις αγροτικών προϊόντων	Τιμολόγιο πώλησης για τους Αγρότες του "Κανονικού" και Τιμολόγιο Αγοράς για του "Ειδικού" Καθεστώτος
Εκκαθαρίσεις/πώλησης για λογαριασμό του αγρότη	Εκκαθάριση.
Πώλησης αγροτικών προϊόντων (με αυτό-τιμολόγηση)	Ττιμολόγιο "αυτό-τιμολόγησης" (εκδίδεται από τον έμπορο)

Επιδοτήσεις (Αφορολόγητα τα πρώτα 12.000 ευρώ)	Βάσει στοιχείων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε
Αποζημιώσεις (αφορολόγητες)	ΒΑΣΕΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΕΛ.Γ.Α

ΤΑ ΕΣΟΔΑ ΑΝΑΛΥΟΝΤΑΙ ΩΣ ΕΞΗΣ :

- 1. Τιμολόγια πώλησης:** η έκδοση γίνεται από τους αγρότες του κανονικού καθεστώτος για λογαριασμό των πελατών τους – αγοραστών των προϊόντων τους.
- 2. Τιμολόγια αγοράς:** εκδίδονται από τις επιχειρήσεις οι οποίες συναλλάσσονται με τους αγρότες του ειδικού καθεστώτος αγοράζοντας τα προϊόντα τους.
- 3. Αποδείξεις λιανικής και "Ζ" ταμειακής μηχανής:** η χρήση της φορολογικής μηχανής γίνεται από τους παραγωγούς αγρότες (και του ειδικού και του κανονικού καθεστώτος), με απώτερο σκοπό να πουλήσουν τα προϊόντα παραγωγής τους στις λαϊκές αγορές. Όταν η παραγωγή των παραγωγών σε όλο το μέγεθος της διατίθεται στις λαϊκές αγορές , το σύνολο των «Ζ» είναι ο τζίρος τους, όταν όμως , τμήμα της παραγωγής τους πωλείτε χονδρικώς σε εμπόρους, τότε οι χονδρικές πώλησης αθροίζονται με το σύνολο από τις λιανικές πωλήσεις κι όλες μαζί αποτελούν το τζίρο του κάθε έτους.
- 4. Εκκαθαρίσεις για λογαριασμό αγροτών από συνεταιρισμούς, ομάδες παραγωγών κλπ:** Η έκδοση των εκκαθαρίσεων πραγματοποιείται από το Συνεταιρισμό ή την ομάδα παραγωγών, προς τα μέλη τους και αποτελεί το παραστατικό πώλησης για όλους είτε πρόκειται για αγρότη του ειδικού είτε του κανονικού καθεστώτος . Ο αγρότης του ειδικού καθεστώτος, θα κατάθεση τις εκκαθαρίσεις μαζί με τα τιμολόγια αγοράς στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις για την επιστροφή Φ.Π.Α.
- 5. Τιμολόγιο «αυτοτιμολόγησης», που εκδίδει ο αγοραστής για λογαριασμό του αγρότη:** Εκδίδετε για λογαριασμός αγροτών του κανονικού καθεστώτος. Με την έκδοση του τιμολόγιου αυτό δίδεται το δικαίωμα στον αγοραστή να πράξει για λογαριασμό του αγρότη – παραγωγού – πωλητή, χωρίς να χρειάζεται να περιμένει τον αγρότη να εκδώσει τιμολόγιο πώλησης. Το τιμολόγιο αυτοτιμολόγησης αντικαθιστά το τιμολόγιο πώλησης που εκδίδει ο αγρότης , έχοντας την ίδια ακριβώς χρήση .
- 6. Τιμολόγια παροχής υπηρεσιών,** για υπηρεσίες που παρέχονται: Οι υπηρεσίες που παρέχονται με μηχανήματα από αγρότες σε άλλους αγρότες όπως π.χ. όργωμα, σπορά, ψεκασμό, συλλογή βάμβακος, συλλογή τομάτας, θερισμός δημητριακών κ.λπ.

δημιουργούν την απαίτηση από τους πρώτους να εκδώσουν Τ.Π.Υ. προς τους δεύτερους . Με Φ.Π.Α . 13% επιβαρύνετε το έσοδο για τον αγρότη που παρέχει την υπηρεσία αυτή , όμως από την άλλη είναι εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα και φορολογείται με 26%.

- 7. Αποδείξεις είσπραξης :** Οι αγρότες με μικρή συνήθως παραγωγή, διαθέτουν την παραγωγή τους (όλη ή μέρος αυτής), σε ιδιώτες ή σε αγρότες του ειδικού καθεστώτος επίσης. Στην περίπτωση αυτή όταν και οι δύο είναι στο ειδικό καθεστώς και εφόσον μέσα από τις ειδικές διατάξεις δεν προβλέπεται να υπάρχουν παραστατικά πώλησης, μπορεί η συναλλαγή να γίνει με την έκδοση αποδείξεων είσπραξης. Από τη μεριά του πωλητή. Ο τζίρος στην περίπτωση αυτή, αποτελείται από το σύνολο των αποδείξεων είσπραξης του εν λόγω αγρότη.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΞΟΔΩΝ

A/A	ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΞΟΔΩΝ
1	«Εργόσημα» : Αποδεικτικά πληρωμής και «κουπόνια».
2	Πληρωμές στον Ο.Γ.Α, για την προσωπική ασφάλιση του Αγρότη .
3	Τιμολόγια για αγορές γεωργικών εφοδίων : Όλα τα εφόδια (φάρμακα, λιπάσματα, ζωοτροφές, σπόροι, φυτά, κ.λ.π)
4	Συμφωνητικά, για τις μισθώσεις χωράφια ή αγροτικών εγκαταστάσεων (προκύπτουν τα ενοίκια που πληρώνετε) .
5	«Ενιαία Δήλωση Καλλιέργειας / Εκτροφής» : Στο πίσω μέρος αυτής αναγράφονται τα ασφαλιστρα της αγροτικής παράγωγης.

6	Εκκαθαρίσεις (εκτός από τα έξοδα, προκύπτουν και έξοδα (π.χ προμήθειες και ειδικά έξοδα εκκαθάρισης)
7	Τιμολόγια παροχής υπηρεσιών , για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν από Γεωπόνους, Συμβούλους, κ.λ.π
8	Τιμολόγια παροχής υπηρεσιών , για υπηρεσίες (όργανο, ράντισμα, θερισμός κ.λ.π) που σας παρείχαν άλλοι Αγρότες .
9	Τιμολόγια παροχής υπηρεσιών και αγοράς ανταλλακτικών και υλικών : Για επισκευές και συντηρήσεις αγροτικών μηχανημάτων/μεταφορικών μέσων αλλά και αγροτικών εγκαταστάσεων (αποθήκες κ.λ.π).
10	Τιμολόγια παροχής υπηρεσιών όταν η πληρωμή γίνεται σε είδος (π.χ θερισμός, υπηρεσίες ελαιοτριβείου). Δεν έχει σημασία ότι η πληρωμή έγινε σε είδος.
11	Ασφαλιστήρια μηχανημάτων και αγροτικών μεταφορικών μέσων.
12	Λογαριασμοί Δ.Ε.Η που χρησιμοποιείται για αγροτικές εργασίες.
13	Αποδείξεις πληρωμής στον ΤΟΕΒ, για την ύδρευση.
14	Τιμολόγια του μεταφορέα, για μεταφορές προϊόντων, εφοδίων, κ.λ.π.
15	Αποδείξεις αγοράς πετρελαίου κίνησης ή βενζίνης (εφόσον χρησιμοποιήθηκε για αγροτικό μηχάνημα) : Έως και 300 ευρώ ανά συναλλαγή μπορεί να εκδίδεται Απόδειξη Λιανικής Πώλησης (Α.Λ.Π.) και στο πίσω

	μέρος αυτής να τίθεται η σφραγίδα του πρατηριούχου και να αναγράφεται ο αριθμός κυκλοφορίας του
16	Αποδείξεις Λιανικής Πώλησης (Α.Λ.Π.), όταν η δαπάνη είναι μέχρι 100 ευρώ, ή Τιμολόγια για μεγαλύτερα ποσά . Για διάφορες αγορές υλικών π.χ. μικροεργαλεία, σύρματα, ανταλλακτικά, χρώματα, κ.λ.π . Όταν έχετε Α.Λ.Π. πρέπει σ' αυτή να υπάρχει γενική περιγραφή του είδους που αγοράστηκε και να προκύπτει το αντικείμενο εργασιών του προμηθευτή.
17	Αποδείξεις Συνδρομών σε περιοδικά και εφημερίδες .
18	Τιμολόγια για αγορά Έντυπων και γραφικής ύλης.
19	Έξοδα μετακινήσεων (εισιτήρια ή βενζίνες), για μετάβαση που αφορά την εργασία του αγρότη (π.χ. Σε Διευθύνσεις Υπουργείων, Αγροτικές Εκθέσεις κ.λ.π) .
20	Τιμολόγια για αγορά ειδικής ένδυσης για την προστασία στις αγροτικές εργασίες.
21	Τιμολόγιο, από την εταιρεία που συνέταξε την δήλωση του Ο.Σ.Δ.Ε
22	Βεβαιώσεις ή Φωτοαντίγραφα Βιβλιάρων τραπεζών, χρεωστικά σημειώματα κ.λ.π των τόκων και εξόδων των δανείων, (καλλιεργητικών, αγοράς γεωργικού εξοπλισμού και

	αγροτικών εγκαταστάσεων), που σας χρέωσε η Τράπεζα το 2015.
--	--

Επιπρόσθετα, υπάρχουν έξοδα από τα οποία ένα μονό μέρος αυτών αναγνωρίζεται ή αναγνωρίζεται φορολογικά με προϋποθέσεις. Τέτοια είναι τα παρακάτω :

α/α	Κατάλογος Εξόδων (αναγνωρίζονται φορολογικά, υπό προϋποθέσεις ή αναγνωρίζεται ένα τμήμα αυτών) .
1	Λογαριασμοί κινητής και σταθερής τηλεφωνίας.
2	Έξοδα Ε.Ι.Χ (καύσιμα, επισκευές, ασφάλιστρα, κ.λ.π).
3	Έξοδα φιλοξενίας.
4	Αποδείξεις αγορών ειδών σούπερ-μάρκετ.

Αξίζει να σημειωθεί ότι δεν υπάρχει φορολογική αναγνώριση εξόδου που αφορά προσωπικές, οικογενειακές καταναλωτικές δαπάνες και δαπάνες ψυχαγωγίας.

3.3.10 Παραστατικά για αγορές πάγιων

Αγορές πάγιων (μηχανήματα, κατασκευή εγκαταστάσεων, ηλεκτρονικοί υπολογιστές κ.λπ.) είναι απαραίτητο να επισημανθεί ότι για την αγορά των γεωργικών μηχανημάτων πρέπει να συγκεντρωθούν τα τιμολόγια του 2016, γιατί θα γίνει υπολογισμός και θα εκπέσουν φορολογικά οι ανάλογες αποσβέσεις (π.χ. αξία μηχανήματος επί 10%) .

Ειδικότερα ισχύουν τα εξής :

Εκπιπτόμενες επιχειρηματικές δαπάνες

Η έκπτωση όλων των δαπανών είναι επιτρεπτή κατά τον υπολογισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα (άρα και αγροτική), με την προϋπόθεση των διατάξεων του άρθρου 23 του Κ.Φ.Ε., οι οποίες δαπάνες:

α) λαμβάνουν χώρα προς το συμφέρον της επιχείρησης ή κατά τις συνήθεις εμπορικές συναλλαγές της,

β) αντιστοιχούν σε πραγματική συναλλαγή και η αξία της συναλλαγής δεν κρίνεται κατώτερη ή ανώτερη της αγοραίας, στη βάση των στοιχείων που διαθέτει η Φορολογική Διοίκηση

γ) είναι απαραίτητη η εγγραφή στα τηρούμενα βιβλία στα οποία καταγράφονται οι συναλλαγές της περιόδου κατά την οποία λαμβάνουν χώρα και αυτό αποδεικνύεται με κατάλληλα δικαιολογητικά.»

Ερμηνεύοντας την ΠΟΛ.1113/2.6.2015 Κοινοποίηση των διατάξεων των άρθρων 22, 22Α και 23 του ν. 4172/2013 (ΦΕΚ 167Α'), έγινε διευκρίνιση , μεταξύ άλλων και των εξής :

α)γίνονται προς το συμφέρον της επιχείρησης ή κατά τις συνήθειες εμπορικές συναλλαγές της.

Ειδικότερα , στις δαπάνες της περίπτωσης αυτής εμπίπτει κάθε δαπάνη, οπού ο επιχειρηματίας ή η διοίκηση της επιχείρησης την θεωρεί αναγκαία , χωρίς να έχει σημασία εάν αυτή πραγματοποιείται εν δυνάμει νόμιμης ή συμβατικής υποχρέωσης, για την απώτερο σκοπό της καλής λειτουργίας της επιχείρησης , την ανάπτυξη των εργασιών, τη βελτίωση της θέσης της στην αγορά. Με την προϋπόθεση αυτή να πραγματοποιείται στα πλαίσια της οικονομικής αποστολής της ή κατά τις συνήθειες εμπορικές δραστηριότητες της και είναι δυνατόν να συμμετέχει στη δημιουργία εισοδήματος ή αλλιώς να συμβάλει στη διεύρυνση των εργασιών της και στην αύξηση του εισοδήματος της (ΣΤΕ 2033/2012) ή στην πραγματοποίηση ενεργειών στο πλαίσιο της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης. Είναι απαγορευτικό , δε, στη φορολογική αρχή να ασκεί ελέγχους στη σκοπιμότητα και το προσήκον μέτρο των δαπανών αυτών (ΣΤΕ 2963/2013, ΣΤΕ 1729/2013, ΣΤΕ 1604/2011, κ.ά.), παραμονή αν αυτό διευκρινίζεται ρητά και ειδικά στο νόμο (π.χ. ενδοομιλικές συναλλαγές)...

β)αντιστοιχούν σε πραγματική συναλλαγή, η αξία της οποίας δεν κρίνεται κατώτερη ή ανώτερη της αγοραίας, στη βάση των στοιχείων που διαθέτει η Φορολογική Διοίκηση.

Όταν αναφέρεται ο ορισμός της πραγματικής συναλλαγής, είναι απαραίτητο να γίνει διευκρίνιση συμφώνα με την όποια οι δαπάνες δεν επιτρέπεται να είναι εικονικές ή μερικώς εικονικές ή ανύπαρκτες, όπως παραδείγματος χάρη είναι η δαπάνη που η πραγματοποίησή της δεν υφίσταται παρά ταύτα έχει καταχωρηθεί στα τηρούμενα βιβλία ή αναφέρεται σε συναλλαγές που δεν είναι πραγματικές ως προς το είδος ή το πρόσωπο ή την αξία αυτών. Ως προς το θέμα της εικονικότητας ως προς το πρόσωπο του εκδότη φορολογικού στοιχείου, αναφέρεται η προσφάτως εκδοθείσα ΠΟΛ.1071/31.3.2015 εγκύκλιος, με την οποία κοινοποιήθηκε η αριθ. 170/2014 γνωμοδότηση ΝΣΚ, κατ την όποια ο καλόπιστος λήπτης φορολογικού στοιχείου εικονικού ως προς το πρόσωπο του εκδότη έχει την δυνατότητα να αφαιρέσει τη σχετική δαπάνη από τα ακαθάριστα έσοδά του. ...

γ)καταγράφονται στα λογιστικά αρχεία (βιβλία) της επιχείρησης την περίοδο που λαμβάνουν χώρα και συνοδεύονται με κατάλληλα δικαιολογητικά.

Συνεπώς , οι δαπάνες είναι απαραίτητο να καταγράφονται στα τηρούμενα βιβλία του φορολογικού έτους που αυτές έχουν πραγματοποιηθεί και λαμβάνοντας υπόψη τα κατάλληλα δικαιολογητικά. Γίνετε αναγκαίο να αναφερθεί ότι η έννοια των δικαιολογητικών είναι ευρύτερη των φορολογικών

στοιχείων και εμπεριέχει κάθε πρόσφορο δικαιολογητικό, όπως ενδεικτικά, στοιχεία που αναφέρονται από τις διατάξεις του ν. 4308/2014 (Ε.Λ.Π.), δημόσια ή ιδιωτικά έγγραφα, απολογιστικά στοιχεία (π.χ. αποσβέσεις), δήλωση στην περίπτωση ιδιοχρησιμοποίησης, κ.λπ.

Συγκεκριμένα εάν χαθούν, καταστραφούν ή γενικά απολεσθούν τα πρωτότυπα φορολογικά στοιχεία, είναι δυνατόν να παρέχονται και επικυρωμένα φωτοαντίγραφα των στοιχείων αυτών από τον εκδότη τους.

Γίνετε διευκρίνηση ότι στην περίπτωση όπου επιχείρηση η οποία σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4308/2014 δεν έχει υποχρέωση τήρησης βιβλίων, οι δαπάνες του εν λόγω άρθρου, αφαιρούνται από τα ακαθάριστα έσοδά της, με την προϋπόθεση να συντρέχουν οι λοιπές αναφερόμενες πιο πάνω προϋποθέσεις, έκτος από αυτή της εγγραφής στα τηρούμενα βιβλία (π.χ. αγρότες που δεν τηρούν βιβλία, απαλλαγή από την τήρηση βιβλίων σύμφωνα με την ΠΟΛ.1007/9.1.2015 Απόφαση ΓΓΔΕ).

Συμπερασματικά για όλα για τα οποία έγινε αναφορά παραπάνω καταλήγουμε, ότι οι επιχειρηματικές δαπάνες εκπίπτουν, εφόσον πληρούν αθροιστικά τα κριτήρια του άρθρου 22 και δεν αποτελεί τμήμα του περιοριστικό κατάλογο του άρθρου 23 ή της παραγράφου 4 του άρθρου 48.

Σχετικά με το χρόνο έκπτωσής τους, αυτές εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα του φορολογικού έτους στο οποίο πραγματοποιούνται, κάτω από την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 23 (π.χ. χρόνος έκπτωσης ασφαλιστικών εισφορών, κ.λπ.).

Δαπάνες των οποίων τα δικαιολογητικά εκδίδονται ή λαμβάνονται έως την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού και αφορούν την κλεισμένη χρήση επίσης εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα του έτους που αφορούν.

Πρέπει να επισημανθεί ότι τα ανωτέρω αποτελούν τον γενικό κανόνα έκπτωσης των δαπανών, και αυτό γιατί κάθε δαπάνη είναι απαραίτητο να μελετάται ως ξεχωριστή περίπτωση, από την αρμόδια ελεγκτική αρχή, παίρνοντας ως βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά αυτής....»

Στην ΠΟΛ.1116/10.6.2015 «Διευκρινίσεις σχετικά με τον προσδιορισμό του εισοδήματος που αποκτάται από ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα», γίνεται αναφορά μεταξύ άλλων, των εξής :

Σύμφωνα με τις εγκυκλίους ΠΟΛ.1041/4.2.2015 και ΠΟΛ.1113/2.6.2015 ορίστηκαν οδηγίες για τις εκπιπτόμενες από τα ακαθάριστα έσοδα δαπάνες. Παραδείγματος χάρη, στην ανωτέρω εγκύκλιο γίνεται αναφορά ότι για να γίνει υπολογισμός των καθαρών κερδών, αυτοί οι όποιοι ασχολούνται αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, αφαιρούν από τα ακαθάριστα έσοδα εκτός των άλλων και τις παρακάτω κατηγορίες δαπανών, με την προϋπόθεση να γίνετε απόδειξη των δαπανών αυτών με τα κατάλληλα παραστατικά:

α) αγορά σπόρων ή νεογνών, λιπασμάτων και φαρμάκων,

β) καλλιεργητικές δαπάνες,

γ) δαπάνες άρδευσης,

- δ) δαπάνες για ημερομίσθια εργατών,
- ε) το κόστος καυσίμων και συντήρησης των αγροτικών μηχανημάτων,
- στ) τους τόκους και τα έξοδα των δανείων που έχουν σχέση με την αγροτική εκμετάλλευση,
- ζ) τις αποσβέσεις παγίου εξοπλισμού,
- η) ασφαλιστικές εισφορές κλπ.

ΕΡΓΟΣΗΜΟ

Το κόστος των εργατικών είναι απαραίτητο για να θεωρηθεί ως εκπιπτόμενη δαπάνη θα ισχύουν οι γενικές διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας. Κατά συνέπεια η αναγκαιότητα της ύπαρξης του εργόσημου είναι υποχρεωτική για την φορολογική αναγνώριση της δαπάνης των εργατικών.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΜΕΡΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Ο επιμερισμός των κοινών δαπανών κρίνεται αναγκαίος στην περίπτωση που μια αγροτική εκμετάλλευση συμμετέχει και σε μη αγροτικές δραστηριότητες (π.χ. μεταποίηση), και υπάρχουν κοινές δαπάνες και για τις δυο δραστηριότητες .

Μη εκπιπτόμενες επιχειρηματικές δαπάνες

Είναι σημαντικό αναφερθούν και οι δαπάνες που δεν εκπίπτουν και αυτές είναι :

α) Οι λαμβανόμενοι τόκοι από δάνεια της επιχείρησης από τρίτους, εξαιρούνται τα τραπεζικά δάνεια, διατραπεζικά δάνεια, όπως και τα ομολογιακά δάνεια .

β) Δαπάνες άξιας άνω των(500) ευρώ που γίνονται με σκοπό την αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας , με την προϋπόθεση η τμηματική ή ολική εξόφληση δεν πραγματοποιήθηκε με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

γ) Οι μη καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές.

Συμπερασματικά , οι εμπρόθεσμες καταβαλλόμενες ασφαλιστικές εισφορές(δηλαδή αυτές που καταβλήθηκαν εντός της νόμιμης προθεσμίας καταβολής τους ή τυχόν παράτασής της), έστω και σε επόμενο φορολογικό έτος, είναι εκπιπτόμενες από τα έσοδα του φορολογικού έτους στο οποίο πραγματοποιήθηκαν .

Από το έτος 2014, καθώς και στα επόμενα έτη , οι μέσα σε αυτά εκπιπτόμενες ασφαλιστικές εισφορές , η καταβολή των οποίων είναι εκπρόθεσμη , αφαιρούνται κατά το έτος καταβολής τους και όχι στο έτος που πραγματοποιούνται .

Στον ορισμό της δαπάνης των ασφαλιστικών εισφορών, όπου στην περίπτωση που δεν έχει γίνει η καταβολή δεν αφαιρούνται από τα ακαθάριστα έσοδα, εμπεριέχονται τόσο οι εισφορές του εργοδότη, όσο και του εργαζομένου, οι οποίες βαρύνουν τον εργοδότη επειδή περιλαμβάνονται στις αμοιβές του εργαζομένου.

Είναι απαραίτητο να αναφερθεί, ότι σε περίπτωση εκπρόθεσμων ασφαλιστικών εισφορών των ετών 2014 και επομένων που όμως έχουν τεθεί υπό καθεστώς ρύθμιση, αυτές θα αφαιρούνται κατά το χρόνο καταβολής τους όπως το ορίζει η συγκεκριμένη ρύθμιση.

Πιο συγκεκριμένα, για το φορολογικό έτος 2014 και σχετικά με τις υποχρεωτικές αποδιδόμενες ασφαλιστικές εισφορές από τους ίδιους τους ασφαλισμένους (ΟΑΕΕ, ΤΕΒΕ, κ.λπ.) στα ασφαλιστικά ταμεία απ, συνεχίζουν να είναι σε ισχύ, ότι ίσχυε, δηλαδή για φυσικά πρόσωπα των οποίων το εισόδημα τους προέρχεται από επιχειρηματική δραστηριότητα, τα ποσά των ασφαλιστικών εισφορών τους που αναφέρονται στην περίοδο 01.01.2014 έως 31.12.2014 και των οποίων η καταβολή γίνεται μέσα στο 2015 και μέχρι τη νόμιμη προθεσμία που έχει οριστεί από τον οικείο ασφαλιστικό φορέα ή μέχρι την παράτασή της, έχουν την δυνατότητα να τα εκπέσουν από τα ακαθάριστα έσοδα του φορολογικού έτους 2014.

Από 01.01.2015, θα εφαρμόζεται ο γενικός κανόνας που αναφέρεται στην παράγραφο αυτή.

δ) Προβλέψεις εκτός των οριζομένων στο άρθρο 26.

ε) Πρόστιμα και ποινές, μέσα στις οποίες περιλαμβάνονται και οι προσαυξήσεις.

Στις προαναφερόμενες δαπάνες εμπεριέχονται, μεταξύ άλλων, και οι ακόλουθες δαπάνες)

i) Οποιαδήποτε χρηματική κύρωση για παραβάσεις της φορολογικής, (π.χ. τόκοι εκπρόθεσμης καταβολής κατά ΚΦΔ ή ΚΕΔΕ), ή ασφαλιστικής (συμπεριλαμβάνετε το ποσό των προσαυξήσεων το οποίο καταβλήθηκε από την επιχείρηση για την εκπρόθεσμη καταβολή ασφαλιστικών εισφορών προς ασφαλιστικά ταμεία), κ.λπ. νομοθεσίας,

ii) οι επιβαλλόμενες ποινικές ρήτρες, τα πρόστιμα και οι χρηματικές ποινές λογού της αθετήσεως των συμβατικών υποχρεώσεων της επιχείρησης, κ.λπ.,

iii) το επιβαλλόμενο ποσό της εξαγοράς ποινών όπου έχει επιβληθεί από τα δικαστήρια,

iv) εξαιτίας οφειλής φόρων, τελών, δασμών, εισφορών, αμοιβών οι επιβαλλόμενοι τόκοι υπερημερίας κ.λπ.

στ) η παροχή ή λήψη αμοιβών σε χρήμα ή είδος που επιφέρουν ποινικό αδίκημα,

ζ) Ο φόρος εισοδήματος που αφορά τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα στον εμπειρέχονται το τέλος επιτηδεύματος και των έκτακτων εισφορών, σύμφωνα με τον Κ.Φ.Ε., καθώς και ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ. Π. Α.) που αναλογεί σε μη εκπιπτόμενες δαπάνες, εφόσον δεν εκπίπτει, ως Φ. Π. Α. εισροών.

Πιο συγκεκριμένα γίνετε για :

α) φόρο εισοδήματος,

β) τέλος επιτηδεύματος,

γ) επιβαλλόμενες έκτακτες εισφορές επί των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα.

Συνεπώς , από τα ακαθάριστα έξοδα των επιχειρήσεων είναι εφάπαξ εκπιπτόμενη η έκτακτη ειδική εισφορά αλληλεγγύης του ν. 4093/2012 , εξαιτίας του ότι, η επιβολή αυτής, γινόταν επί του τιμήματος των πωλήσεων ηλεκτρικής ενέργειας στους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, και όχι επί των κερδών.

Το αναπόσπαστο υπόλοιπο ποσό της έκτακτης εισφοράς αλληλεγγύης των ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ του ν. 4093/2012 των χρήσεων 2012 και 2013 σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις του ν. 2238/1994, προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των φορολογικών ετών 2014 έως και 2017 (3/5 και 4/5, αντίστοιχα), θα συνεχίσει να είναι έξοδο των αντίστοιχων φορολογικών ετών.

δ) ο αναλογιζόμενος φόρος προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.) πάνω σε μη εκπιπτόμενες δαπάνες, με την προϋπόθεση να μην είναι εκπεστές ως Φ.Π.Α. εισροών από το Φ.Π.Α. εκροών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2859/2000 περί Φ.Π.Α.

Πιο συγκεκριμένα , ο Φ.Π.Α. για τον οποίο δεν δίνετε δικαίωμα έκπτωσης από το Φ.Π.Α. εκροών κατά τις διατάξεις του ν. 2859/2000, παρομοίως δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων π.χ. δαπάνες για τη διεξαγωγή εορταστικών εκδηλώσεων, έξοδα ψυχαγωγίας, κ.λπ. και ο οποίος αναφέρεται στο μη εκπιπτόμενο ποσό αυτών, ήτοι το υπερβάλλον ποσό των 300 ευρώ της δαπάνης ενός εκ των συμμετεχόντων στην εορταστική εκδήλωση το οποίο δεν εκπίπτει με βάση τις διατάξεις της περ. ι' του άρθρου αυτού του ν. 4172/2013 και του συνόλου των δαπανών ψυχαγωγίας με βάση τις διατάξεις της περ. ια' του υπόψη άρθρου και νόμου, αντίστοιχα.

Γίνετε η διευκρίνηση ότι ο Φ. Π. Α. για τον οποίο δεν είναι δυνατό το δικαίωμα παροχής έκπτωσης από το φόρο των εκροών και αντιστοιχεί σε εκπιπτόμενες δαπάνες κατά τον Κ.Φ.Ε., αφαιρείται κανονικά από τα ακαθάριστα έσοδα.

Κατά συνέπεια το Φ.Π.Α που αντιστοιχεί στα τιμολόγια των Αγροτών του Ειδικού Καθεστώτος, εκπίπτει στην Φορολογία Εισοδήματος, αφού πρώτα μειωθεί κατά το τεκμαρτό ποσό του Φ.Π.Α το οποίο επιστρέφεται , με βάση την δήλωση Φ6 .

Είναι απαραίτητο να διευκρινιστεί, ότι ο επιβαλλόμενος Φ.Π.Α. επί των δαπανών που αφορούν στην επέκταση, προσθήκη ή βελτίωση παγίων τα οποία χρησιμοποιούνται σε πράξεις μη υπαγόμενες σε Φ.Π.Α., αυξάνει προσθετικά την αξία κτήσης των πιο πάνω παγίων, η οποία είναι υποκείμενη σε απόσβεση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 24 του ν. 4172/2013, εφόσον ο φόρος αυτός από την μια δεν εκπίπτει αλλά και ούτε γίνεται επιστροφή αυτού, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2859/2000 και από την άλλη αποτελεί βάρος των δαπανών αυτών, οι οποίες προστίθενται στην αξία κτήσης των εμφορούμενων κτισμάτων.

Παρόμοια λειτουργεί και ο Φ. Π. Α. που προστίθεται στις αγορές ενσώματων παγίων των επιχειρήσεων και στον δεν οποίων δεν είναι επιτρεπτό να εκπέσει από το Φ.Π.Α. εκρών, λειτουργεί προσθετικά στην τιμή κτήσης του παγίου και με αποτέλεσμα, δια μέσω των αποσβέσεων επί της συνολικής αξίας του παγίου αυτού να θεωρείται εκπιπτόμενος.

Από όσα αναφερθήκαν παραπάνω, βγαίνει το συμπέρασμα, ότι οι φόροι που δεν εκπίπτουν, απαριθμούνται περιοριστικά στις υπόψη υποπεριπτώσεις και ως αποτέλεσμα, λοιποί φόροι που δεν εμπεριέχονται σε αυτές, εκπίπτουν (π.χ. *ΕΝΦΙΑ, τέλη κυκλοφορίας, τέλη χαρτοσήμου, ανταποδοτικά τέλη υπέρ Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, κ.λπ.*).

Η καταβολή των ανωτέρων φόρων - τελών εκπίπτουν κατά το χρόνο που έγινε η καταβολή τους.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί, ότι, άλλη συμπεριφορά έχουν τα τέλη κυκλοφορίας των οποίων η προκαταβολή και κατά συνέπεια έκπτωση τους, πραγματοποιείται το επόμενο φορολογικό έτος, δηλαδή το έτος που αφορούν, καθώς και τα τέλη διαφήμισης, τα οποία εκπίπτουν κατά το χρόνο που αφορούν, με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται παρακάτω.

η) Σε περίπτωση ιδιόχρησης, το τεκμαρτό μίσθωμα (της παραγράφου 2 του άρθρου 39) ως προς το μέτρο, που ξεπερνά το τρία τοις εκατό (3%) επί της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου.

θ) Οι δαπάνες που προορίζονται για την οργάνωση και διεξαγωγή ενημερωτικών ημερίδων και συναντήσεων που έχουν ως αντικείμενο την σίτιση και διαμονή πελατών ή εργαζομένων της, από το σημείο που ξεπερνούν το ποσό των τριακοσίων (300) ευρώ ανά άτομο το οποίο συμμετέχει και από το σημείο, που η συνολική ετήσια δαπάνη ξεπερνά το μισό τοις εκατό (0,5%) επί του ετήσιου ακαθάριστου εισοδήματος της επιχείρησης.

ι) Οι δαπάνες οι οποίες προορίζονται για την διενέργεια εορταστικών εκδηλώσεων, σίτισης και διαμονής φιλοξενούμενων προσώπων από το σημείο που ξεπερνούν το ποσό των τριακοσίων (300) ευρώ ανά άτομο το οποίο συμμετέχει και από σημείο που η συνολική ετήσια δαπάνη ξεπερνά το μισό τοις εκατό (0,5%) επί της αξία του ετήσιου ακαθάριστου εισοδήματος της επιχείρησης.

ια) Οι δαπάνες ψυχαγωγίας.

ιβ) Προσωπικές καταναλωτικές δαπάνες .

Γίνετε ιδιαίτερη διευκρίνιση , ότι , όποια δαπάνη προσδιορίζεται ως παροχή σε είδος με βάση το άρθρο 13 του ν. 4172/2013¹⁸ και υποβάλλεται σε φορολόγηση , ως εισόδημα από μισθωτή , εκ τούτου θεωρείτε ότι η πραγματοποίηση της έχει απώτερο σκοπό το συμφέρον της επιχείρησης (άρθρο 22 περ. α') και είναι εκπιπτόμενη ως έξοδο μισθοδοσίας, με την προϋπόθεση να πληρούνται και οι λοιπές απαιτήσεις των περ. β' και γ' του άρθρου 22.

Όσον αφορά το σύνολο των δαπανών που δεν εμπεριέχονται στην έννοια των παροχών σε είδος (π.χ. διατακτικές μέχρι 6 ευρώ, παροχές μέχρι 300 ευρώ, χρήση κινητών τηλεφώνων σύμφωνα με την ΠΟΛ.1219/6.10.2014, παραχώρηση εταιρικών οχημάτων για το 70% του κόστους των αναφερομένων στις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 13 δαπανών, καύσιμα και διόδια εταιρικών οχημάτων, κ.λπ.) εκπίπτουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22.

Τα ίδια ισχύουν και για τα ποσά των περ. α' και β' της παρ.1 του άρθρου 14 του ν. 4172/2013, σχετικά με την κάλυψη δαπανών (διαμονής, σίτισης και κίνησης) από την επιχείρηση που καταβάλλουν οι εργαζόμενοι κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους, τα οποία επίσης εκπίπτουν με τις προϋποθέσεις του άρθρου 22.

Συμπερασματικά και στην περίπτωση των αγροτών συμβαίνει ότι και για τις άλλες ατομικές επιχειρήσεις

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την ΠΟΛ.1216/1.10.2014 «Κοινοποίηση των διατάξεων της περίπτωσης β' του άρθρου 23 του ν.4172/2013», ισχύουν τα εξής :

« ...Ειδικότερα, με την περίπτωση β' του ως άνω άρθρου διευκρινίζετε ότι δεν εκπίπτει κάθε είδους δαπάνη που έχει σχέση με αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των €500, από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, με την προϋπόθεση στην τμηματική ή ολική εξόφληση δεν πραγματοποιείται μέσω τραπεζικού μέσου πληρωμής. Για να ισχύει η περίπτωση αυτή , στην αναφορά της αγοράς των αγαθών και της λήψης των υπηρεσιών εμπεριέχονται οι αγορές πρώτων και βοηθητικών υλών, εμπορευμάτων, υλικών, παγίων, κ.λπ., οι κάθε είδους δαπάνες της επιχείρησης όπως επίσης και οι κάθε είδους υπηρεσίες που λαμβάνει η επιχείρηση.

3. Υπογραμμίζεται ότι η αναγκαιότητα με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής δεν είναι απαραίτητη για τις παρακάτω κατηγορίες δαπανών :

α. Μισθούς, ημερομίσθια προσωπικού, ...

Μισθώματα ακινήτων, εφόσον δεν αφορά την λήψη υπηρεσιών αλλά για χρήση μισθίου (εισόδημα από κεφάλαιο για τον εκμισθωτή, σχετ. άρθρο 39 ν.4172/2013).

¹⁸ΠΟΛ.1219/6.10.2014 εγκυκλίου

Τόκους και συναφή έξοδα, με την προϋπόθεση να μην συμπεριλαμβάνουν τα εννοιολογικά χαρακτηριστικά της παροχής υπηρεσίας. Λέγοντας αξίας συναλλαγής υπολογίζεται το καθαρό ποσό της αξίας της συναλλαγής, προ ΦΠΑ».

«Με τον όρο, τραπεζικό μέσο πληρωμής και για να εφαρμοστούν οι κοινοποιούμενες διατάξεις, είναι απαραίτητα τα εξής :

- Να πραγματοποιηθεί κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό από τον προμηθευτή, είτε με την χρήση μετρητών είτε με την μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα).

- Να γίνει χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών από την εταιρεία που πραγματοποιεί την πληρωμή.

- Να πραγματοποιηθεί έκδοση τραπεζικής επιταγής της επιχείρησης ή η εκχώρηση επιταγών τρίτων.

- Να πραγματοποιηθεί με εξόφληση με την χρήση συναλλαγματικών μέσω τραπεζής,

- Να πραγματοποιηθεί με την χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής ή την κατάθεση σε λογαριασμό πληρωμών των Ελληνικών Ταχυδρομείων.

Όταν γίνετε καταβολή προκαταβολών έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν γίνονται τμηματικές καταβολές που αφορούν συναλλαγές συνολικού ύψους άνω των €500, είναι απαραίτητη η χρήση τραπεζικού μέσου, χωρίς να λαμβάνετε υπόψη το ποσό της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής.

Όταν οι αντισυμβαλλόμενοι είναι συγχρόνως προμηθευτές και πελάτες, δίνετε η δυνατότητα να προβούν σε εκατέρωθεν λογιστικούς συμψηφισμούς, με την προϋπόθεση ότι αυτό δεν αντιβαίνει σε διατάξεις άλλων νόμων.

Στην περίπτωση που η διαφορά που απομένει μετά τον συμψηφισμό είναι μεγαλύτερη των 500 ευρώ, τότε για να γίνει η αναγνώριση του σύνολο των αγορών είναι απαραίτητο να εξοφληθεί με τραπεζικό μέσο πληρωμής. Οι προϋποθέσεις ισχύουν και στην περίπτωση πώλησης αγαθών μεταξύ υπόχρεων απεικόνισης συναλλαγών με «ανταλλαγή».

Επιπλέον γίνετε διευκρίνηση ότι, μόνο με τραπεζικό μέσο πληρωμής αποκλειστικά, γίνετε εξόφληση, μερικά ή ολικά και οι συναλλαγές αξίας άνω των €500, στις περιπτώσεις πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών για λογαριασμό τρίτου.

Με λίγα λόγια, ο αντιπρόσωπος – εντολοδόχος είναι αναγκαίο να εξοφληθεί με τραπεζικό μέσο πληρωμής και να παραδώσει το προϊόν της πώλησης (ποσό) στον εντολέα του, με την προϋπόθεση να πραγματοποιείται αξία άνω των €500 ανά εκκαθάριση μετά την αφαίρεση από αυτόν της προμήθειας που δικαιούται, με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

Όταν η πραγματοποίηση των συναλλαγών, γίνεται σε ημέρες και ώρες μη λειτουργίας των τραπεζών ή που για αντικειμενικούς λόγους δεν είναι μπορεί

να πραγματοποιηθεί η εξόφληση με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής και διενεργείται εξόφληση με μετρητά ή παραδίδονται συναλλαγματικές οι οποίες αποπληρώνονται εκτός τραπεζικού συστήματος, με απώτερο σκοπό η δαπάνη να εκπίπτει φορολογικά από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης, η εταιρεία όπου ο σκοπός είναι η παροχή υπηρεσιών ή η πώληση των αγαθών, έχει την υποχρέωση να πραγματοποιήσει την κατάθεση εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την έκδοση του παραστατικού (απόδειξη είσπραξης μετρητών ή παραλαβής συναλλαγματικών εκτός τραπεζικού συστήματος) σε τραπεζικό λογαριασμό που διατηρεί σε οποιαδήποτε αναγνωρισμένη τράπεζα ή πιστωτικό οργανισμό το ποσό των εισπραγμένων μετρητών.

Η αιτία για την οποία δεν έγινε εξόφληση με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, είναι απαραίτητο, να αναγράφεται πάνω στο σώμα του στοιχείου του ΚΦΑΣ και να γίνεται απόδειξη αυτού, με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο.

Η καταβολή του συνόλου των δαπανών που γίνεται προς φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που είναι φορολογικός κάτοικος σε κράτος μη συνεργάσιμο ή που είναι κάτω από προνομιακό φορολογικό καθεστώς, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 65 του Κ.Φ.Ε., υπάρχει βεβαία η περίπτωση φορολογούμενος φέρει αποδείξεις που να δείχνουν ότι οι δαπάνες αυτές διενεργούνται για πραγματοποιήσουν πραγματικές και συνήθεις συναλλαγές και δεν έχουν ως απώτερο σκοπό τη μεταφορά κερδών ή εισοδημάτων ή κεφαλαίων για να φοροαποφύγουν ή να φοροδιαφύγουν. ....»

Στο σημείο αυτό, καθίσταται σημαντικό, να αναφέρουμε αναλυτικά τις κατηγορίες δαπανών που έχουν την δυνατότητα να μειώνουν τα έσοδα.

Παρακάτω παραθέτονται ορισμένες από τις κυριότερες κατηγορίες :

1 . Αγορές γεωργικών εφοδίων (φάρμακα , λιπάσματα , ζωοτροφές κ.λπ.) .

Αποτελεί την σημαντικότερη κατηγορία δαπανών και εκπίπτει με την προϋπόθεση την ύπαρξη το τιμολόγιο του προμηθευτή και συγχρόνως η αξία του τιμολογίου (χωρίς το Φ.Π.Α), να είναι μεγαλύτερη από 500 ευρώ στην περίπτωση αυτή η πληρωμή του είναι απαραίτητο να γίνει με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής (κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή ή επιταγή ή πιστωτική κάρτα).

2. Ασφαλιστικές εισφορές Ο.Γ.Α . του αγρότη .

Ως έξοδο θεωρούνται οι εισφορές ΟΓΑ και ως εκ τούτου καταχωρούνται στα βιβλία και εκπίπτουν και φορολογικά.

3 . Έξοδα μισθοδοσίας – εργόσημο .

Απαραίτητη προϋπόθεση αναγνώρισης των δαπανών που αφορούν τους εργάτες είναι η ασφάλιση αυτών όπου οι διατάξεις της ασφαλιστικής Νομοθεσίας υποχρεώνουν στην εφαρμογή της . Ασφαλώς οι γενικές

διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής Νομοθεσίας ισχύουν και σε μορφές απασχόλησης και άλλων κατηγοριών εργαζομένων .

Το εργόσημο αποτελεί τον τρόπο ασφάλισης των εργατών γης (*ημεδαπών και αλλοδαπών*).

Αντί του χρηματικού ποσού που αντιστοιχεί στην αμοιβή για την παρεχόμενη αγροτική εργασία, ο εργοδότης – Αγρότης , αποδίδει στον εργάτη γης που απασχολεί, εργόσημο όπου η αξία του αντιστοιχεί στην αμοιβή που συμφωνήθηκε μεταξύ τους. Για την απασχόληση κάθε εργάτη γης , ο εργοδότης προμηθεύεται το εργόσημο ΟΓΑ έναντι πληρωμής , από τα ΕΛΤΑ ή την Τράπεζα, δηλώνοντας ταυτόχρονα τον ΑΜΚΑ και το ΑΦΜ του.

Η έκδοση ξεχωριστού εργόσημου για κάθε ημέρα εργασίας δεν κρίνεται απαραίτητη.

Παράδειγμα:

Όταν η συμφωνία μεταξύ εργαζομένου –εργοδότη είναι να απασχολήσει εργαζόμενο για πέντε (5) ημέρες, είναι δυνατόν να προμηθευτεί έναντι αμοιβής ένα εργόσημο, ποσού, ίσου με το σύνολο της αμοιβής του εργαζόμενου και για τις πέντε (5) ημέρες εργασίας.

Κάθε εργόσημο , αποτελείται από δύο στελέχη – αντίτυπα, από τα όποια , το ένα είναι για τον εργοδότη και το άλλο για τον εργαζόμενο.

Η συμπλήρωση στο εργόσημο των στοιχείων του εργαζόμενου (*ΑΜΚΑ και/ή ονομαστικά στοιχεία*) και η ημερομηνία πληρωμής, γίνετε κατά την παράδοση του εργοσήμου στον εργαζόμενο, και ο εργαζόμενος το υπογράφει, συμφωνώντας έτσι , την πληρωμή του με εργόσημο.

Η εξαργύρωση του εργόσημου και η είσπραξη του αναγραφόμενου πληρωτέου πόσου,πραγματοποιείται από τον απασχολούμενο εργάτη γης ,στο οποίο εργόσημο, συμπεριλαμβάνεται η ονομαστική αξία του , μειωμένη κατά το ποσοστό 10% , το οποίο αποτελεί παρακράτηση για ασφαλιστικές εισφορές ΟΓΑ, ΕΛ.ΤΑ. ή την Τράπεζα έκδοσης .

Η διαδικασία εξαργύρωσης του εργόσημου απαιτεί ο εργαζόμενος να έχει μαζί του :

- α) το έντυπο του εργοσήμου,
- β) την ταυτότητά του και
- γ) την κάρτα του ΑΜΚΑ.

Η ισχύ σε κάθε εργόσημο, είναι για τέσσερις μήνες από την ημερομηνία έκδοσής του.

Εξαιτίας αυτής της ρήτηρας , ο εργαζόμενος, θα πρέπει να ελέγχει, κατά την παραλαβή του, την ημερομηνία λήξης του, έτσι ώστε να το εξαργυρώνει εγκαίρως ώστε να μη χάσει την αμοιβή του.

Η αναγραφή της ημερομηνία λήξης, γίνεται επί του εργοσήμου. Όταν ο εργατής γης απασχολείται για πρώτη φορά και δεν έχει εγγραφεί στα Μητρώα Ασφαλισμένων του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης είναι απαραίτητο με την έναρξη της απασχόλησής τους, να απευθυνθούν στον Ανταποκριτή ΟΓΑ του τόπου μόνιμης κατοικίας τους έτσι ώστε υποβάλουν Δελτίο Απογραφής και Επιλογής Ασφαλιστικής Κατηγορίας, με σκοπό να κάνουν εγγραφή στα Μητρώα Ασφαλισμένων του Κλάδου.

Η διαδικασία του εργοσήμου , δεν είναι δυνατόν να ισχύει στην περίπτωση των μετακλητών αλλοδαπών εργατών (*υπήκοοι τρίτων χωρών*), για τους οποίους, η διαδικασία ασφάλισης είναι διαφορετική . (*προκαταβολή εισφορών κ.λπ.*).

Η ασφάλιση των αλλοδαπών εργαζόμενων, γίνεται στον Ο.Γ.Α., με την είσοδο τους στη χώρα. Ο εργοδότης που τους προσκάλεσε, έχει την υποχρέωση να ενημερώσει τον Ο.Γ.Α. για τον αριθμό των μετακαλούμενων αλλοδαπών, τα στοιχεία τους, το χρονικό διάστημα απασχόλησης τους, κ.λπ.¹⁹.

Η Εγκύκλιος « Ο.Γ.Α. αριθ. 9/12.9.2011 « Εφαρμογή Εργοσήμου - Ασφάλιση στον ΟΓΑ των αυτοτελώς απασχολούμενων εργατών γης», είναι βασική για το θέμα αυτά .

Μελετώντας τις ειδικές διατάξεις , που αφορούν τους αγρότες, καταλήγουμε στο συμπέρασμα, ότι είναι απαραίτητο να γίνει ειδική ρύθμιση . Κρίνεται απαραίτητο στις εξής περιπτώσεις:

α) Είναι αναγκαία η ύπαρξη απαιτούμενων παραστατικών δαπάνης στις περιπτώσεις απασχόλησης στην αγροτική εκμετάλλευση, μελών της οικογένειας του αγρότη, τα οποία είναι ασφαλισμένα στον Ο.Γ.Α .

Η ασφάλιση στον ΟΓΑ είναι υποχρεωτική και για τους οι δύο συζύγους , με την προϋπόθεση να απασχολούνται σε εργασίες, οι οποίες καταχωρούνται στην ασφάλιση του ΟΓΑ.

Παρόλα αυτά, δεν υπάρχει μέχρι στιγμής σχετική φορολογική διάταξη που θα υποδηλώνει τον τρόπο με τον οποίο θα γίνει η αναγνώριση των δαπανών αυτών , όπως με πια παραστατικά δαπάνης και ως ποιο ύψος (*δηλ. τα εργατικά της συζύγου και των παιδιών*) .

Η αναγνώριση των δαπανών αυτών ως έξοδα , θα προκαλέσουν την μείωση των κερδών της αγροτικής εκμετάλλευσης (*με συντελεστή φορολογίας 13%*) και συγχρόνως θα χαρακτηριστούν ως εισόδημα μισθωτής εργασίας του κάθε μέλους (*συγκεκριμένα αφορολόγητο 9.500 ευρώ*). Άρα, έχουμε μια διαφορά φόρου 1.235 ($9.500 \times 13\%$) ευρώ.

---

¹⁹Η Εγκύκλιος « Ο.Γ.Α. αριθ. 9/12.9.2011

β) Απαραίτητη επίσης, είναι η ύπαρξη παραστατικών δαπάνης, στις περιπτώσεις απασχόλησης αγροτών ασφαλισμένων στο Ο.Γ.Α , στην αγροτική εκμετάλλευση άλλου αγρότη (δηλ. παροχή υπηρεσιών)

Συγκεκριμένα , στην περίπτωση αυτή και με την προϋπόθεση ότι η υπηρεσία δεν προσιδιάζει σε μισθωτή εργασία, πρέπει να γίνει η εκτίμηση,ότι ο αγρότης, είναι αναγκαίο να εκδώσει προς τον άλλον αγρότη, φορολογικό στοιχείο Παροχής Υπηρεσιών.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στα:

- Η δαπάνη αγοράς του εργόσημου εκπίπτει ολόκληρη, γιατί η συνολική αξία του, όπου συμπεριλαμβάνει και ασφαλιστικές εισφορές, χρεώνεται στην αγροτική επιχείρηση .
- Υποχρεωτική είναι αμοιβή του εργάτη γης με εργόσημο ΟΓΑ - αντί χρηματικού ποσού – προκειμένου να αναγνωριστεί ως φορολογική δαπάνη αυτής.
- Φορολογικά ως έξοδο, δεν θεωρούνται τα ημερομίσθια του ίδιου του αγρότη.
- Η καταβολή (έξοδο) των ασφαλιστικών εισφορών του αγρότη στον Ο.Γ.Α αναγνωρίζεται.
- Για να αναγνωρίζεται μια δαπάνη φορολογικά για, δεν είναι απαραίτητο , να τεκμηριώνεται με την ύπαρξη τιμολόγιου αποκλειστικά και μόνο . Αντιθέτως είναι δυνατόν να χρησιμοποιείται οποιοδήποτε παραστατικό, με την προϋπόθεση να είναι αυτό που απαιτείτε από την φορολογική Νομοθεσία.
- Αρχείο βεβαιώσεων για τις αμοιβές με εργάσιμο δεν είναι πλέον υποχρεωτικό ν στέλνουν οι αγρότες για τους εργάτες γης που απασχόλησαν, και αυτό συμβαίνει διότι από φέτος η διαδικασία αυτή αποτελεί υποχρέωση του Ο.Γ.Α.

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Στην ΠΟΛ.1116/10.6.2015 «Διευκρινίσεις σχετικά με τον προσδιορισμό του εισοδήματος που αποκτάται από ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα », γίνεται αφορά έκτος των άλλων , στα εξής :

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΖΩΙΚΟΥ - ΦΥΤΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Σύμφωνα με την ΠΟΛ.1073/31.3.2015 εγκύκλιο (παρ. 5.β.), στην περίπτωση που κάποιο πάγιο, είναι αδύνατον να κατηγοριοποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του αρθ.24 του ν.4172/2013, θα έχει συντελεστή απόσβεση τον ίδιο που έχουν και τα «λοιπά πάγια στοιχεία »συνεπώς δέκα τοις εκατό (10%) και όχι εκείνος που υπολογίζεται από την ωφέλιμη διάρκεια ζωής του παγίου αυτού. Συμπερασματικά , σχετικά με την απόσβεση του ζωικού κεφαλαίου όπως επίσης και του φυτικού κεφαλαίου πολυετούς καλλιέργειας θα γίνετε εφαρμογή του συντελεστής απόσβεσης 10%.»

Είναι απαραίτητο να αναφερθεί ότι για το ζήτημα του υπολογισμού της αξίας κτήσης (φυτικού και ζωικού κεφαλαίου) , δεν έχει γίνει καμιά έκδοση

«ερμηνευτική» από την Φορολογική Διοίκηση. Κατά συνέπεια η αξία θα είναι απαραίτητο και λογικό να υπολογιστεί με βάση τα διαθέσιμα φορολογικά παραστατικά και με βάση λογικές παραδοχές.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι πάγια στοιχεία, είναι τα υλικά αγαθά τα οποία αποκτούνται από την οικονομική μονάδα με απώτερο στόχο η οικονομική μονάδα να τα χρησιμοποιήσει ως μέσα δράσεώς της για όσο είναι η διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι έχει χρονική διάρκεια μεγαλύτερη από ένα έτος. Το κόστος αγοράς των παγίων στοιχείων δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα μια και καλή κατά το έτος αγοράς, αλλά αντιθέτως εκπίπτει τμηματικά από το έτος αγοράς και στα επόμενα, πάντα σε σχέση με τον συντελεστή απόσβεσης, εκτός εάν η αποσπώσιμη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου της επιχείρησης είναι μικρότερη από 1.500 ευρώ, όποτε στην περίπτωση αυτή το περιουσιακό στοιχείο είναι δυνατόν να αποσβεστεί εξ ολοκλήρου μέσα στο φορολογικό έτος απόκτηση του .

Η διαδικασία της αποσβέσεως ορίζεται στο Άρθρο 24. Φορολογικές Αποσβέσεις, του Ν. 4172/2013 Κ.Φ.Ε.

Στο άρθρο αυτό γίνεται διευκρίνηση στα εξής:

- Εδαφικές εκτάσεις, καθώς και αλλά πάγια στοιχεία του ενεργητικού των επιχειρήσεων που δεν υπόκεινται σε φθορά και αχρήστευση λόγω παλαιότητας, δεν υφίστανται φορολογική απόσβεση.
- Το κόστος κτήσης ή κατασκευής, συμπεριλαμβανόμενου και του κόστους βελτίωσης, ανανέωσης και ανακατασκευής αποκατάστασης του περιβάλλοντος υπόκειται σε απόσβεση , σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Κατηγορίες Παγίου	Συντελεστής φορολογικής απόσβεσης (% ανά φορολογικό έτος)
Κτίρια, κατασκευές, εγκαταστάσεις, βιομηχανικές και ειδικές εγκαταστάσεις, μη κτιριακές εγκαταστάσεις, αποθήκες και σταθμοί, περιλαμβανομένων των παραρτημάτων τους (και ειδικών οχημάτων φορτοεκφόρτωσης)	4
Μηχανήματα, εξοπλισμός εκτός Η/Υ και λογισμικού	10
Μέσα μεταφοράς ατόμων	16
Μέσα μεταφοράς εμπορευμάτων («εσωτερικές εμπορευματικές μεταφορές»)	12
Άυλα στοιχεία και δικαιώματα και	10

έξοδα πολυετούς απόσβεσης	
Εξοπλισμός Η/Υ, κύριος και περιφερειακός και λογισμικό	20
Λοιπά πάγια στοιχεία της επιχείρησης	10

Ε

Είναι απαραίτητο να διευκρινιστεί, ότι για τον υπολογισμό των αποσβέσεων των προηγούμενων χρήσεων, γίνεται αναφορά στους συντελεστές αποσβέσεων, που χρησιμοποιούνταν για τις χρήσεις 2012 και πριν.

Σχετικά με τα γεωργικά μηχανήματα και τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται από τις γεωργικές επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις ο υπολογισμός των αποσβέσεων τους γενικά πραγματοποιείται με βάση τους κατώτερους και οι ανώτερους συντελεστές απόσβεσης όπου καθορίζονται ως ακολούθως:

α) Οι ελκυστήρες, αλωνιστικές μηχανές, οδοντωτές σβάρνες, σκαλιστήρια, καλλιεργητές, άροτρα, δισκοσβάρνες, χορτοαναδευτές, χορτοσωρευτές, σπαρτικές μηχανές, φορητά αναβατόρια, μηχανές τεμαχισμού σανών για αποθήκευση (στάσιμες), μηχανές άλεσης τροφών, ρυμούλκες, θεριστικές μηχανές, αυτοδελτικές, χορτοσυλλεκτοδεματικές, πατατοσυλλεκτικές και θεριζοαλωνιστικές μηχανές, φορτωτικές, χορτοκοπτικές, συλλεκτικές βάμβακος και συλλεκτικές αραβόσιτου μηχανές, φρέζες, τευτλοεξαγωγείς, κινητήρες εσωτερικής καύσης και αντλητικά συγκροτήματα ισχύουν οι συντελεστές όπου ο κατώτερος είναι οκτώ τοις εκατό (8%) και ανώτερος δώδεκα τοις εκατό (12%).

β) Σχετικά με λιπασματοδιανομείς και ψεκαστήρες, χρησιμοποιούνται συντελεστές όπου ο κατώτερος είναι δέκα τοις εκατό (10%) και ανώτερος δεκατέσσερα τοις εκατό (14%).

γ) Όσον αφορά για λοιπά μηχανήματα ο συντελεστής κυμαίνεται ο κατώτερος επτά τοις εκατό (7%) και ανώτερος δέκα τοις εκατό (10%) ».

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι το 2014 εκδόθηκε η Αρ. πρωτ.: Δ12Γ 1079455 ΕΞ 22.5.2014 στην όποια αναφέρονται τα εξής :

«Η διαδικασία υπολογισμού των αποσβέσεων πάγιων στοιχείων έως 31/12/13 νέας επιχείρησης παραγωγής πορτοκαλιών», στην οποία μεταξύ άλλων αναφέρει και τα εξής : «...Έπειτα από όσα αναφέρθηκαν παραπάνω , σχετικά με την απόσβεση της συγκεκριμένης της καλλιέργειας (και συγκεκριμένα η αξία της φυτείας και όχι της καλλιεργούμενης έκτασης), και σύμφωνα με την ΠΟΛ.1060/28.3.2013 υπουργική απόφαση το εισόδημα πραγματοποιείται από το 6ο έτος και μετά, και συνεπώς οι αποσβέσεις θα υπολογιστούν από το έτος αυτό και μετά με το συντελεστή απόσβεσης που προβλέπεται στην υποπερίπτωση γγ' της παρ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. (Λοιπά πάγια στοιχεία 10%) (σχετ. το αριθ. πρωτ. 1033836/15031/Γ0012/15.11.2007) έγγραφό μας. Στην περίπτωση της έκπτωση των δαπανών που αφορούν έξοδα πρώτης εγκατάστασης (συγκεκριμένα της δραστηριότητας καλλιέργειας πορτοκαλιών, χωματουργικές εργασίες, διαμόρφωση αγροτεμαχίου), θα υπολογιστεί η απόσβεση από το έτος πραγματοποίησής τους και τέλος, από την άλλη στα πάγια στοιχεία (μηχ/τα και εγκαταστάσεις) της δραστηριότητας αυτής, θα υπολογίζεται η απόσβεση από το έτος εκείνο που θα πραγματοποιηθεί η χρησιμοποίησή τους για τις ανάγκες της επιχείρησης.....»

Στην αρχική απογραφή παγίων (μητρώο παγίων) , είναι απαραίτητη , η καταγραφή και όσων πάγιων στοιχείων (αποθήκες, μηχανήματα κ.λ.π) τα οποία ενώ δεν έχουν την δυνατότητα συμψηφισμού τμήματος του Φ.Π.Α αγοράς τους, παρόλα αυτά έχουν αναπόσπαστη αξία (με βάση το έτος κτήσεως και τον συντελεστή απόσβεσης) και έτσι έχουν την δυνατότητα να υποστούν απόσβεση στα επόμενα έτη.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι θα ήταν σωστό , στην αξία κτήσεως, είναι απαραίτητο να συμπεριλαμβάνεται και η αξία του Φ.Π.Α, κατά το ποσό που δεν αφαιρέθηκε στην «Δήλωση Μετάταξης»

Δεν υπολογίζουμε τις αγορές παγίων (π.χ. τρακτέρ, μηχανές, παρελκόμενα κ.λ.π), ως έξοδα της χρονιάς , που έγινε η αγορά τους , με την προϋπόθεση η αξία του καθενός χωριστά, να είναι μεγαλύτερη από 1.500 ευρώ.

Αποσβέσεις αυτών, αποτελούν έξοδα. (Π.χ. αν αγοράσουμε ένα μηχάνημα αξίας 70.000, θα υπολογισμός το εξόδο είναι 7.000 ετήσιος και για δέκα συνεχόμενα έτη και όχι 70.000 στο έτος της αγοράς).

Όπως επίσης, είναι απαραίτητο να υπολογιστούν ανάλογα αποσβέσεις (έξοδα) και για τα πάγια όπου, η αγορά , έχει γίνει σε προηγούμενα έτη.

Όσον αφορά με τον Φ.Π.Α, πρέπει να τονιστεί ότι υπολογίζεται, στο σύνολο του στο έτος που έγινε έκδοση το τιμολόγιο και όχι ανάλογα με τις αποσβέσεις.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Δαπάνη που μειώνει το φορολογητέο αποτέλεσμα είναι τα ασφάλιστρα της αγροτικής παραγωγής , για τα οποία γίνεται πρόβλεψη από τον Ν. 3877/2010, «Σύστημα προστασίας και ασφάλισης της αγροτικής δραστηριότητας» και των οποίων καταβολή γίνεται στον ΕΛ.Γ.Α. .

Υπολογισμός της ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς

Ο υπολογισμός της ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς πραγματοποιείται απευθείας μέσα από την εφαρμογή που χρησιμοποιείται για την παραλαβή και επεξεργασία της Αίτησης για την ενεργοποίηση των δικαιωμάτων ενιαίας ενίσχυσης και τα λοιπά καθεστώτα στήριξης στα πλαίσια των Κανονισμών (ΕΚ) 73/2009 και 1405/2006 του Συμβουλίου (δήλωση ΟΣΔΕ). Ο υπολογισμός γίνεται με βάση την ασφαλιζόμενη αξία σύμφωνα με αυτά που έχουν προαναφερθεί , επί το συντελεστή εισφοράς, όπως αυτός αναφέρθηκε από το άρθρο 7 του ν.3877/2010 και συγκεκριμένα :

Φυτική παραγωγή: υπολογίζεται με τέσσερα τοις εκατό (4%) επί της ασφαλιζόμενης αξίας, ενώ για την ελιά ενάμιση τοις εκατό (1,5%) και τέλος μισό τοις εκατό (0,5%) για τα θερμοκήπια (ελεγχόμενο περιβάλλον)

Ζωικό κεφάλαιο : υπολογίζετε με μηδέν εβδομήντα πέντε τοις εκατό (0,75%) επί της ασφαλιζόμενης αξίας.

Σύμφωνα , αξίζει να σημειωθεί, με την απόφαση : « 706/96129/6.8.2014 Τροποποίηση της αριθμ. 425/42522/20.5.2013 (ΦΕΚ Β΄ 1239) κοινής υπουργικής απόφασης, «Διαδικασία υποβολής της ετήσιας Ενιαίας Δήλωσης Καλλιέργειας/Εκτροφής, σε εφαρμογή του Ν. 3877/2010 (ΦΕΚ Α 160), τρόποι καταβολής της ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς υπέρ του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.) και Ασφαλιστική Ενημερότητα», ορίστηκε ότι : « όσον αφορά το χρόνο της εμπρόθεσμης καταβολής της ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς έτους 2013, σε 01-09-2014.»

Είναι γνωστό ότι με το νόμο 3877/2010 καταργήθηκε από 1.1.2011 η παρακράτηση της εισφοράς υπέρ ΕΛΓΑ (3% για τη φυτική παραγωγή και 0,5% για το ζωικό κεφάλαιο) επί των παραδόσεων αγροτικών προϊόντων από παραγωγούς του ειδικού κατ' αποκοπή καθεστώτος Φ.Π.Α. Όπως συγχρόνως έχει πραγματοποιηθεί η κατάργηση και η απόδοση του 3% της αξίας των πωλήσεων αγροτικών προϊόντων την οποία οι αγρότες του κανονικού καθεστώτος είχαν υποχρέωση να παραδώσουν στην αρμόδια ΔΟΥ. Πρέπει να αναφερθεί ότι για τους ελαιοπαραγωγούς ισχύει η υποχρέωση απόδοσης της Ειδικής Ασφαλιστικής Εισφοράς Δακοκτονίας. Ο υπολογισμός της εισφοράς αυτής πραγματοποιείται σε ποσοστό 2% επί της αξίας λαδιού και φυσικά υφίσταται φορολογική αναγνώριση .

Για να χαρακτηριστεί μια δαπάνη ως φορολογικά αναγνωρίσιμη, δεν απαραίτητο να έχει ως δικαιολογητικό αποκλειστικά και μόνο τιμολόγιο. Το παραστατικό που θα χρησιμοποιηθεί μπορεί να έχει οποιαδήποτε μορφή , μ ετών προϋπόθεση όμως να προβλέπεται από την φορολογική Νομοθεσία. Σημαντική θεωρείτε δαπάνη της ασφάλισης και είναι φορολογικά αναγνωρίσιμη .

Τα παρακάτω παραστατικά, μπορούν να χρησιμοποιηθούν αντί τιμολογίων :

α) Τα συμβόλαια που συντάσσονται με σκοπό τις μεταβίβασης στις πωλήσεις ακινήτων, βιομηχανοστασίων, πλοίων, αυτοκινήτων, αεροσκαφών και λοιπών μηχανημάτων,

β) Λοιπά στοιχεία που έκδοση τους έχει σκοπό τις πωλήσεις φυσικού αερίου μέσω δικτύου, ύδατος μη ιαματικού, αεριόφωτος, ηλεκτρικού ρεύματος (Δ.Ε.Η) , θερμικής ενέργειας ή παροχής τηλεπικοινωνιακών, ταχυδρομικών, τραπεζικών, χρηματιστηριακών, χρηματοδοτικών εργασιών, καθώς και στις περιπτώσεις είσπραξης ανταποδοτικών τελών και λοιπών συναφών δικαιωμάτων από το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α., δημοτικές επιχειρήσεις και επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, με την προϋπόθεση να περιλαμβάνουν τα στοιχεία του τιμολογίου.

γ) Απόδειξη λιανικής, αξίας κάθε συναλλαγής μέχρι εκατό (100) ευρώ.

Τόκοι και έξοδα δάνειων

Η μείωση του φορολογητέου αποτέλεσμα μπορεί να επέλθει από τους τόκους των τραπεζικών δανείων (καλλιεργητικών και αγοράς γεωργικού εξοπλισμού), όπου καταλογίζονται από τις Τράπεζες και θεωρείται δαπάνη.

- Είναι απαραίτητη η διαφύλαξη των τραπεζικών παραστατικών χρέωσης των τόκων καθώς είναι σωστό να ζητηθεί στο τέλος του έτους καρτέλα (extrait), του δανείου από την Τράπεζα. Και αυτό γιατί σε αυτή την κατάσταση φαίνονται και οι χρεώσεις τόκων και εξόδων ή ένας άλλος τρόπος είναι να ζητηθεί νωρίς βεβαίωση από την Τράπεζα.
- Τόκοι & τα έξοδα Δανείων (καλλιεργητικών και αγοράς εξοπλισμού), έχουν φορολογική αναγνωσιμότητα .
- Το πότε έχει γίνει η σύναψη του δανείου δεν έχει σημασία ,αντιθέτως αυτό που είναι σημαντικό οι τόκοι να αφορούν το φορολογικό έτος υπολογισμού του αποτελέσματος.

Έξοδα των οποίων η εξόφληση γίνεται σε είδος .

Στην πραγματικότητα πολλές αγροτικές εργασίες (π.χ. θερισμός) , πληρώνονται σε είδος. Όταν συμβαίνει κάτι τέτοιο είναι απαραίτητο να είναι εφικτή, η καταχώρηση της δαπάνης στα βιβλία του αγρότη (να υπολογίζεται η αμοιβή σύμφωνα με την ποσότητα και την τρέχουσα τιμή του αγροτικού προϊόντος).

Δαπάνη αγοράς καύσιμων και δαπάνη Δ.Ε.Η.

Μια άλλη αναγνωρίσιμη φορολογικά δαπάνη των αγροτικών εκμεταλλεύσεων είναι δαπάνη αγοράς καύσιμων και δαπάνη για την Δ.Ε.Η . (πετρέλαιο, βενζίνη κ.λπ.). Αναφορικά με την ΠΟΛ 1091/14-6-2010, για τις μεμονωμένες (παράδοση από αντλία) χονδρικές πωλήσεις πετρελαίου κίνησης ή βενζίνης σε επαγγελματίες (αγρότες, φορτηγά, ΤΑΞΙ, κλπ), με όριο έως και τριακόσια (300) ευρώ ανά συναλλαγή υπάρχει δυνατότητα έκδοση σε κάθε περίπτωση Α.Λ.Π. και στο πίσω μέρος αυτής να τίθεται η σφραγίδα του εκδότη της καθώς και είναι απαραίτητη η αναγραφή του αριθμού κυκλοφορίας του εφοδιαζόμενου με καύσιμα οχήματος, έτσι ώστε οι λήπτες -

επιτηδευματίες για τα φορολογικά τους δικαιώματα και υποχρεώσεις κάνουν χρήση των παραπάνω Α.Λ.Π. οι οποίες αντικαθιστούν πλήρως το τιμολόγιο. Σε αντίθετη περίπτωση οι χονδρικές πωλήσεις πετρελαίου κίνησης ή βενζίνης άνω των τριακοσίων (300) ευρώ ανά συναλλαγή, πρέπει σε κάθε περίπτωση να εκδοθεί Τιμολόγιο.

Τέλος η δαπάνη της ΔΕΗ για τις αγροτικές εργασίες, κυρίως λειτουργία γεωτρήσεων, είναι φορολογικά αναγνωρίσιμη και ο Φ.Π.Α εκπίπτει.

Δαπάνες επισκευής και συντήρησης μηχανημάτων

Υπάρχει η δυνατότητα να εκπίπτουν φορολογικά οι δαπάνες αυτές, με την προϋπόθεση την ύπαρξη του τιμολογίου του προμηθευτή και μονό στην περίπτωση όπου η αξία του τιμολογίου είναι μεγαλύτερη από 500 ευρώ έτσι ώστε η πληρωμή του είναι υποχρεωτικό να πραγματοποιηθεί με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής (κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή ή επιταγή ή πιστωτική κάρτα).

Ιδιοχρησιμοποίηση γαιών και αγροτικών εγκαταστάσεων από τους αγρότες .

Αναφορικά με τον πρόσφατο Ν. 4330/2015 «Τροποποίηση διατάξεων Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 59/16-6-2015), ισχύουν τα εξής :

Δεν λαμβάνεται υπόψη το τεκμαρτό εισόδημα για τους ασκούντες ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, από ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν παραχώρηση αγροτικών εκτάσεων προς ανιόντες/κατιόντες/συζύγους.

Συμφώνα λοιπόν με την συγκεκριμένη διάταξη, δεν υποβάλετε υπερβολική φορολογική επιβάρυνση σε όσους ασκούν ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, λόγω του τεκμαρτού εισοδήματος από ιδιοχρησιμοποίηση ή δωρεάν παραχώρηση αγροτικών εκτάσεων .

Τρόπος του υπολογισμού του φορολογητέου αποτελέσματος .

Υπολογισμός του ύψους των «τεκμηρίων διαβίωσης» και «αγορών».

Συγκεκριμένα, αν

- ένας Αγρότης (έγγαμος)
- με κύρια κατοικία, (μονοκατοικία) εμβαδού από 80 έως 110 τ.μ και
- με Ε.Ι.Χ (1200 έως 1600 κ.ε),

θα έχει τεκμήριο, που θα βρίσκετε μεταξύ 10.340,00 έως 15.080,00 ευρώ.

Κατά συνέπεια, αν ένας αγρότης δεν μπορεί να «καλύψει», τα τεκμήρια του (με μη αναλωθέντα και δηλωθέντα εισοδήματα προηγούμενων ετών ή άλλες περιπτώσεις, π.χ. πώληση περιουσιακών στοιχείων), τότε καλείτε να πληρώσει το φόρο για το ποσό του τεκμηρίου (σαν να ήταν δηλαδή κέρδος), χωρίς να λαμβάνεται υπόψη, αν το αποτέλεσμα της εκμετάλλευσης, είναι μικρότερο ή και ζημιογόνο.

Πρέπει να γίνει υπολογισμός των Εσόδων και των Εξόδων με τα αντίστοιχα παραστατικά .

Αφορά τους Αγρότες του «Ειδικού» και του «Κανονικού Καθεστώτος αλλά και όσους άλλους, έχουν εισοδήματα από αγροτικές εκμεταλλεύσεις, με βάση τα στοιχεία της Νομοθεσίας που ισχύουν έως και τώρα .

Είναι απαραίτητο να παρατεθεί το παρακάτω «ενδεικτικό» παράδειγμα, υπολογισμού :

Παράδειγμα 1^{ον} :

Είδος Εσόδου - Εξόδου	Αποδεικτικό	Ποσά εισοδήματος (Παράδειγμα)	Ποσά που φορολογού- νται ή εκπίπτουν φορολογικά (Παράδειγμα)
Έσοδα	Τιμολόγιο πώλησης για τους Αγρότες του "Κανονικού" και Τιμολόγιο Αγοράς για του "Ειδικού" Καθεστώτος	28.000,00	28.000,00
Πωλήσεις αγροτικών προϊόντων	Εκκαθάριση.	8.000,00	8.000,00
Εκκαθαρίσεις/Πωλήσεις για λογαριασμό του Αγρότη Πωλήσεις αγροτικών προϊόντων (με αυτοτιμολόγηση)	Τιμολόγιο "αυτοτιμολόγησης" (<i>Εκδίδεται από τον Έμπορο</i>)	4.000,00	4.000,00
Επιδότησεις (Αφορολόγητα τα πρώτα 12.000 ευρώ)	Βάσει στοιχείων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε	Ποσό 15.000 (15.000,00-12.000,00)	3.000,00
Αποζημιώσεις (αφορολόγητες)	Βάσει στοιχείων του ΕΛ.Γ.Α	14.800,00	0,00
Σύνολο εσόδων			<u>43.000,00</u>
Έξοδα			
Εργατικά (πληρωμή με εργόσημο)	Εργόσημο	5.000,00	5.000,00
Αγορές γεωργικών εφοδίων (λιπάσματα, φάρμακα, σπόροι,	Τιμολόγια των προμηθευτών	8.000,00	8.000,00

ζωοτροφές, κ.λ.π)			
Αγορές μηχανημάτων. ΠΡΟΣΟΧΗ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΕΞΟΔΟ. [π.χ 17.000 (> 1.500), δεν είναι έξοδο, αλλά πάγιο και αποσβένεται με βάση συντελεστή].	Τιμολόγια των προμηθευτών	17.000,00	0,00
Δαπάνες επισκευής και συντήρησης μηχανημάτων	Τιμολόγια	1.000,00	1.000,00
Ασφάλιστρα της αγροτικής παράγωγης	«Ενιαία Δήλωση Καλλιέργειας »	1.500,00	1.500,00
Διάφορα έξοδα των " εκκαθαρίσεων "	Εκκαθάριση.	800	800
Δαπάνη της Δ.Ε.Η	Λογαριασμός της Δ.Ε.Η	3.000,00	3.000,00
Αγορές πετρελαίου κίνησης ή βενζίνης για αγροτικά μηχανήματα	Αποδείξεις Λιανικής Πώλησης (έως 300 ευρώ) ή Τιμολόγια	2.500,00	2.500,00
Διάφορα μικροέξοδα (π.χ σύρματα, ανταλλακτικά, διάφορα υλικά, κ.λ.π)	Αποδείξεις Λιανικής Πώλησης (για αξία < 100 ευρώ) ή Τιμολόγια	1.500,00	1.500,00
Τόκοι και έξοδα των δανείων, (Καλλιεργητικών, αγοράς γεωργικού εξοπλισμού και αγροτικών εγκαταστάσεων)	Τραπεζικά παραστατικά	2.500,00	2.500,00
Σύνολο			<u>25.800,00</u>
<u>Πλέον :</u> Αποσβέσεις παγίων			
Αξία μηχανημάτων κ.λ.π παγίων (π.χ. 50.000 ευρώ, που αγοράστηκαν όχι μόνο το 2015 αλλά και σε προηγούμενα έτη	Τιμολόγια και "Μητρώο παγίων", όπου γίνονται οι υπολογισμοί των		5.000,00

	αποσβέσεων. (Αξία επί 10%)		
Σύνολο εξόδων			<u>30.800,00</u>
Αποτέλεσμα περιόδου			
(Έσοδα – Έξοδα = Κέρδος)			<u>12.200,00</u>
Υπολογισμός φόρου			
Φόρος για το Αποτέλεσμα περιόδου	Φόρος επί συντελεστή 13%		<u>1.586,00</u>
Προκαταβολή φόρου	Φόρος επί συντελεστή 75%		<u>1.189,50</u>
Μείον : Προκαταβολή φόρου προηγούμενου έτους	όπως προκύπτει από την φορολογική δήλωση (μετά την αύξηση της προκαταβολής) . Π.χ 500		<u>- 500,00</u>
Σύνολο πληρωμής για εισοδήματος εισοδημάτων έτους 2015.			<u>2.275,50</u>

Παράδειγμα 2^ο :

Προσδιορισμός των αποτελεσμάτων	Αποδεικτικό	Ποσά
Έσοδα		
Πωλήσεις αγροτικών προϊόντων	Τιμολόγιο πώλησης για τους αγρότες του «κανονικού» και τιμολόγιο αγοράς για του «ειδικού» καθεστώτος .	60.500,00

Επιδοτήσεις ποσό :13.000	Βάσει στοιχείων του ΟΠΕΚΕΠΕ	1.000
Αποζημιώσεις :7.000	Βάσει στοιχείων του ΕΛΓΑ	0,00
Σύνολο εσόδων προς φορολόγηση (α)		61.500,00
Έξοδα		
Ατομικές Ασφαλιστικές εισφορές του αγρότη στον ΟΓΑ	Βεβαιώσεις του ΟΓΑ	1.500,00
Εργατικά (πληρωμή με εργόσημο)	Εργόσημο	5.000,00
Αγορές γεωργικών εφοδίων (λιπάσματα, σπόροι, ζωοτροφές , φάρμακα κλ.π)	Τιμολόγια	16.000,00
Αγορές μηχανημάτων πχ. 15.000 (> 1.500) αλλά δεν είναι έξοδο , θεωρείται ως πάγιο στοιχείο και αποσβένεται με βάση τους ισχύοντες συντελεστές αποσβέσεως.	Τιμολόγια	0,00
Δαπάνες επισκευής και συντήρησης μηχανημάτων	Τιμολόγια	1.200,00
Ασφάλιστρα της αγροτικής παραγωγής	Δήλωση «Ενιαία Δήλωση Καλλιέργειας / Εκτροφής»	1.000,00
Δαπάνη της ΔΕΗ	Λογαριασμοί της ΔΕΗ	2.000,00
Αγορά πετρελαίου κίνησης ή βενζίνης που αφορά την κίνηση αγροτικών μηχανημάτων	Τιμολόγια ή αποδείξεις λιανικής πώλησης	4.000,00
Διάφορα μικροέξοδα (π.χ. χρώματα, ανταλλακτικά, σύρματα κλ.π)	Τιμολόγια ή αποδείξεις λιανικής πώλησης	2.000,00
Τόκοι και έξοδα δανείων , (Καλλιεργητικών , αγοράς γεωργικού εξοπλισμού,	Παραστατικά τραπεζών (Δεν υπόκεινται σε ΦΠΑ)	5.150,00

αγροτικών εγκαταστάσεων		
Μερικό σύνολο εξόδων		37.850,00
Πλέον : αποσβέσεις παγίων στοιχείων		
(πχ αγορά μηχανημάτων αξίας 50.000 ευρώ , στην περίοδο αλλά και σε προηγούμενες)	Τιμολόγια και ενημέρωση από το βιβλίο «Μητρώου Παγίων», όπου γίνονται υπολογισμοί των αποσβέσεων με συντελεστή 10%.	5.000,00
Πλέον/ Μείον: διαφορά αρχικής και τελικής απογραφής αποθεμάτων.	Με βάση τα δεδομένα της απογραφής (εφόσον πραγματοποιείται)	
Αφορά ένα ειδικό λογιστικό υπολογισμό, με βάση τα αποθέματα που είχαμε την 31/12/2014 και 31/12/2015	Προσοχή: προαιρετικής εφαρμογής , σε περίπτωση μη διενέργειας, όλες οι αγορές θεωρούνται έξοδα της χρονιάς.	0,00
Σύνολο εξόδων (β)		42.850,00
Αποτέλεσμα περιόδου		
έσοδα (α) - (έξοδα (β) = Κέρδος		18.650,00
Αποτέλεσμα περιόδου	Επί συντελεστή 13%	2.424,50
Προκαταβολή φόρου για το 2016	Φόρος επί συντελεστή 75%	1.818,37
Μείον : προκαταβολή φόρου από την προηγούμενη χρονιά	Υποθέτουμε ότι ο συγκεκριμένος αγρότης του παραδείγματός μας , είχε τα ίδια κέρδη και την προηγούμενη χρονιά (φόρος επί συντελεστή 55%) άρα:	- 1.333,48

Σύνολο εκταμίευσης		2.909,39
ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝ		
Εάν στο παράδειγμά μας ο αγρότης είχε τεκμήρια (25.000 ευρώ) τα οποία δεν μπορεί να καλύψει (από μη αναλωθέν εισόδημα κ.λπ.) τότε τα δεδομένα στην φορολογία εισοδήματος, θα είχαν ως κάτωθι:		
Φορολογητέο ποσό : 25.000 τεκμήρια μείον 12.000 αφορολόγητες επιδοτήσεις , οι οποίες καλύπτουν τεκμήρια = 13.000 ευρώ.		13.000,00
Επί συντελεστή 13%		1.690,00
Προκαταβολή φόρου	Φόρος επί συντελεστή 75%	1.267,50
Μείον : προκαταβολή φόρου από την προηγούμενη χρονιά	Υποθέτουμε ότι στο παράδειγμά μας, ο αγρότης είχε τα ίδια κέρδη και το έτος 2014 (φόρος επί συντελεστή 55%) άρα:	- 929,50
Σύνολο εκταμίευσης		2.028,00
ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΗ ΜΕ «ΕΙΣΦΟΡΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ»		
Τεκμαρτό εισόδημα		13.000,00
Αφορολόγητο ποσό επιδοτήσεων , το οποίο όμως υπόκειται σε εισφορά αλληλεγγύης .		12.000,00
ΣΥΝΟΛΟ		25.000,00

Ποσοστό εισφοράς		1,40%
ΠΟΣΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΦΟΡΑΣ		350,00
ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΟΥ – ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ		2.378,00

Σημειώνουμε ότι: οι επιδοτήσεις , είναι αφορολόγητες έως 12.000 ευρώ, (όπως έχουμε αναφέρει και σε άλλο σημείο της εργασίας μας) , καλύπτουν όμως τεκμήρια, καθώς επίσης οι αποζημιώσεις, είναι αφορολόγητες , ανεξαρτήτως ποσού , και δεν καλύπτουν τεκμήρια .

Παράδειγμα 3^{ov} :

Προσδιορισμός των αποτελεσμάτων	Ποσά
Έσοδα	
Πωλήσεις αγροτικών προϊόντων	69.000,00
Επιδοτήσεις ποσό 15.000,00 Αφορολόγητο έως 12.000,00 .	3.000,00
Αποζημιώσεις ποσό 7.000,00 (αφορολόγητες)	0,00
Σύνολο εσόδων (α)	72.000,00
Έξοδα	
Ατομικές ασφαλιστικές εισφορές του αγρότη στον ΟΓΑ	1.500,00
Εργατικά με εργόσημο	7.500,00
Ενοίκια από εκμίσθωση αγρών	3.000,00
Αγορές γεωργικών εφοδίων (λιπάσματα, ζωοτροφές κλ.π)	13.000,00
Αγορές μηχανημάτων αξίας	

15.000,00 (θεωρείται ως πάγιο και όχι έξοδο και αποσβένεται βάση συντελεστή απόσβεσης)	0,00
Δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων μηχανημάτων	1.200,00
Ασφάλιστρα της αγροτικής παραγωγής	800,00
Έξοδα για ΔΕΗ	2.000,00
Αγορά καυσίμων	5.000,00
Προμήθειες για πωλήσεις	1.500,00
Διάφορα μικροέξοδα	1.850,00
Δαπάνες (πληρωμές) στο ΤΟΕΒ	900,00
Τόκοι και έξοδα δανείων	4.200,00
ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	42.450,00
Πλέον : Αποσβέσεις παγίων	
Υπολογίζουμε με βάση το Μητρώο Παγίων .	5.000,00
Πλέον / μείον : διαφορά αρχικής και τελικής απογραφής αποθεμάτων (επιλέγεται τα δικαιώμα μη διενέργειας)	0,00
Σύνολο εξόδων (β)	47.450,00
Αποτέλεσμα περιόδου (έσοδα – έξοδα = κέρδος)	24.550,00
Υπολογισμός φόρου	
Αποτέλεσμα περιόδου επί 13%	3.191,50
Προκαταβολή φόρου για το 2016 (ποσό φόρου επί 75%	2.393,62
Μείον : προκαταβολή φόρου από την προηγούμενη χρονιά . (υποθέτουμε ότι είχε τα ίδια κέρδη , έτσι είχε δώσει	

για το έτος 2014 ως προκαταβολή φόρου , με συντελεστή 55% . άρα : $3.191,50 * 55\% = 1.755,32$	1.755,32
Σύνολο εκταμίευσης για φόρο	3.769,80
Υποθέτουμε ότι ο αγρότης του παραδείγματός μας , έχει τεκμήρια , τα οποία καλύπτονται με το εισόδημα και το αφορολόγητο των επιδοτήσεων . ΑΡΑ :	
Σύνολο τεκμηρίων	26.000,00
Φορολογητέο εισόδημα του έτους 2015	24.550,00
Ποσό επιδοτήσεων αφορολόγητο	12.000,00
Σύνολο εισοδημάτων που καλύπτουν τεκμήρια :	26.550,00
Υπολογισμός της «εισφοράς αλληλεγγύης»	
Φορολογητέο εισόδημα	24.550,00
Αφορολόγητο ποσό επιδοτήσεων, το οποίο όμως υπόκειται σε εισφορά αλληλεγγύης	12.000,00
ΣΥΝΟΛΟ	36.550,00
Ποσοστό εισφοράς Κλιμάκιο εισοδήματος : (30.000 -50.000 συντελεστής 2,00%)	2,00%
ΠΟΣΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΦΟΡΑΣ	731,00
Σύνολο φόρου – προκαταβολής και εισφοράς Αλληλεγγύης (3.769,80 +731,00)	4.500,80

Έντυπα Ε1 και Ε3 & και παράδειγμα συμπλήρωσής τους , βάσει του παραπάνω παραδείγματος .

Προτού παραθέσουμε τα έντυπα Ε1 και Ε3 συμπληρωμένα με τα στοιχεία του παραδείγματός μας, θα αναφέρουμε την συμπλήρωση του Πίνακα Γ1 του εντύπου Ε1 που αφορά τα εισοδήματα από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα .

Ετσι για τους κωδικούς **461- 462** ,

Έχουμε μεταφορά του καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής δραστηριότητας από το έντυπο Ε3 του οποίου η συμπλήρωση είναι πλέον από το φορολογικό έτος 2015 υποχρεωτική.

Στους κωδικούς **463-464** , αναγράφουμε τα συνολικά καθαρά κέρδη από τυχόν ατομική αγροτική δραστηριότητα στην αλλοδαπή. Είναι βέβαια μια πολύ σπάνια περίπτωση , αλλά πρέπει να αναφερθεί.

Στους κωδικούς **465-466** , αναγράφουμε τις τυχόν ζημιές από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα. Η ζημιά **δεν** αναγνωρίζεται αν ο αγρότης φορολογείται με τεκμήρια. Επίσης η ζημιά , μεταφέρεται για να συμψηφιστεί με αντίστοιχα κέρδη , διαδοχικά για τα πέντε (5) επόμενα φορολογικά έτη.

Στους κωδικούς **467-468** , αναγράφουμε τις υπάρχουσες ζημιές **προηγούμενων** ετών που έχουν προκύψει από άσκηση ατομικής αγροτικής δραστηριότητας στην ημεδαπή .

Στους κωδικούς **475-476** αναγράφουμε τα ακαθάριστα έσοδα από άσκηση ατομικής αγροτικής δραστηριότητας, με μεταφορά από το έντυπο Ε3 .

Στους κωδικούς **469-470** αναφέρονται οι φόροι που έχουν παρακρατηθεί και έχουν καταβληθεί από άσκηση ατομικής αγροτικής δραστηριότητας στην αλλοδαπή. Και αυτή είναι μια σπάνια περίπτωση.

Για την φορολογική δήλωση ενός αγρότη, πρέπει να λάβουμε υπόψη μας ότι :

- η συμπλήρωση του εντύπου Ε3 είναι απαραίτητη και προηγείται της συμπλήρωσης του Ε1. Στο έντυπο αυτό καταγράφονται τα έσοδα και τα έξοδα του αγρότη, και υπολογίζεται το κέρδος ή η ζημιά αντίστοιχα, όπου η μεταφορά τους , γίνεται μετά στο έντυπο Ε1. Ότι κέρδος προκύψει, φορολογείται με 13% .
- σε περίπτωση που οι αγρότες δεν είναι υπόχρεοι σε έκδοση στοιχείων , και έχουν πραγματοποιήσει και λιανικές πωλήσεις, τότε, όπως έχουμε ήδη αναφέρει στην εργασία μας, προσθέτουν στα ακαθάριστα έσοδά τους, και αυτές τις πωλήσεις , που αποδεικνύονται , είτε με απλές αποδείξεις είσπραξης, είτε με οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο.
- Η ζημιά που προέρχεται από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, μπορεί να συμψηφιστεί μόνο με κέρδη των επομένων ετών. Τα εισοδήματα των άλλων πηγών , θα φορολογηθούν κανονικά.
- Εάν κάποιος παρουσιάζει ζημιά , αλλά φορολογείται βάσει τεκμηρίου για το τρέχον φορολογικό έτος, δεν δικαιούται να μεταφέρει αυτή την ζημιά προς συμψηφισμό , στα επόμενα φορολογικά έτη. Δηλαδή ,

εάν υπάρχουν τεκμήρια που δεν καλύπτονται από εισοδήματα προηγούμενων ετών, ή πώληση περιουσιακών στοιχείων κ.λπ. τότε η ζημία αυτή «χάνεται».

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΝΤΥΠΟΥ Ε 3

με παραδείγματα

1. ΑΓΡΟΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ Ο ΟΠΟΙΟΣ ΕΧΕΙ ΠΑΡΕΙ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΕΧΕΙ ΠΟΥΛΗΣΕΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟ 2014.

Παράδειγμα

Πωλήσεις = 10.000 €

Επιδότηση = 1.000 €

Έξοδα = 3.000 €

Κωδικός εντύπου (Κωδ.)

Κωδ. **002**: Από 01/01/2014

Κωδ.: **003** Έως 31/12/2014

Κωδ. **005**: Δ.Ο.Υ. υποβολής

Κωδ. **726**: Μη υπόχρεοι

Κωδ. **596**: Ειδικό καθεστώς ΦΠΑ

Κωδ. **643**: 10.000 €

Κωδ. **597**: Όχι

Κωδ. **536**: 3.000 €

Κωδ. **705**: 01 00 00 00

Κωδ. **550**: 10.000 €

Κωδ. **761**: 01 00 00 00

Κωδ. **558**: 3.000 €

Κωδ. **908**: 1.000 €

Κωδ. **347**: 7.000 €

Το ποσό των 7.000 € του Κωδ. **347** και το ποσό των 10.000 € του Κωδ. **643**, μεταφέρονται στους Κωδ. **461** και Κωδ. **475** αντίστοιχα του εντύπου Ε 1.

Ε3		ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑ ΤΗΧΝΗΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ						002 Από 1/1/2014		003 έως 31/12/2014	
Υπεβάλλεται σε ένα εντύπο και συνοδεύεται τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος											
Φορολογικό έτος 2014											
Δ.Ο.Υ. ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ 005 7231											
Κατηγορία βεβηλών (2)	019	Απλογραφικό	1	Διπλογραφικό	2	Απλογραφικό/Διπλογραφικό	3				
Από μη ήττασης	726	Μη	X	Χαρο	1	Απαλλοτριωμένοι	2	Απαλλοτριωμένοι Α.Π.Δ.	3		
Ασκήσις ομοσπονδίας/ερασιματίας και απόψεις: Κινητικό καθεστώς Φ.Π.Α. 595											
Ειδικό καθεστώς Φ.Π.Α. 596 X											
παρ. 7 αρ. 48 κ.2238/94 (5) 593 1 παρ.στ' παρ.2 αρ.12 (7) 591 1 Άλλα κωδ. επιχ. δραστ. και έχι-τε. προαποταμιωθ. θέσεων 597 Ν.Α. 1											
ΠΙΝΑΚΑΣ Α' ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ											
Α.Φ.Μ.	018	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Κωδικός αριθμός κέντρου δραστηριότητας ΕΣΡΑΣ							705	01000000		Κ.Α.Δ. που αντιστοιχεί στο μεγαλύτερο εισοδηματικό εισόδημα	
Επίσημο ονόμα							761	01000000			
ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΠΑΤΕΡΑ			ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΜΗΤΕΡΑΣ			ΟΝΟΜΑ		ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ			
ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΠΑΤΕΡΑ: ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ											
ΠΙΝΑΚΑΣ Β' ΣΤΟΙΧΕΙΑ Κ.Β.Σ. ΕΚΔΟΘΕΝΤΑ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ											
Τίτλος στοιχείου συναλλαγών	Στοιχείο που εκδόθηκε		Τίτλος στοιχείου συναλλαγών		Στοιχείο που εκδόθηκε						
	Από Νο	Μέχρι Νο	Από Νο	Μέχρι Νο							
1.			4.								
2.			5.								
3.			6.								

ΠΙΝΑΚΑΣ Γ'. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ																			
Υποκατηγορήματα	061		Φορολογικός αποθήκης	062		Βιβλίο αποθήκης	063	ΝΑΙ	1	ΟΧΙ	2	ΝΑΙ ΠΡΟΑΓΡΕΤΙΚΑ	3						
Αποθηρευτική χώρα	064		Μόνιμα απασχολούμενο προσωπικό	065															
Εκθέσεις	067		Εποχικά απασχολούμενο προσωπικό	068															
Εργοστάσια	070					Τήρηση Βιβλίων μηχανογραφικά	072	ΝΑΙ	1	ΟΧΙ	2	ΜΕΚΤΑ	3						
Λοιποί εκτός έδρας χώροι	073		Συνδεδεμένες επιχειρήσεις (Αρ 90 κ 2 199/1920)	074		Υποχρέωση Απογραφής	075	ΝΑΙ	1	ΟΧΙ	2	ΝΑΙ ΠΡΟΑΓΡΕΤΙΚΑ	3						
Βελτισ επώνυμα δεδομένου	076	ΝΑΙ	1	ΟΧΙ	2	Παροχή υπηρεσιών μέσω διαδικτύου	077	ΝΑΙ	1	ΟΧΙ	2	Τήρηση βιβλίων σύμφωνα με το Δ.Λ.Π.	078	ΝΑΙ	1	ΟΧΙ	2	ΝΑΙ ΠΡΟΑΓΡΕΤΙΚΑ	3

ΠΙΝΑΚΑΣ Δ'. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΗΛΟΥΝΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΝΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΤΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

α) Στοιχεία Δηλούντος	Ο Δηλώνωνας ⁽¹⁾		736	Ο ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ	1	ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ	2	ΝΟΜΙΜΟΣ ΕΚΓΓΡΟΣΤΟΣ	3	ΑΝΤΙΚΛΗΤΟΣ	4	
ΕΠΩΝΥΜΟ Α'	ΕΠΩΝΥΜΟ Β'		ΟΝΟΜΑ		ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ							
Α.Φ.Μ.	741	Μισθός Δ.Ο.Υ.	ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	4ΥΠ	Α	1	Θ	2		
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΔΩΡΟΣ - ΑΡΙΘΜΟΣ - ΤΗ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ - ΧΩΡΙΟ		ΔΗΜΟΣ Η ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ		ΤΑΧΥΔΕΛ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ						
β) Στοιχεία συμπληρώσεως	Το έντυπο συμπληρώθηκε από:		750	ΤΟΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ	1	ΜΙΣΘΩΤΟ ΛΟΓΙΣΤΗ	2	ΛΟΓΙΣΤΗ ΟΧΙ ΜΙΣΘΩΤΟ	3			

ΠΙΝΑΚΑΣ Ε'. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΙΣΜΟΥ ΚΑΤΑΒΛΗΘΗΚΑΝ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΙΣΠΡΑΧΘΗΚΑΝ - ΔΩΡΕΑΝ ΠΑΡΑΧΩΡΙΣΗ

ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΙΣΠΡΑΧΘΗΚΑΝ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ	881	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΟΚΟΝΟΜΩΝ ΕΙΣΠΡΑΧΘΗΚΑΝ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ	904		
ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΠΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	907	ΛΟΙΠΕΣ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ - ΕΝΔΕΥΣΕΙΣ	908		
		1 000,00	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	909	
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΟΙΚΙΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΒΛΗΘΗΚΑΝ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ, ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΝ ΠΕΡΑΛΛΗΛΑΒΑΝΟΝΤΑΙ ΟΛΑ ΣΤΟΝ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΙΝΑΚΑ ⁽²⁾			905		
Διεύθυνση εγκατάστασης	Χώρα ή το έτος ίδρύσεως (εφόσον υπάρχει)	Περίοδος κλιμάκωσης	Όνοματεπώνυμο Εκμισθωτή	Α.Φ.Μ. Εκμισθωτή	Ποσό
				871	872
				873	874
				875	876
				877	878
				879	880
	Δωρεάν Παραχώρηση ⁽⁴⁾			906	

Ημερομ. .... 2015 Ο ΔΗΛΩΝ	Ημερομ. .... 2015 Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ Α.Φ.Μ. 010 Επώνυμ : ..... Όνομ : ..... Δ/ση : ..... Αρμόδια Δ.Ο.Υ. : ..... (5) Αρ. Μητρ. αδ. άσκ. επαγγ/τος : ..... (6) Κατηγορία αόθας :	Ο ΠΑΡΑΛΛΟΝ 011 ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ (Στα γράμματα υπογράφει)	Ο ΥΠΟΒΑΛΛΩΝ Η δήλωση υποβάλλεται είτε αεροπορικά είτε από αποστολή πιστοποιημένο με την επιβέβητη ταυτοτήτάς του Α.Φ.Μ. 012 Επώνυμο : ..... Όνομα : ..... Δ/ση : ..... Αριθμ.Δ.Ταυτ. : .....
------------------------------	---	---	---

(1) Συμπληρώνεται από την υπηρεσία. (2) Σε κάθε περίπτωση στα έτη από εισήλθής στο ανάλογο περιόχιο της επιχείσης (Δηλώσ) και (3) στον αντίστοιχο αριθμό (1, 2 κλπ) αετός.
(3) Εάν αναβιβάζει ανάλογο σε περισσότερους εκμισθωτές συμπληρώνεται κατά περίπτωση. Στον πίνακα αναγράφονται τα έτη από την έναρξη των κλιμακωτών κλιμακωτήσεων.
(4) Σε περίπτωση δωρεάν παραχώρησης εγκατάστασης, συμπληρώνεται αντίστοιχα το κελύφ. Διαθέσιμα ημερομηνίες περίοδος παραχώρησης. Ονοματεπώνυμο δικαιούχου ΑΦΜ δικαιούχου.
(5) Οι αόθας αυτής συμπληρώνονται εφόσον συμπληρώνει ο προϊστάμενος του άρθρου 38 του ν. 2873/2000.
(6) Συμπληρώνεται από συγγραφέα, μεταφραστή και καλλιτέχνη, ανεξάρτητα ή υφιστάς ή μέλη της ομάδας που 7 άρθρ. 46 του ν. 2238/04 μόνο για τα μεταφερόμενα αεροπλάνα.
(7) Εάν απελευθερωθεί που εφαρμόζεται με τη διεύθυνση της παρ. 1η, παρ. 2 του άρθρου 10.
(8) Αφορά φυσικά πρόσωπα που ασκούν ανεξάρτητα κλιμακωτήματα και δεν είναι εταρχει κλιμακωτήματα, παρέχονται στην παρ. 1 της εγκυκλίου 11/28/2014.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤ', ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ) ΜΕ ΑΠΛΟΓΡΑΦΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΟΝ / ΜΗ ΥΠΟΧΡΕΩΝ ΣΕ ΤΗΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ

α) Αγορές	Εσωτερικού	Εισαγωγής	β) Απογραφές	Έξαρξης	Λήξης
εμπορευμάτων	231	232	εμπορευμάτα	266	267
σ & β' υλών-υλικών συσκ.	236	236	έτοιμα προϊόντα & υπόπροϊόντα	269	260
αιτιασίων υλικών	239	240	πρώτες και βοηθητικές ύλες	261	262
αιτιαστικών παγίων	243	244	υλικά συσκευασίας	264	265
εδίων συσκευασίας	247	248	ημιτελή	267	268
Σύνολο αγορών	251	252	υπολείμματα	270	271
Αγορές παγίων χρήσης	811	812	Σύνολο απογραφής	520	521

γ) Ακαθάριστα Έσοδα Εμπορίας - Μεταποίησης		δ) Ακαθάριστα Έσοδα Παραγωγής Υψηραίων		ε) Ακαθάριστα Έσοδα Αγροτικής Δραστηριότητας	
χονδρική πώληση εμπορευμάτων	263	ιδιωτική πωλησία	274	πώληση ιδίων προϊόντων	643 10.000,00
λεπτοκή πώληση εμπορευμάτων	266	επιτηδεύματες κ.τ.λ.	280	λοιπά έσοδα	644
χονδρική πώληση προϊόντων	269	Π.Υ. προς το δημόσιο	279		645
λεπτοκή πώληση προϊόντων	272	Π.Υ.	276	Σύνολο Εσόδων Αγρ. Δραστηρ.	646 10.000,00
λοιπά έσοδα δραστηριότητας	273	λοιπά έσοδα παρ. υπηρεσιών	282		
Σύνολο Εσόδων Εμπορ.-Μετ.	540	Σύνολο Εσόδων Παρ. Υψηραίων	547		

στ) Δαπάνες	Εμπορίας - Μεταποίησης	Παραγωγής Υψηραίων	Αγροτικής Δραστηριότητας
Εσφορές σε ταμεία ΟΑΕΕ κ.τ.λ.	516	517	518
αμοιβές προσωπικού	522	523	524
αμοιβές και έξοδα τρίτων	525	526	527
παραχές τρίτων, φόροι-τέλη	528	529	530
διάγνωση	531	532	533

διαφορα έξοδα	534	535	536 3.000,00
τάκια και συναφή έξοδα	537	538	539
αποσβέσεις παγίων	541	542	543
άρδωσης			515
Σύνολο Δαπανών	544	545	546 3.000,00

ζ) Λογιστικός προσδιορισμός καθαρών κερδών επιχειρήσεων με απλογραφικά βιβλία

	Εμπορίας - Μεταποίησης	Παραγωγής Υψηραίων	Αγροτικής Δραστηριότητας	Συνολικά
Σύνολο Ακαθάριστων Εσόδων	548	549	550 10.000,00	551 10.000,00
Μείον: Κόστος Πωληθέντων (Αναπόσπαστων)	562	563	554	555
Μείον: Δαπάνες χρήσης	566	567	558 3.000,00	559 3.000,00
Κέρδος βάσει Λογιστικού προσδιορισμού	560	561	562 7.000,00	563 7.000,00
Πλέον: Δαπάνες μη αποπληρωμένες (2)	564	565	566	567
Καθαρό αποτέλεσμα με Λογιστικό προσδιορισμό	568	569	570 7.000,00	571 7.000,00

ΠΙΝΑΚΑΣ Ζ', ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΑΠΛΟΓΡΑΦΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

πλέον καθαρό μετρητό εισοδ. παρ. 7 αρθρ. 48 ν. 2238/94 ⁽⁴⁾	319	μείον αφορολ. εκπτώσεις αναπ. νόμων	320	592
μείον δαπάνη επιστ. άρνησης (αξιολογιστικά)	310	μείον έκπτωσης ποσών λόγω απασχ. αυστηρών παρ. 10 αρθ. 4 ν. 3522/06	313	
μείον αποσβέσεις άδειας Φ.Δ.Χ. ν. 3888/2011	312	303 α 304 β		
μείον ποσό επένδυσης παρ. 9 αρθρ. 73 ν. 3942/10	382	Φορολογητέα Καθαρά Αποτελέσματα από επιχειρ. δραστ.	346	
(5) μείον το εισόδημα της παρ. 6 αρθ. 29 και παρ. 5 αρθ. 58 (μέχρι 10 kw)	324	Φορολογητέο Καθαρό Αποτέλεσμα από αγροτική δραστηρ.	347	7.000,00
		Καθαρό εισόδημα παρ. στ' παρ. 2 αρθρ. 12 ⁽⁵⁾	348	

**2. ΑΓΡΟΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ Ο ΟΠΟΙΟΣ ΕΧΕΙ ΠΑΡΕΙ
ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΠΟΥΛΗΣΕΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ.**

Πωλήσεις = 0 €

Επιδότηση = 1.000 €

Έξοδα = 3.000 €

Κωδικός εντύπου (Κωδ.)

Κωδ. **002**: Από 01/01/2014

31/12/2014

Κωδ.: **003** Έως

Κωδ. **005**: Δ.Ο.Υ. υποβολής

Κωδ. **726**: Μη υπόχρεοι

Κωδ. **596**: Ειδικό καθεστώς ΦΠΑ

Κωδ. **597**: Όχι

Κωδ. **705**: 01 00 00 00

Κωδ. **761**: 01 00 00 00

Κωδ. **908**: 1.000 €

Κωδ. **643**: 0 €

Κωδ. **536**: 3.000 €

Κωδ. **550**: 0 €

Κωδ. **558**: 3.000 €

Κωδ. **347**: -3.000€

Το ποσό των 3.000 € του Κωδ. **347** μεταφέρεται στον Κωδ. **465** του εντύπου Ε 1.

Ε3

**ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑ ΤΙΧΗΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ**
Υποβάλλεται ως αίτηση και συνδέεται με δήλωση φορολογίας εισοδήματος

002 Από 1/1/2014 003 έως 31/12/2014

ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΛΩΣΗΣ (1) 004
ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΑΚΕΛΟΥ Α.Ε. 006
ΕΙΔΟΣ ΔΗΛΩΣΗΣ (2) 008 ΤΡΟΓΙΚΗ 1

Φορολογικό έτος 2014

Δ.Ο.Υ. ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ 005 7231

Κατηγορία βιβλίων (2)	019	Απογραφικό	1	Απογραφικό	2	Απογραφικό/Απογραφικό	3
Από μη τήρησης	726	Μη Χρησ	1	Απολαρολόγιο	2	Απολαρολόγιο με Α.Π.Δ.	3
Ασκήσιμη φοροτέλετη και υπήκοοι		Κανονικό καθίστατος Φ.Π.Α.	595	Ειδικό καθίστατος Φ.Π.Α.	596		X
παρ. 1 αρ. 45 ν.2238/04 (16)	593	1	παρ. 2 αρ. 12 (17)	591	1	Ασκήσιμη από άδεια, επί έργο- τε προεπιλεγμένη λύση	597 (ΝΑΙ) 1

ΠΙΝΑΚΑΣ Α' ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ

Α.Φ.Μ. 018 1 2 3 4 5 6 7 8 9 Κωδικός Αρχικής Έκδοσης Διαστηρίστου Έτους 705 01000000 Κ.Α.Δ. που κατατάσσεται στο σύστημα κωδικοποίησης 761 01000000

Γράψτε τα διαστηρίγματα με τα μεγαλύτερα έσοδα

ΕΠΩΝΥΜΟ Α' ΕΠΩΝΥΜΟ Β' ΟΝΟΜΑ ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ ΤΟΥ ΕΠΩΝΥΜΟΥ Α' **ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ**

ΠΙΝΑΚΑΣ Β' ΣΤΟΙΧΕΙΑ Κ.Β.Σ. ΕΚΔΟΘΕΝΤΑ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ

Τίτλος στοιχείου συναλλαγών	Στοιχεία που εκδόθηκαν		Τίτλος στοιχείου συναλλαγών	Στοιχεία που εκδόθηκαν	
	Από Νο	Μέχρι Νο		Από Νο	Μέχρι Νο
1.			4.		
2.			5.		
3.			6.		

ΠΙΝΑΚΑΣ Γ' ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Αποθηκευτικοί χώροι 064 Μόνιμα απασχολούμενο προσωπικό 065
Εκθέσεις 067 Εποχικά απασχολούμενο προσωπικό 068
Εργοστάσια 070 Τήρηση βιβλίων μηχανογραφικά 072 ΝΑΙ 1 000 2 ΜΕΚΤΑ 3
Λοιπά εκτός έδρας χώροι 073 Συνδεδεμένες επιχειρήσεις (Αρ. 98 ν.2198/1992) 074 Υποχρέωση Απογραφής 075 ΝΑΙ 1 000 2 ΝΑΙ ΠΡΟΑΡΕΤΙΚΑ 3
Πολύτιμα κτήρια κλπ 076 ΝΑΙ 1 000 2 Παροχή υπηρεσιών μέσω διαδικτύου 077 ΝΑΙ 1 000 2 Τήρηση βιβλίων σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 078 ΝΑΙ 1 000 2 ΝΑΙ ΠΡΟΑΡΕΤΙΚΑ 3

ΠΙΝΑΚΑΣ Δ' ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΗΛΟΥΝΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΝΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΤΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

α) Στοιχεία δηλούντος Ο επώνυμος 736 Ο ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ 1 ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ 2 ΜΟΝΙΜΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ 3 ΑΝΤΙΚΛΗΤΟΣ 4

ΕΠΩΝΥΜΟ Α' ΕΠΩΝΥΜΟ Β' ΟΝΟΜΑ ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ

Α.Φ.Μ. 741 Κωδικός Δ.Ο.Υ. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΙΔΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ #1#0 Α 1 6 2

ΔΙΕΥΣΗ ΟΔΟΣ - ΑΡΙΘΜΟΣ - Η ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ - ΧΩΡΙΟ ΔΗΜΟΣ ΗΚΟΝΟΜΗΤΑ ΤΑΧ. ΚΩΔ. ΤΗΛΕΦΩΝΟ

β) Στοιχεία συμπληρώνοντος Το έσοδο συμπληρώνει από: 750 ΤΟΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ 1 ΜΙΣΘΩΤΟ ΛΟΓΙΣΤΗ 2 ΛΟΓΙΣΤΗ ΟΧΙ ΜΙΣΘΩΤΟ 3

ΠΙΝΑΚΑΣ Ε' ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑ ΕΝΟΙΚΙΑ ΠΟΥ ΚΑΤΑΒΛΗΘΗΚΑΝ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΙΣΠΡΑΧΘΗΚΑΝ - ΔΩΡΕΑΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ

ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΙΣΠΡΑΧΘΗΚΑΝ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ 881 ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΙΣΠΡΑΧΘΗΚΑΝ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ 904
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΠΑ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ 907 ΛΟΙΠΕΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ 908 1.000,00 ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ 909
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΟΙΚΙΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΒΛΗΘΗΚΑΝ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ, ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΟΛΑ ΣΤΟΝ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΙΝΑΚΑ (2) 906

Διεύθυνση εγκατάστασης	Χωρείο/κωδ. εγκατάστασης (ανάλογα με το είδος)	Περίοδος Μίσθωσης	Όνομα επώνυμο Εκμισθωτή	Α.Φ.Μ. Εκμισθωτή	Ποσό
				671	672
				673	674
				675	676
				677	678
				679	680
				906	

Δωρεάν Παραχώρηση (4) 906

Ημερομηνία ..... 2015 Ημερομηνία 2016

Ο ΔΗΛΩΝ Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ Ο ΠΑΡΑΛΑΒΩΝ Ο ΥΠΟΒΑΛΩΝ

Η δήλωση υποβάλλεται, είτε αυτοπροσώπως είτε από οποιαδήποτε τρίτο, με την επίδειξη της ταυτότητας του.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤ'. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ) ΜΕ ΑΠΛΟΓΡΑΦΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΩΝ / ΜΗ ΥΠΟΧΡΕΩΝ ΣΕ ΤΗΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ

α) Αγορές	Εμπορικών	Εισαγωγών	β) Απογραφές	Εισοδίων	Λόγους
εμπορευμάτων	231	232	εμπορεύματα	256	257
ε' & β' υλών-υλικών συσπ.	235	236	έτοιμα προϊόντα & υπόπροϊοντα	259	260
αναλωσίμων υλικών	238	240	πρώτες και βοηθητικές ύλες	261	262
ανταλλακτικών παγίων	243	244	υλικά συσκευασίας	264	265
εδών συσκευασίας	247	248	ημιτελή	267	268
Σύνολο αγορών	261	262	υπολείμματα	270	271
Αγορές παγίων χρήσης	811	812	Σύνολο απογραφών	520	521

γ) Ακαθάριστα Έσοδα Εμπορίας - Μεταποίησης	δ) Ακαθάριστα Έσοδα Παραγωγής Υπηρεσιών	ε) Ακαθάριστα Έσοδα Αγροτικής Δραστηριότητας
χοιρινή πώληση εμπορευμάτων	ιδιωτική πώλησία	πώληση δίων προϊόντων
κοσμητική πώληση εμπορευμάτων	επιδημιολογίας κ.τ.λ.	λοιπά έσοδα
χοιρινή πώληση προϊόντων	Π.Υ. προς το δημόσιο	Σύνολο Εσόδων Αγροτ. Δραστηρ.
κοσμητική πώληση προϊόντων	Π.Υ.	
λοιπά έσοδα δραστηριότητας	λοιπά έσοδα παρ. υπηρεσιών	
Σύνολο Εσόδων Εμπωρ.-Μετ.	Σύνολο Εσόδων Παρ. Υπηρεσ.	

στ) Δαπάνες	Εμπορίας - Μεταποίησης	Παραγωγής Υπηρεσιών	Αγροτικής Δραστηριότητας
Εισφορές σε ταμεία ΟΑΕΕ κ.τ.λ.	516	517	518
αμοιβές προσωπικού	522	523	524
αμοιβές και έξοδα τρίτων	525	526	527
παραγωγή τρίτων, φορο-επιβ.	528	529	530
κίνηση	531	532	533
διάφορα έξοδα	534	535	536
τοκοί και συναφή έξοδα	537	538	539
αποσβέσεις παγίων	541	542	543
άρδευσης			515
Σύνολο Δαπανών	544	545	546

ζ) Λογιστικός προσδιορισμός καθαρών κερδών επιχειρήσεων με απλογραφικά βιβλία

	Εμπορίας - Μεταποίησης	Παραγωγής Υπηρεσιών	Αγροτικής Δραστηριότητας	Συνολικά
Σύνολο Ακαθάρτων Εσόδων	548	549	550	551
Μείν: Κόστος Πωληθέντων (Αναλώσιμα)	552	553	554	555
Μείν: Δαπάνες χρήσης	556	557	558	559
Κέρδος βάσει Λογιστικού προσδιορισμού	560	561	562	563
Πλέον: Δαπάνες μη καταπονήσιμες (2)	564	565	566	567
Καθαρό αποτέλεσμα με Λογιστικό προσδιορισμό	568	569	570	571

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤ'. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΑΠΛΟΓΡΑΦΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

πλέον καθαρό μισθώσιμο ασοδ. παρ. 7 άρθρ. 48 ν. 2238/94 ⁽¹⁾	319	320	321	322	323
μείν: δαπάνη επιστ. ίσχυουσας (αμολογιστικά)	318	319	320	321	322
μείν: αποσβέσεις άδειακ. Φ.Δ.Χ. ν. 3688/2011	312	313	314	315	316
μείν: ποσό επένδυσης παρ. 9 άρθρ. 73 ν. 3842/10	382	383	384	385	386
(3) μείν: το εισόδημα της παρ. 6 άρθρ. 29 και παρ. 5 άρθρ. 58 (μέχρι 10 kw)	324	325	326	327	328
					348

3. ΑΓΡΟΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ Ο ΟΠΟΙΟΣ ΕΧΕΙ ΠΑΡΕΙ ΜΟΝΟ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ.

Συμπληρώνετε το έντυπο Ε 3 από τον Κωδ. **002** έως τον Κωδ. **908**.

**ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑ ΤΗΧΝΑΡΑΣ ΤΗΡΗΟΤΗΤΑ**

Υποβάλλεται ένα αντίστοιχο συνολικό τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος

002 Από 1/1/2014 003 έως 31/12/2014

ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ⁽¹⁾ 004
ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΑΚΕΛΟΥ Α.Ε. 006
ΕΙΔΟΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ⁽²⁾ 008 ΤΡΟΠΙΚΗ 1

Φορολογικό έτος 2014

Δ.Ο.Υ. ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ 005 7231

Κατηγορία βιβλίου ⁽³⁾	019	Απογραφή	1	Δημογραφία	2	Απογραφή/Δημογραφικό	3
Ασία μη τίτλος	726	Μη τίτλος	1	Απόλυτο 30 Όροι	2	Απολυτο 30 Όροι Α.Π.Δ.	3
Άσκιες υπηρεσίες δραστηριοτήτων και απόδοσης		Κινητικό κεφάλαιο Φ.Π.Α.	598	Ειδικό κεφάλαιο Φ.Π.Α.	596		X
πρ. 7 πρ. 48 ν.225/84 ⁽⁴⁾	593	1	πρ.σπ'πρ.2 αρ.12 ⁽⁵⁾	591	1	Ασκήσιες στην άσκηση και άλλες περιλαμβανόμενες	597
						ΝΑΙ	1

ΠΙΝΑΚΑΣ Α' ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥ ΜΕΝΟΥ

Α.Φ.Μ.	018	1 2 3 4 5 6 7 8 9	Κωδικός Αρχικής Έκδοσης Δραστηριότητας Έδρας	705	01000000	Κ.Α.Δ. που αντιστοιχεί στο μεγαλύτερο οικονομικό κλάδο	761	01000000
ΕΠΩΝΥΜΟ Α'	ΕΠΩΝΥΜΟ Β'		ΟΝΟΜΑ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ		ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΠΑΤ. Φυσικού Παράνομου		
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ								

ΠΙΝΑΚΑΣ Β' ΣΤΟΙΧΕΙΑ Κ.Β.Σ. ΕΚΔΟΘΕΝΤΑ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ

Τίτλος στοιχείου συναλλαγών	Στοιχεία που εκδόθηκαν		Τίτλος στοιχείου συναλλαγών	Στοιχεία που εκδόθηκαν	
	Από Νο	Μέχρι Νο		Από Νο	Μέχρι Νο
1.			4.		
2.			5.		
3.			6.		

ΠΙΝΑΚΑΣ Γ' ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Υποκαταστήματα	061	Φορολογικές αποθήκες	062	Βιβλίο αποθήκης	063	ΝΑΙ	1	ΟΧΙ	2	ΝΑΙ ΠΡΟΑΓΡΕΠΤΑ	3								
Αποθήκευτικοί χώροι	064	Μόνιμα απασχολούμενο προσωπικό	065																
Εκθέσεις	067	Εποχικά απασχολούμενο προσωπικό	068																
Εργοστάσια	070			Τήρηση βιβλίων μηχανογραφικά	072	ΝΑΙ	1	ΟΧΙ	2	ΝΕΚΤΑ	3								
Λοιπά εκτός έδρας χώροι	073	Συνδεδεμένες επιχειρήσεις (Αρ. 30 ν.2130/1992)	074	Υπαχρέωση Απογραφής	075	ΝΑΙ	1	ΟΧΙ	2	ΝΑΙ ΠΡΟΑΓΡΕΠΤΑ	3								
Πόληση ακινήτων διαμένοντων	076	ΝΑΙ	1	ΟΧΙ	2	Παροχή υπηρεσιών μέσω διαδικτύου	077	ΝΑΙ	1	ΟΧΙ	2	Τήρηση βιβλίων σύμφωνα με το Δ.Α.Π.	078	ΝΑΙ	1	ΟΧΙ	2	ΝΑΙ ΠΡΟΑΓΡΕΠΤΑ	3

ΠΙΝΑΚΑΣ Δ' ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΗΛΟΥΝΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΝΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΤΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

α) Στοιχείο δηλούντος	Φυσικό πρόσωπο	736	Ο ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ	1	ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ	2	ΝΟΜΙΜΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ	3	ΑΝΤΙΚΛΗΤΟΣ	4
ΕΠΩΝΥΜΟ Α'	ΕΠΩΝΥΜΟ Β'		ΟΝΟΜΑ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ		Α.Φ.Μ. 741				
ΔΕΙΧΘΗΝ	ΕΙΔΟΣ - ΑΡΙΘΜΟΣ - Η ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ - ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΗΜΟΣ/ΚΩΔΩΝ ΣΤΗ ΤΑ	ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ
β) Στοιχείο συμπληρωστών	Το έντυπο συμπληρώθηκε από:	750	ΤΟΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ	1	ΜΙΣΘΩΤΟ ΛΟΓΙΣΤΗ	2	ΛΟΓΙΣΤΗ ΟΧΙ ΜΙΣΘΩΤΟ	3		

ΠΙΝΑΚΑΣ Ε' ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑ ΕΝΟΙΚΙΑ ΠΟΥ ΚΑΤΑΒΛΗΘΗΚΑΝ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΒΕΣΠΡΑΧΘΗΚΑΝ - ΔΩΡΕΑΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ

ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΒΕΣΠΡΑΧΘΗΚΑΝ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ	661	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΒΕΣΠΡΑΧΘΗΚΑΝ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ	904				
ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	907	ΛΟΙΠΕΣ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	908	1.000,00	ΑΠΟΣΤΗΜΕΥΣΕΙΣ	909	
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΟΙΚΙΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΒΛΗΘΗΚΑΝ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ, Α ΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΟΡΑ ΣΤΟΝ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΙΝΑΚΑ ⁽⁶⁾							905
Διεύθυνση εγκατάστασης	Κωδικός Εγκατάστασης (Κωδικός Περιφέρειας)	Περίοδος Ενδυνάμωσης	Οργανοτεχνικό/Εκμισθωτή	Α.Φ.Μ. Εκμισθωτή	Ποσό		
				671	672		
				673	674		
				675	676		
				677	678		
				679	680		
	Δωρεάν Παραχώρηση ⁽⁴⁾			906			

Ημερομ..... 2015 Ο ΔΗΛΩΝ	Ημερομ..... 2015 Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ Α.Φ.Μ. 010	Ο ΠΑΡΑΛΑΒΩΝ 011 ΗΜΕΡΩΝ-ΉΜΕΡΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ	Ο ΥΠΟΒΑΛΩΝ Η δήλωση υποβάλλεται, είτε αυτοπροσώπως είτε από οποιαδήποτε τρίτο, με την επίδειξη της ταυτότητάς του. Α.Φ.Μ. 012
	Επων.: ..... Όνομ.: ..... Δ/ση: ..... Αρμόδια Δ.Ο.Υ.: ..... (5) Αρ. Μητρ. αδ. ασκ. επαγγίτος: ..... (2) Κατηγορία άδειας:	(Σφραγίδα και υπογραφή)	Επώνυμο ..... Όνομα: ..... Δ/ση: ..... Αριθμ.Δ.Ταυτ.: .....

(1) Συμπληρώνεται από την υπηρεσία. (2) Σε κάθε περίπτωση στο έντυπο αυτό σημειώνεται στο ανάλογο τετράγωνο της απάντησης (Λοιπή/Ναι/Όχι) στην αντίστοιχη ερώτηση (1,2,3,4) αυτής.
 (3) Εάν εφαρμόζεται έσοδα σε παραστάσεις ομαδικής συνταξιοδότησης, στον πίνακα αναγράφονται τα έσοδα που βεβαιώνονται την κλειστή περίοδο.
 (4) Σε περίπτωση διεκδίκησης παραχώρησης αγροτικής, συμπληρώνεται η έσοχη τα κελιά διαιώνιστη αγροτικής, παρτίδος παραχώρησης. Ονομαστικό ποσό διακρίθηκε ΑΦΗ κλειστής.
 (5) Οι εσόδους αυτής συμπληρώνονται στον αντίστοιχο πρωτόκολλο του άρθρου 36 του ν. 2873/2010.
 (6) Συμπληρώνεται από συγγενείς, μονοσυγγενείς και κατεχόντες δωρεάν ως (1) ύψους ή χαμηλότες παρ. 7 άρθρ. 46 του ν. 2236/04 μόνο για τα μεταφερόμενα κελιά/μετα.
 (7) Είσιτε από εβδομάδας που φερόνται με τις διατάξεις της παρ. 3η, παρ. 2 του άρθρου 12.
 (8) Αφορά φυσικά πρόσωπα που ασκούν αγροτική δραστηριότητα και έχουν την απαραίτητη διάθεση όπως παραρτάται στην παρ. 1 της εγκυκλίου 1120/2014.

4. ΑΓΡΟΤΗΣ ΜΗ ΕΝΤΑΓΜΕΝΟΣ ΣΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ Φ.Π.Α., «ΑΦΑΝΕΣ» ΚΑΘΕΣΤΩΣ.

Συμπληρώνονται οι αντίστοιχοι κωδικοί των παραπάνω περιπτώσεων με τις εξής διαφοροποιήσεις:

- α) Δεν συμπληρώνονται οι Κωδικοί **726** και **596**,
- β) Οι Κωδικοί **705** και **761** συμπληρώνονται με τον Κ.Α.Δ.: 99 99 99 98.

Ε3

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Υποβάλλονται ένα σύνολο και συνολικά τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος

002 Από 1/1/2014 003 έως 31/12/2014

ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΛΩΣΗΣ (1)	004	
ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΑΚΕΛΟΥ Α.Ε.	006	
ΕΙΔΟΣ ΔΗΛΩΣΗΣ (2)	008 ΤΡΟΠΙΚΗ	1

Φορολογικό έτος 2014

Δ.Ο.Υ. ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ 005 7231

Κατηγορία βιβλίων ΕΔ	019	Απογραφικά	1	Διπλογραφικά	2	Απολογισμολογικά	3
Από μη πλάγιες	726	Μη υπόγειοι	1	Απαλλοτριώσεις	2	Απαλλοτριώσεις Α.Π.Δ.	3
Αναίτη εφ'εστί δραστηριότητα και απόσπασ:		Κονομικό κλήροτος Φ.Π.Α.	595			Ειδική κληρονομία Φ.Π.Α.	596 1
παρ. 7 αρ. 48 ν.223934 (6)	593	1	παρ. 9 παρ. 2 αρ. 12 (7)	591	1	Αναίτη επιχ. δραστ. και έσοδα από χρηματικό διαθέσιμα	597 ΝΑΙ 1

ΠΙΝΑΚΑΣ Α' ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ

Α.Φ.Μ.	010	1 2 3 4 5 6 7 8 9	Κωδικός Αρχικής Κλίμακας Δραστηριότητας Έτους	705	99999998	Κ.Α.Δ. που αντιστοιχεί στο μεγαλύτερο εκθέτη στο έτος	761	99999998
--------	-----	-------------------	---	-----	----------	---	-----	----------

Γράφει τη δραστηριότητα με το μεγαλύτερο έσοδο	ΕΠΩΝΥΜΟ Α'	ΕΠΩΝΥΜΟ Β'	ΟΝΟΜΑ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ
ΕΠΩΝΥΜΙΑ (Μη Φοροκλιμακωτή)	ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ			

ΠΙΝΑΚΑΣ Β' ΣΤΟΙΧΕΙΑ Κ.Β.Σ. ΕΚΔΟΘΕΝΤΑ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ

Τίτλος στοιχείου συναλλαγών	Στοιχεία που εκδόθηκαν		Τίτλος στοιχείου συναλλαγών	Στοιχεία που εκδόθηκαν	
	Από Νο	Μέχρι Νο		Από Νο	Μέχρι Νο
1.			4.		
2.			5.		
3.			6.		

ΠΙΝΑΚΑΣ Γ' ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Υποκαταστήματα	061	Φορολογικές αποθήκες	062	Βιβλίο αποθήκης	063	ΝΑΙ 1	ΟΧΙ 2	ΝΑΙ ΠΡΟΑΓΡΕΤΙΚΑ 3				
Αποθηκευτικοί χώροι	064	Μόνιμα απασχολούμενο προσωπικό	066									
Εκθέσεις	067	Εποχιακά απασχολούμενο προσωπικό	068									
Εργαστάδια	070			Τήρηση Βιβλίων μηχανογραφικά	072	ΝΑΙ 1	ΟΧΙ 2	ΝΑΙ ΠΡΟΑΓΡΕΤΙΚΑ 3				
Λοιπός εκτός έδρας χώρος	073	Συνθεθεμένους επιχειρήσεις (Αρ 30 ν.2201300)	074	Υποχρέωση Απογραφής	075	ΝΑΙ 1	ΟΧΙ 2	ΝΑΙ ΠΡΟΑΓΡΕΤΙΚΑ 3				
Βιβλίο αρχών και καταστάσεων	076	ΝΑΙ 1	ΟΧΙ 2	Παραχώρηση υπηρεσιών μέσω διαδικτύου	077	ΝΑΙ 1	ΟΧΙ 2	Τήρηση βιβλίων σύμφωνα με το Δ.Α.Π.	078	ΝΑΙ 1	ΟΧΙ 2	ΝΑΙ ΠΡΟΑΓΡΕΤΙΚΑ 3

ΠΙΝΑΚΑΣ Δ' ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΗΛΟΥΝΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΠΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΝΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΤΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

α) Στοιχεία δηλούντος	Ο δήλων όνομα	736	Ο ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ	1	ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ	2	ΝΟΜΙΝΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ	3	ΑΝΤΙΚΛΗΤΟΣ	4
ΕΠΩΝΥΜΟ Α'	ΕΠΩΝΥΜΟ Β'	ΟΝΟΜΑ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ							
Α.Φ.Μ.	741	Κωδικός Ε.Ο.Σ.	ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ	ΒΙΒΛΙΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΕΤΥΠΟ	Α	1	Θ	2
ΔΙΕΥΘΥΝΗ	ΟΔΟΣ - ΑΡΙΘΜΟΣ - ΚΑΤΟΙΚΙΑ - ΧΩΡΙΟ	ΔΗΜΟΣ - ΠΡΟΚΟΝΙΤΑ	ΤΑΧ. ΚΩΔ.	ΤΗΛΕΦΩΝΟ						

β) Στοιχεία συμπληρωστών. Το έσοδο συμπληρώθηκε από

760 ΤΟΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑ	1	ΜΙΣΘΩΤΟ ΛΟΓΙΣΤΗ	2	ΛΟΓΙΣΤΗ ΟΧΙ ΜΙΣΘΩΤΟ	3
-----------------------	---	-----------------	---	---------------------	---

ΠΙΝΑΚΑΣ Ε' ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΚΑΤΑΒΛΗΘΗΚΑΝ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΙΣΠΡΑΧΘΗΚΑΝ - ΔΩΡΕΑΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ

ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΙΣΠΡΑΧΘΗΚΑΝ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ	681	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΙΣΠΡΑΧΘΗΚΑΝ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ	904
ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΠΑ ΕΙΣΠΡΑΧΘΗΚΑΝ	907	ΛΟΙΠΕΣ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ - ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ	908 1.000,00
ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΒΛΗΘΗΚΑΝ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ, ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΟΛΑ ΣΤΟΝ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΙΝΑΚΑ	905		

Διεύθυνση δικαιοσύνης	Χαρακτήρας Επιδότησης (αριθμός 0-9)	Ποσό (€)	Ονοματεπώνυμο Εκμισθωτή	Α.Φ.Μ. Εκμισθωτή	Ποσό
				671	672
				673	674
				675	676
				677	678
				679	680
	Δωρεάν Παραχώρηση (4)			906	

Ημερομ. .... 2015 Ο ΔΗΛΩΣΗ	Ημερομ. .... 2015 Ο ΛΟΠΣΤΗΣ Α.Φ.Μ.	Ο ΠΑΡΑΛΑΒΩΝ 011 ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ	Ο ΥΠΟΒΑΛΩΝ Η δήλωση υποβάλλεται είτε αυτοπροσώπως είτε από αποκρινόμενη τετρίτη, με την επίδειξη της ταυτότητάς του. Α.Φ.Μ.
	010		012
	Επωνυμ. : ..... Ονομ. : ..... Δ/ση : ..... Αρμόδια Δ.Ο.Υ. : ..... (5) Αρ. Μητρ. όδ. ασκ. επαγγ/τος : ..... (5) Κατηγορία άδεις :	(Σφραγίδα και υπογραφή)	Επώνυμο : ..... Όνομα : ..... Δ/ση : ..... Αριθμ.Δ.Ταυτ. : .....

(1) Συμπληρώνεται μετά την υποβολή (2) Σε κάθε περίπτωση από άνω και από σημειώνεται στο ανάλογο πεδίο της απόφασης (Κατά και δί στην αντίστοιχο αριθμό (1,2 κλπ) αυτής
(3) Εάν κατα βέβαια ενόψει της παραπάνω σημειωθεί συμπληρωματική κατάσταση. Στην πίνακα αναγράφονται τα ονόματα που βρίσκονται στην κατάσταση
(4) Σε περίπτωση διακρίσεων παρακάτω ενδείκνυται τα πεδία, όπου αναγράφονται, περίοδοι παρακράσεως. Ονομαστικό ή διοικητικό ΑΦΜ (διατήρηση)
(5) Ο αριθμός αυτής συμπληρώνεται με βάση τον αριθμό των προτάσεων του άρθρου 33 του ν. 2873/2010
(6) Συμπληρώνεται μετά την αντιστοίχιση των κωδικών των δηλώσεων ή γράμματος της Τ.Α.Α.Α. 48 των ν. 2228/94 μόνο για τα μετακινούμενα οχήματα
(7) Βάσει επιδόσεων που εφαρμόζονται με τις διατάξεις της παρ. 1α', παραγρ. 2 του άρθρου 12.
(8) Άρα από φυσικά πρόσωπα που έχουν την αποκλειστική διαχείριση της επιχείρησης στην παρ. 1 της εγκυκλίου 1128/2014.

5. ΑΓΡΟΤΗΣ Ο ΟΠΟΙΟΣ ΕΚΜΙΣΘΩΝΕΙ ΤΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ (ΣΥΝΗΘΙΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΑΣ) ΕΝΑΝΤΙ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ ΛΑΔΙΟΥ.

Ο εκμισθωτής είναι υπόχρεος στην συμπλήρωση και υποβολή του εντύπου Ε 2 (αναλυτική κατάσταση μισθωμάτων).

Στην τοποθεσία Κωδ. 2, δεν απαιτείται να αναφέρονται τα τοπωνύμια (Αχλαδερή, Τζίβα), αρκεί το Βρίσα Λέσβου.

- Κωδ. 3** = 0
- Κωδ. 4** = Αγροτεμάχιο
- Κωδ. 5** = Τετραγωνικά μέτρα και όχι στρέμματα
- Κωδ. 17** = 8 (εκμίσθωση γαιών)
- Κωδ. 18** = 999 999 999
- Κωδ. 6** = Ονοματεπώνυμο του μισθωτή
- Κωδ. 7** = Α.Φ.Μ. του μισθωτή
- Κωδ. 8 και 9** = διάρκεια μίσθωσης
- Κωδ. 11** = Δεν συμπληρώνουμε τίποτα
- Κωδ. 12** = Το ποσοστό συνιδιοκτησίας χωρίς (%)
- Κωδ. 13** = Το ετήσιο μίσθωμα

Παράδειγμα

Εάν η συμφωνία για το μίσθωμα είναι 100 κιλά λάδι ετησίως, το μετατρέπουμε σε αξία = ποσότητα x μέση αγοραία τιμή λαδιού (100 x 2,20 € = 220 €).

Όσοι εκμισθώνουν τα αγροκτήματα τους και συγχρόνως παίρνουν επιδότηση, υποχρεούνται στην συμπλήρωση των εντύπων Ε3 και Ε 2.

Σύγκριση και διασταύρωση υποβαλλόμενων στοιχείων . Παροχή στοιχείων από τους αγρότες σε «Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.» και « ΕΛ.Γ.Α »

Η γνώση της υποβολής στοιχείων που πραγματοποιείται από τους αγρότες σε δύο κυρίως οργανισμούς τον «Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.» και τον « ΕΛ.Γ.Α » Η υποβολή των στοιχείων σε αυτούς τους οργανισμούς, έχει ιδιαίτερη σημασία και σκοπό, την σωστή λειτουργία της λογιστικής παρακολούθησης των αγροτών.

Ο σκοπό της αναφοράς αυτής γίνεται από τη μια , για τον συνδυασμό της καταγραφής στοιχείων, που είναι απαραίτητες για τις διάφορες Νομοθετικές ρυθμίσεις (*απαιτήσεις επιδοτήσεων/αποζημιώσεων και από 1/1/2014 φορολογικές απαιτήσεις*) και από την άλλη , με απώτερο στόχο να γίνεται έλεγχος της συνάφειας, των στοιχείων που δηλώνονται στις διάφορες δημόσιες αρχές.

Ο ΟΠΕΚΕΠΕ (*Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων*), είναι ο Ελληνικός Οργανισμός πληρωμών των κοινοτικών ενισχύσεων και η εποπτεία του οποίου πραγματοποιείται από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Η λειτουργία του ΟΠΕΚΕΠΕ ως Οργανισμού Πληρωμών, είναι η καταβολή των αγροτικών ενισχύσεων που χορηγούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στον γεωργικό τομέα.²⁰

Η σύνδεση με την παραγωγή είναι άμεση για ορισμένες από τις ενισχύσεις αυτές εξακολουθεί να υφίσταται , παρόλα αυτά , για την πλειοψηφία περισσότερες άμεσες ενισχύσεις έχουν αποσυνδεθεί και παρέχονται βάσει του καθεστώτος εισοδηματικής στήριξης που ονομάζεται "καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης" (ΚΕΕ).

Αναφορικά με το Καθεστώς Ενιαίας Ενίσχυσης, η παροχή των ενισχύσεων στους γεωργούς , δεν έχει σχέση με την παραγωγή των τελευταίων . Ο λόγος που συνέβη αυτό , είναι για να μην δεσμεύονται οι γεωργοί, στην επιλογή τους, για το τι θα καλλιεργήσουν . Αντίθετα, η επιλογή αυτή, να είναι ελεύθερη , και βέβαια, , συγκαταλέγονται στις προτιμήσεις τους, για το τι θα καλλιεργήσουν από τα προϊόντα που ανήκουν σε καθεστώς στήριξης. Η αρχή της "πολλαπλής συμμόρφωσης" , επιβάλλεται ως προϋπόθεση για να ληφθούν οι ενισχύσεις, από την μεριά των αγροτών .

Σε τρεις τομείς αναφέρονται οι απαιτήσεις :

1. τη δημόσια υγεία, την υγεία των ζώων και των φυτών,
2. το περιβάλλον,

---

²⁰Ιστοσελίδα : www.opেকেπε.gr

3. την καλή μεταχείριση των ζώων.

Στην περίπτωση που ο γεωργός δεν τηρεί, αυτές τις απαιτήσεις, θα υποστεί μείωση των άμεσων ενισχύσεων, ή θα αποκλειστεί από αυτές. Η διάκριση στις άμεσες ενισχύσεις διενεργείται σε καθεστώτα στήριξης:

- Καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης
- Καθεστώς ειδικής ενίσχυσης για το βαμβάκι
- Καθεστώς ενίσχυσης για παραγωγούς ζαχαρότευτλων
- Καθεστώς συνδεδεμένης ενίσχυσης για τομάτα μεταποίησης
- Μέτρα ειδικής στήριξης στο πλαίσιο του άρθρου 68 του Καν. (ΕΚ) 73/2009
- Πρόγραμμα αναδιάρθρωσης & μετατροπής αμπελουργικών εκτάσεων
- Πρόγραμμα εκρίζωσης αμπελουργικών εκτάσεων
- Κοινοτικό πρόγραμμα στήριξης για τα Μικρά Νησιά Αιγαίου (MNA)
- Επιχειρησιακά προγράμματα οργανώσεων παραγωγών & ενίσχυση σε ομάδες παραγωγών για αναγνώριση
- Οργανώσεις ελαιουργικών φορέων

Ενιαία Δήλωση Καλλιέργειας / Εκτροφής .

Με τον κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης 3508/1992, θεσπίστηκε η εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, (ΟΣΔΕ), με σκοπό τον έλεγχο της κανονικότητας και της νομιμότητας των χρηματοδοτήσεων του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΠΤΠΕ), στους τομείς της φυτικής και ζωικής παραγωγής.

Ο κεντρικός άξονας του ασφαλιστικού συστήματος του ΕΛΓΑ, αποτελεί η Ενιαία Δήλωση Καλλιέργειας για τους γεωργούς ή, όσον αφορά για τους κτηνοτρόφους, η Ενιαία Δήλωση Εκτροφής.

Η καθιέρωση της ενιαίας δήλωσης Καλλιέργειας/Εκτροφής πραγματοποιήθηκε βάση του νέου Νόμου 3877/2010 (ΦΕΚ 160 Α΄/20.9.2010), η επιβολή της οποίας γίνεται από τους παραγωγούς σε ετήσια βάση.

Όσοι ασκούν αγροτική εκμετάλλευση κατά κύριο επάγγελμα είτε όχι υποχρεώνονται να υποβάλουν της Δήλωσης Καλλιέργειας / Εκτροφής είναι υποχρεωτική.

Το σύνολο των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, αναφέρεται στη δήλωση και η υποβολή της γίνεται ταυτόχρονα με την Αίτηση Ενίσχυσης του ΟΠΕΚΕΠΕ. Σε περίπτωση που οι παραγωγοί, που οι καλλιέργειές τους δεν είναι ενταγμένες στο ΟΣΔΕ (για δικαιώματα, κλπ) είναι υποχρεωτικό να πραγματοποιήσουν την υποβολή της Αίτησης Ενίσχυσης του ΟΠΕΚΕΠΕ, γιατί ταυτόχρονα με αυτήν, γίνεται αυτόματα υποβολή και η Δήλωση Καλλιέργειας/ Εκτροφής του ΕΛ.Γ.Α.

Συμπερασματικά, η δήλωση καλλιέργειας/ εκτροφής, προκύπτει από την Αίτηση που υποβάλλεται στον ΟΠΕΚΕΠΕ για το καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης (ΟΣΔΕ) την οποία, επισημάνεται ότι έχουν την υποχρέωση να υποβάλλουν, όλοι όσοι έχουν αγροτική εκμετάλλευση, χωρίς να έχει σημασία το αν λαμβάνουν ή όχι ενισχύσεις και επίσης χωρίς να έχει σημασία, από το αν είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, ή όχι.

Ο υπολογισμός της ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς, πραγματοποιείται άμεσα μέσα από την εφαρμογή, με απώτερο σκοπό, την παραλαβή και επεξεργασία της Αίτησης καθώς και για την ενεργοποίηση των δικαιωμάτων ενιαίας ενίσχυσης και τα λοιπά καθεστώτα στήριξης στα πλαίσια των Κανονισμών (ΕΚ) 73/2009 και 1405/2006 του Συμβουλίου (δήλωση ΟΣΔΕ).

Υποβολή καταστάσεων φορολογικών στοιχείων για διασταύρωση πληροφοριών .

Στην ΠΟΛ 1078/2014, «Οδηγίες για την υποβολή καταστάσεων φορολογικών στοιχείων, για διασταύρωση πληροφοριών, από 1.1.2014»

Συγκεκριμένα, στις καταστάσεις πελατών και προμηθευτών, περιέχονται τα εξής φορολογικά στοιχεία:

- «Χρεωστικά» ή πιστωτικά τιμολόγια που αναφέρονται στην πώληση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών, μεμονωμένων ή επαναλαμβανόμενων, την είσπραξη επιδοτήσεων, οικονομικών ενισχύσεων, αποζημιώσεων, επιστροφών τόκων, εισφορών και άλλων ανόργανων εσόδων, την αγορά αγροτικών προϊόντων, από αγρότες του ειδικού καθεστώτος Φ.Π.Α. (παράγραφοι 1, 2, 3, 4 και 6 του άρθρου 6 του Κ.Φ.Α.Σ.).
- Η έκδοση των εκκαθαρίσεων που προορίζονται για την πώληση ή την αγορά για λογαριασμό τρίτου (παράγραφοι 7 και 8 του άρθρου 6 του Κ.Φ.Α.Σ.) ή γίνονται προβλέψεις από αποφάσεις του υπουργού οικονομικών και αφορούν ειδικές περιπτώσεις συναλλαγών (όπως, πωλήσεις εφημερίδων και περιοδικών από πρακτορεία σε τρίτους - Α.Υ.Ο ΠΟΛ.1292/1993 κ.λπ.).
- Τα φορολογικά στοιχεία που εξομοιώνονται με τιμολόγια, όπως, συμβόλαια μεταβίβασης για την πώληση ακινήτων, έγγραφα πώλησης ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ύδατος κ.λπ. (παράγραφος 16 του άρθρου 6 του Κ.Φ.Α.Σ.).
- Οι εκδιδόμενοι τίτλοι κτήσης που αφορούν την αγορά αγαθών ή τη λήψη υπηρεσιών από μη υπόχρεο έκδοσης τιμολογίου ή από αρνούμενο έκδοσης (παράγραφος 5 του άρθρου 6 του Κ.Φ.Α.Σ.).

- Οι αποδείξεις λιανικών συναλλαγών και οι αποδείξεις επιστροφής λιανικώς πωληθέντων αγαθών. Επισημάνεται ότι, με το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 14 του ν. 4174/2013, για τις λιανικές συναλλαγές γίνεται υποβολή συγκεντρωτικών δεδομένων .
- Η έκδοση των φορολογικών στοιχείων που αφορά τις αυτοπαραδόσεις αγαθών και τις ιδιοχρησιμοποίησεις υπηρεσιών, κ.λπ.

Πρέπει εδώ να επισημάνουμε ιδιαίτερα , ότι, για να ληφθούν οι επιδοτήσεις που δικαιούνται οι αγρότες από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε, όπως επίσης να ληφθούν και οι ανάλογες αποζημιώσεις π.χ. σε περίπτωση καταστροφής, θα πρέπει να δηλώνονται, όλες καλλιέργειες και όλο το ζωικό κεφάλαιο, μέσω της «*Ενιαίας Δήλωσης από τον Ε.Λ.Γ.Α.Καλλιέργειας / Εκτροφής (Δ.Κ.Ε)*».

Με την δήλωση «Δ.Κ.Ε», έχει γίνει υπολογισμός «αυτόματα», παίρνοντας αφενός βάση, τα δηλούμενα στοιχεία και αφετέρου τις «τεκμαρτές μέσες αποδόσεις και αξίες», βρίσκουμε το επιθυμητό ύψος εσόδων ανά καλλιέργεια του αγρότη.

Γεννιέται η απορία αν αυτό, είναι το «τεκμαρτό » εισόδημα ή είναι το ίδιο ταυτόχρονα , και αυτό που θα δηλώσει στην Φορολογική του δήλωση, ως φορολογητέο εισόδημα, ο Αγρότης.

Στην πραγματικότητα, το ύψος αυτό των εσόδων, δεν είναι αυτό που θα δηλωθεί στην εφορία , όμως έχει την δυνατότητα να λειτουργήσει ως βάση σύγκρισης με το έσοδο που θα δηλωθεί στην «Δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος» και άρα, είναι απαραίτητο να υπάρχει σχετική «συνάφεια».

Συμπερασματικά , δεν είναι δυνατόν ένας αγρότης να έχει δηλώσει π.χ. ότι καλλιεργεί 50 στρ. στάρι και να δηλώνει ταυτόχρονα δυσανάλογα μικρότερα έσοδα στην «Δήλωση Φορολογίας» από την καλλιέργεια αυτή.

Υπάρχει βεβαία η περίπτωση, η καλλιέργεια να καταστράφηκε, με αποτέλεσμα να μη πουληθεί .

Σε μια τέτοια περίπτωση είναι υποχρεωτικό να υπάρχει και κάποιο δικαιολογητικό (« *ΔΗΛΩΣΗ ΖΗΜΙΑΣ*» στον ΕΛΓΑ, κ.λ.π) ή και δήλωση για ιδιοκατανάλωση .

- **Περίπτωση ιδιοκατανάλωση προϊόντων :** είναι κατανάλωση μέρους τμήματος των προϊόντων που παράγει ο ίδιος επιχειρηματίας, (*πόσο μάλλον ο Αγρότης*), και κατέχει το δικαίωμα να το καταναλώνει . Το φορολογικό στοιχείο το οποίο εκδίδεται σε αυτή τη περίπτωση, και το οποίο είναι αθεώρητο, η «Απόδειξη Αυτοπαραδόσεως» . Είναι παραστατικό, που υποχρεωτικά πρέπει να εκδίδεται την περίπτωση αυτή , και η οποία «Απόδειξη Αυτοπαραδόσεως» , έχει επίδραση και στον Φ.Π.Α για τους Αγρότες του Κανονικού Καθεστώτος και φυσικά δεν είναι δυνατόν να γίνει ισχυρισμός ότι ένας αγρότης ιδιοκαταναλώνει ετησίως π.χ. 1.500 κιλά λάδι.
- Είναι σημαντικό να ειπωθεί ότι , σχετικά με τις ηλεκτρονικές διασταυρώσεις στοιχείων, έχουν προχωρήσει πολύ. Παραδείγματος χάρη όταν ζητήσει κάποιος στοιχεία (*ηλεκτρονικά*) από τον Ε.Λ.Γ.Α ,(π.χ :

«αναλυτική κατάσταση καταβολής αποζημιώσεων Φυτικής Παραγωγής και Ζωικού Κεφαλαίου ΕΛΓΑ» και «ενιαία δήλωση καλλιέργειας / εκτροφής ΕΛΓΑ»), αυτόματα, γίνεται σύνδεση μέσω της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.) και γίνεται χρησιμοποίηση του ίδιου ονόματος χρήστη και τον ίδιου κωδικού πρόσβασης με αυτόν του TAXISnet.

Η Προκαταβολή Φόρου Εισοδήματος και η Ρευστότητα .

Ο φόρος που θα πληρωθεί στο κράτος, είναι ο φόρος που αναλογεί στο έτος που φορολογείται και σε αυτόν προσθέτετε προκαταβολή φόρου για το επόμενο έτος και αφαιρείται η προκαταβολή φόρου του προηγούμενου έτους .

Συμφώνα με το άρθρο 69 του Ν.4172/13 σχετικά με την προκαταβολή φόρου εισοδήματος ισχύουν τα εξής :

- Για εισοδήματα του έτους 2014 η προκαταβολή του φόρου επόμενου έτους είναι 55% .
- Για εισοδήματα του έτους 2015 η προκαταβολή του φόρου επόμενου έτους 75% .
- Για εισοδήματα του έτους 2016 και για τα επόμενα έτη η προκαταβολή του φόρου ανέρχεται σε 100 %.

Το γεγονός της αύξησης του ποσοστού της προκαταβολής επηρεάζει άμεσα και αρνητικά την ρευστότητα , επιπρόσθετα οι αυξήσεις των συντελεστών Φ.Π.Α των αγροτικών εφοδίων, αφού με την φορολογία αυτή , δημιουργούνται «πιστωτικά υπόλοιπα Φ.Π.Α», των οποίων η επιστροφή από την Εφορία είναι χρονοβόρα και γραφειοκρατική.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ
ΑΓΡΟΤΩΝ

Κεφάλαιο 4^ο

4.1 Συμπεράσματα για την φορολογία των αγροτών.

Θα πρέπει να γίνεται, ένα σαφής διαχωρισμός μεταξύ μιας αγροτικής εκμετάλλευσης και οποιασδήποτε άλλης εκμετάλλευσης κάτι που δεν ισχύει, όπως δυστυχώς δεν ισχύει η αναγνώριση των ιδιαίτερων συνθηκών, κάτω από τις οποίες ενεργεί η «αγροτική εκμετάλλευση».

Σε αυτό το σημείο, είναι σημαντικό να αναφερθούν οι διαφορές μεταξύ των αγροτών και των ελευθέρων επαγγελματιών οι οποίες είναι οι εξής :

α) Οι αγρότες έχουν ανάγκη πολύ μεγαλύτερα ποσά επένδυσης (από ότι οι άλλοι επαγγελματίες) προκειμένου να εκτελέσουν την εργασία τους .

β) Οι μεταβολές του καιρού επηρεάζουν σε πολύ μεγάλο βαθμό την αγροτική παραγωγή , γεγονός που δεν συμβαίνει σε άλλα επαγγέλματα σε τέτοιο βαθμό .

Συγκεκριμένες Νομοθετικές παρεμβάσεις με τις οποίες έγιναν προσπάθειες να προωθηθούν σχετικά με τα εισοδήματα του 2015, παρουσιάζουν στοιχεία δικαιοσύνης στην Φορολογία των Αγροτών και συγκεκριμένα :

(1) Η αναγνώριση φορολογικά των ημερομισθίων των μελών της αγροτικής οικογένειας. Η αναγνωρισιμότητα Φορολογικά των ημερομισθίων (με βάση τεκμαρτό τρόπο) και των ασφαλιστικών εισφορών των μελών της αγροτικής οικογένειας, τα οποία μέλη έχουν ασφαλιστεί στον Ο.Γ.Α. Όλες οι κυβερνήσεις τα τελευταία χρόνια, υπόσχονται να θεσπίσουν διάταξη με τέτοιο περιεχόμενο .

(2) Ο τρόπος εξόφλησης τιμολογίων να αναγνωρίζεται φορολογικά και αυτό , εξαιτίας της ιδιαιτερότητας της Αγροτικής Εκμετάλλευσης, κάθε δαπάνη των Αγροτών ανεξάρτητα αν τα τιμολόγια είναι καθαρής αξίας , ακόμα και άνω των 500 ευρώ .

(3) Η αναγκαιότητα της αναγνώρισης « ειδικών μειωμένων τεκμηρίων » και αυτό γιατί από την μια το επίπεδο των αναγκών διαβίωσης στο χωριό, είναι μικρότερο σχετικά με της πόλης και από την άλλη, ένα σημαντικό μέρος των αναγκών των Αγροτών (δηλ. οι ανάγκες διατροφής) εξυπηρετούνται από την ιδιοκατανάλωση .

(4) Να υπάρχει δυνατότητα, χωρίς προϋποθέσεις, να γίνεται μεταφορά της φορολογικής ζημιάς, από ένα έτος στο άλλο, εξαιτίας της ειδικής φύσεως , (*ευάλωτη αγροτική εκμετάλλευση απέναντι στις καιρικές συνθήκες*) της αγροτικής επιχείρησης .

(5) Φορολογική αναγνώριση των επενδύσεων με τεκμαρτό τρόπο Υπολογισμός (τεκμαρτός) της αξίας των φυτειών και του ζωικού πληθυσμού. Δηλαδή της φορολογικής αναγνώρισης των επενδύσεων και κατά επέκταση των αποσβέσεων (δηλ. αναγνώριση εξόδων).

(6) Ένα άλλο θέμα, είναι η ύπαρξη φορολογικών και λογικών κίνητρων, που συνοδεύουν στην αντικατάσταση των μηχανημάτων . Το να φορολογείτε το «κέρδος» της πώλησης, που στην πραγματικότητα αναφέρεται σε «Λογιστικό» και όχι για πραγματικό κέρδος , του μεταχειρισμένου μηχανήματος, αποτελεί ανατρεπτικό παράγοντα στην απόφαση αγοράς του νέου μηχανήματος και τελικά, είναι ένας ανασταλτικός παράγοντας στο να παρθεί απόφαση από τον αγρότη να εκσυγχρονίσει τον πάγιο παραγωγικό εξοπλισμό του.

Συγκεκριμένα : Όταν ένας αγρότης που έχει την πρόθεση να αντικαταστήσει το απαρχαιωμένο γεωργικό του μηχανήμα, με ένα νέο και σύγχρονο, έρχεται αντιμέτωπο, με το εξής πρόβλημα : Η απόσβεση του παλαιού γεωργικού μηχανήματος, έχει ολοκληρωθεί σχεδόν πλήρως, όταν ο αγρότης παίρνει την απόφαση να το αντικαταστήσει με νεότερο.

Συνηθίζεται, η αγορά του παλαιού γεωργικού μηχανήματος να γίνεται από την εταιρεία από την οποία θα κάνει και την αγορά του νέου, ή υπάρχει η περίπτωση να το πουλήσει σε άλλο αγρότη , ως μεταχειρισμένο. Ως κέρδος , θα υπολογιστεί το ποσό από την πώληση του παλαιού μηχανήματος αν από αυτό αφαιρέσουμε την αναπόσπαστη αξία του μηχανήματος. Το κέρδος αυτό, θα θεωρηθεί κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα και θα φορολογηθεί με τον προβλεπόμενο κάθε φορά συντελεστή φορολογίας.

Παράδειγμα :

Αγρότης στο έτος 2016, παίρνει την απόφαση για την αγορά ενός νέου γεωργικού ελκυστήρα αξίας 100.000 ευρώ, θα δώσει για προκαταβολή τον απαρχαιωμένο γεωργικό ελκυστήρα που είχε αγοράσει πριν από δέκα έτη (η απόσβεση του οποίου έχουν πραγματοποιηθεί πλήρως και στα βιβλία εμφανίζεται με αναπόσβεστη αξία 0,01 ευρώ) και συμφωνεί ως αξία πώλησης το ποσό των 23.000 ευρώ. Ο αγρότης αυτός καλείται να πληρώσει φόρο στο ποσό του Λογιστικού Κέρδους των 18.999,99 (δηλ. 19.000 ευρώ πώληση μείον 0,01 ευρώ αναπόσβεστη αξία) ευρώ και ταυτόχρονα η δαπάνη για την αγορά του νέου μηχανήματος (100.000 ευρώ) θα εκπίπτει φορολογικά μέσω των αποσβέσεων σε δέκα έτη (δηλ. 100.000 /10 = 10.000 ανά έτος). Συνεπώς, στο έτος αντικατάστασης, ο Αγρότης θα πληρώσει (συμψηφιστικά) φόρο, στο λογιστικό κέρδος (της ανταλλαγής) των 9.000 ευρώ περίπου (18.999,99 μείον 10.000).

Παρόλα αυτά, λογικότερο θα ήταν : Το κέρδος που θα έχει αγρότης από την πώληση (αντικατάσταση) του παλαιού μηχανήματος να έχει σαν αποτέλεσμα την μείωση της αποσβεστέας αξίας του νέου μηχανήματος. Δηλαδή όταν πραγματοποιείται η πώληση ενός πάγιου, ενώ συγχρόνως γίνεται αντικατάστασή του, μέσα στην ίδια χρήση από άλλο νεότερης τεχνολογίας, θα πρέπει η διαφορά από την αξία πώλησης του παλαιού μηχανήματος, μείον την εναπομένουσα (αναπόσβεστη) αξία του παλαιού μηχανήματος, να μην είναι κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα, αλλά αντιθέτως, να αποτελεί μειωτικό στοιχείο στις νέες πραγματοποιηθείσες επενδύσεις . Έτσι, μέσα από αυτήν την διαδικασία, το Δημόσιο δεν χάνει φορολογητέα ύλη (στο σύνολο των ετών της απόσβεσης) και από την άλλη το κέρδος από την πώληση του παλαιού μηχανήματος, φορολογείται, (

λογιστικό και όχι πραγματικό κέρδος) χωρίς να αποτελεί είναι ανατρεπτικό παράγοντα για την νέα επένδυση.

(7) Είναι επιτακτική η ανάγκη, να γίνει άμεση φορολογική αναγνώριση των επισφαλειών, δηλαδή αναγνώριση προς όφελος τον αγροτών σε σχέση με τις επισφαλείς απαιτήσεις (κανόνια) από έμπορους .

(8) Απαραίτητη φαίνεται πως είναι η «Κατηγοριοποίηση των Αγροτών » και εναρμόνιση της Νομοθεσίας . Οι κατάλληλες Νομοθετικές προσαρμογές επιβάλλονται ώστε η έννοια «Αγρότης», να έχει μια αντιμετώπιση ενιαία από το σύνολο της Νομοθεσίας (Υπουργείο Ανάπτυξης, Υπουργείο Οικονομικών, Ο.Γ.Α, ΕΛ.Γ.Α, Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε , Λαϊκές Αγορές, Υπουργείο Μεταφορών, κ.λ.π). Αντίθετα σήμερα ,η πολύ-Νομοθεσία που ισχύει , προκαλεί σύγχυση και αδικίες. Επίσης πολύ σημαντικό για τα πλαίσια της φορολογικής Δικαιοσύνης είναι , οι μηχανογραφικές διασταυρώσεις μεταξύ δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, μέσω των ηλεκτρονικών δηλώσεων ΟΣΔΕ, αλλά και τα μισθωτήρια συμβόλαια. Μεγάλη διευκόλυνση παρέχει η αξιοποίηση των στοιχείων του ΟΠΕΚΕΠΕ και του ΕΛ.Γ.Α, με απώτερο σκοπό , την διεξαγωγή των « αυτοματοποιημένων » φορολογικών ελέγχων, είναι κάτι που υπάρχει δυνατότητα να γίνει και επιβάλλεται να γίνει εύκολα και γρήγορα, π.χ σύγκριση «δηλωθέντος εισοδήματος» από την φορολογική δήλωση και «ασφαλιζόμενου ποσού», από την δήλωση προς το ΕΛ.Γ.Α . Είναι θεμιτό, οι ενισχύσεις να δίδονται μόνο (και άρα να είναι μεγαλύτερες για αυτούς) στους πραγματικούς παραγωγούς .

(9) Η επιδοτήσεις οι οποίες λαμβάνονται αφού γίνει πρώτα η υποβολή της φορολογικής δήλωσης και αφορούν το προηγούμενο έτος αποτελούν περιπτώσεις που πρέπει άμεσα να προβεί το κράτος σε τακτοποίηση . Σύμφωνα με την ΠΟΛ.1116/10.06.15 του Υπουργείου Οικονομικών αναφέρεται, ότι οι επιδοτήσεις, πρέπει να δηλώνονται στο έτος αναφοράς. Έτσι είναι απαραίτητο από το σύνολο των δικαιούχων να κάνουν συμπληρωματικές φορολογικές δηλώσεις . Παρόλα αυτά, διαπιστώνεται ότι ο νόμος, επιβάλει πρόστιμο στην περίπτωση της εκπρόθεσμης τροποποιητικής ή συμπληρωματικής φορολογικής δήλωσης . Αυτό συμβαίνει και δικαιολογημένα, όταν αφορά την υπαιτιότητα του φορολογουμένου, στην περίπτωση των προαναφερόμενων επιδοτήσεων η ευθύνη αυτή θα πρέπει να βαρύνει την υπηρεσία και όχι τους δικαιούχους των επιδοτήσεων .

Τι θα ισχύει για τα εισοδήματα του 2016 και μετά (με τα σημερινά δεδομένα)

Συμπερασματικά , σύμφωνα με το Ν.4336/2015 (τρίτο μνημόνιο) αυτό που ισχύει για εισοδήματα του 2016 και μετά, είναι ότι έχει ψηφιστεί η σταδιακή κατάργηση της προτιμησιακής φορολογικής μεταχείρισης των αγροτών . Γεγονός που μπορεί να ερμηνευτεί στο ότι, στα πλαίσια του κώδικα φορολογίας εισοδήματος, ο αγρότης φορολογείται με ποσοστό 20 % για το έτος 2016 ενώ για το έτος 2017 φορολογείται με ποσοστό 26% .

4.2 Ασφαλιστικό : Η « άλλη Φορολογία »²¹ .

Το ασφαλιστικό πλαίσιο των αγροτών μέχρι σήμερα περιλάμβανε 7 ασφαλιστικές κατηγορίες οι οποίες με την σειρά τους περιλάμβαναν της εξής εισφορές :

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΠΟΣΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ	ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΙΣΦΟΡΑ ΣΕ ΕΥΡΩ			ΣΥΝΟΛΑ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΣΕ ΕΥΡΩ	
		Σύνταξη (7% χ ασφα. Κατηγ.)	Ασθένεια (2,5 %χ 5 ^η -7 ^η ασφ.κατ.)	ΛΑΕ	ΜΗΝΙΑΙΑ	ΕΤΗΣΙΑ
1 ^η	486,77	34,07	26,64	2,05	62,76	753,12
2 ^η	603,37	42,24	26,64	2,05	70,93	851,16
3 ^η	726,05	50,82	26,64	2,05	79,51	954,12
4 ^η	895,92	62,71	26,64	42,05	91,40	1096,80
5 ^η	1.065,78	74,60	26,64	3,08	104,3	1.251,84
6 ^η	1.234,46	86,41	30,86	3,08	120,35	1.444,20
7 ^η	1.401,86	98,13	35,05	3,08	136,26	1.635,12

Στο ασφαλιστικού νομοσχεδίου το άρθρο 54 και 57 , ορίζονται οι εισφορές που πρέπει να καταβάλλουν οι αγρότες. Μεταξύ των άλλων γίνεται πρόβλεψη των εξής :

1. Υπολογισμός εισφορών σύνταξης.

α) Από 01/01/2017 το σύνολο των αγροτών ,παλαιοί και νέοι, οι όποιοι είναι ασφαλισμένοι στον ΟΓΑ, (παλιοί και νέοι), η ασφαλιστική εισφορά στον κλάδο κύριας σύνταξης θα είναι επί του εισοδήματός τους, υπολογιζόμενο με βάση το καθαρό φορολογητέο εισόδημα από την ασκούμενη αγροτική δραστηριότητα κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.

β) Παρατηρείται , ότι το ποσοστό υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών, ορίζεται καθώς αυξάνεται σταδιακά από 1.7.2015 έως 31.12.2019, σε ποσοστό 20%, ως εξής:

(i) Παρατηρείται αύξηση κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες από 1.7.2015 έως 31.12.2016 στο ποσοστό της σύνταξης και η τελική διαμόρφωση κυμαίνεται σε ποσοστό 10%.

(ii) Ο υφιστάμενες ασφαλιστικές κατηγορίες από 01/01/2017θα πάψουν να ισχύουν και το ποσό της ασφαλιστικής εισφοράς υπολογίζεται ως ποσοστό επί του φορολογητέου εισοδήματος, ως εξής :

²¹<http://www.dikaiologitika.gr/eidhseis/agrotika/104211/oi-allages-sto-syntaksiodotiko-tis-eisfores-kai-tin-forologia-ton-agroton>

Κατά το έτος 2017 σε 14 %,

Κατά το έτος 2018 σε 17 %,

Και από 1.1.2019 διαμορφώνεται στο τελικό 20%.

Παράδειγμα :

Εάν το φορολογητέο εισόδημα ενός αγρότη το έτος 2017, δηλαδή το κέρδος = 14.000 ευρώ X 14% = 1.960 ευρώ ετήσιες ασφαλιστικές εισφορές .

αγρότης έχει φορολογητέο εισόδημα τού έτος 2018 (κέρδος) = 14.000 ευρώ X 17% = 2.380 ευρώ .

Και τέλος το Φορολογητέο εισόδημα του αγρότη για το έτος 2019 (κέρδος) = 14.000 ευρώ X 20% = 2.800 ευρώ.

Παρακάτω ορίζεται το κατώτατο και ανώτατο όριο εισφορών σύνταξης.

Έτσι ως κατώτατο ασφαλιστέο εισόδημα καθορίζεται το ποσό που αναλογεί στο 80% του κάθε φορά προβλεπόμενου κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών.

Για παράδειγμα σε κατώτατο εισόδημα 586,08 ευρώ έχουμε $586,08 \times 80\% = 468,864$ X 20% = 93,77 όπου είναι η ελάχιστη μηνιαία ασφαλιστική εισφορά.

Ενώ το ανώτατο όριο ασφαλιστέου μηνιαίου εισοδήματος με σκοπό τον υπολογισμό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς, καθορίζεται το ποσό της παραγράφου 2 του άρθρου 52 .

Για παράδειγμα ισχύει ότι για $586,08 \times 10 = 5.860,80$ X 20% = 1.172,16 μέγιστη μηνιαία ασφαλιστική εισφορά (που σημαίνει ότι για ετήσια κέρδη 70.329,60 ευρώ και άνω η εισφορά δεν αλλάζει).

Οικογενειακή αγροτική εκμετάλλευση.

Για μια οικογενειακή αγροτική εκμετάλλευση όπου σε αυτήν απασχολείται η σύζυγος και τα ενήλικα τέκνα, θα θεωρηθεί ως φορολογητέο εισόδημα για το καθένα από αυτούς , το κατώτατο ασφαλιστέο εισόδημα. Κατά συνέπεια , είναι 93,77ευρω ,όπως υπολογίστηκε και παραπάνω , μηνιαία ασφαλιστική εισφορά, για τον καθένα οικογενειακό μέλος ξεχωριστά που απασχολείται στην αγροτική οικογενειακή εκμετάλλευση .

Πρώιμη παύση της γεωργικής δραστηριότητας

Δεν αποτελεί η πρώιμη παύση της γεωργικής δραστηριότητας σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΟΚ) , αιτία, για να διακοπεί η ασφάλιση των αγροτών. Αυτή ισχύει και για τους δικαιούχους καθώς και τις συζύγους τους.

Λογαριασμό Αγροτικής Εστίας.

Καταβολή εισφοράς 0,5 % επί του ασφαλιστέου εισοδήματος στο Λογαριασμό Αγροτικής Εστίας του ΟΓΑ είναι υποχρεωμένοι από 1.1.2017 οι ασφαλισμένοι Αγρότες να καταβάλλουν και αφού έχει καταργηθεί ταυτόχρονα και η κρατική επιχορήγηση.

Παράδειγμα :

Αν το φορολογητέο εισόδημα για έτους 2017 (κέρδος) είναι 14.000 ευρώ τότε ισχύει $14000 \times 0,5\% = 70$ ευρώ

Εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης.

Συμφώνα με τα ισχύοντα η ασφαλιστική εισφορά για την υγειονομική περίθαλψη των αγροτών καθορίζεται σε ποσοστό 6,95% επί του ασφαλιστέου εισοδήματός τους.

Παράδειγμα :

Αν το φορολογητέο εισόδημα (κέρδος) είναι 14.000 ευρώ τότε $14000 \times 6,95\% = 973$ ευρώ θα πληρώνει ο αγρότης για ετήσιες εισφορές που αφορούν την υγεία.

Συμπερασματικά σύμφωνα με όσα ειπώθηκαν παραπάνω από το 2019 και μετά, ένας Αγρότης που **έχει φορολογητέο εισόδημα 14.000** ευρώ, θα πληρώνει ετησίως ασφαλιστικές εισφορές ποσού **ευρώ 3.843** (2.800 + 70 + 973), έναντι ποσού 753,12 ευρώ (αν ήταν στην πρώτη κατηγορία) και ποσού 1.635,12 ευρώ (αν ήταν στην έβδομη κατηγορία) σύμφωνα με αυτά που ίσχυαν έως τώρα .

Και επίσης στο νέο καθεστώς το ποσό των συνολικών ασφαλιστικών εισφορών θα κυμαίνεται μηνιαίως από 126,83 έως 1.585,35 και ετησίως από 1.521,93 έως 19.024,16.

Κατά συνέπεια , το φορολογητέο κέρδος, θα αποτελεί βάση προσδιορισμού για τον υπολογισμό του φόρου , αλλά ταυτόχρονα θα αποτελεί βάση προσδιορισμού και για τον υπολογισμό του ποσού των ασφαλιστικών εισφορών.

Μπορούμε να αναφέρουμε μετά από τα παραπάνω , ότι οι επιβαρύνσεις από φόρο και ασφαλιστικές εισφορές θα διαμορφωθούν , στα επόμενα έτη, ως εξής :

Με τα μέχρι τώρα δεδομένα, οι Αγρότες θα πληρώνουν φόρο και εισφορές επί του φορολογητέου κέρδους, ως εξής :

α) Για το έτος 2017 = 47,45% (26% φόρο + (14%+6,95%+0,5% εισφορές))

β) Για έτος 2018 = 50,45% (26% φόρο + (17%+6,95%+0,5% εισφορές))

γ) Για το έτος 2019 (και μετά) = 53,45% (26% φόρο +(20%+6,95%+0,5% εισφορές)) .

Με το ισχύον ασφαλιστικό καθεστώς, υπάρχει ελάχιστο ποσό ασφαλιστρων και προς τα κάτω , και προς τα πάνω (σταθερό δηλαδή, ανάλογα με την ασφαλιστική κατηγορία που επιλέγει ο αγρότης) Με το προτεινόμενο νομοσχέδιο , υπάρχει ένα ελάχιστο ποσό ασφαλιστρων , μόνο προς τα κάτω και προς τα πάνω, από ποσό εισοδήματος 70.329,60 και πάνω . Το ελάχιστο

ασφάλιστρο που θα καλείται να πληρώνει ο κάθε αγρότης από το έτος 2019, θα είναι 1.544 ευρώ, (από ελάχιστο της πρώτης κατηγορίας : 753,12) , με την προϋπόθεση, ότι το ελάχιστο ετήσιο εισόδημά του, (καθαρό κέρδος του αγρότη) θα είναι κάτω από 5.626 ευρώ. Για ποσά εισοδήματος που υπερβαίνουν τα 5.626 , τα ασφάλιστρα , οι φόροι και το διαθέσιμο εισόδημα, θα διαμορφώνονται ως εξής:

ΕΤΗΣΙΟ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	Εισφορά σύνταξης (20%) :ΕΤΟΣ 2019 ΚΑΙ ΜΕΤΑ	Εισφορά Ετήσια Ιατροφαρμακευτική (6,95%)	Αγροτική Εστία 0,5%	Σύνολο Εισφορών :ΕΤΟΣ 2019 ΚΑΙ ΜΕΤΑ	Φόρος Εισοδήματος : ΕΤΟΣ 2017 ΚΑΙ ΜΕΤΑ (26%)	ΕΤΗΣΙΟ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ = ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ ΜΕΙΟΝ ΦΟΡΟΣ & ΕΙΣΦΟΡΕΣ
1.000	1.125	391	28	1.544	260	-804
2.000	1.125	391	28	1.544	520	-64
3.000	1.125	391	28	1.544	780	676
4.000	1.125	391	28	1.544	1.040	1.416
5.000	1.125	391	28	1.544	1.300	2.156
5.626	1.125	391	28	1.544	1.463	2.619
6.000	1.200	417	30	1.647	1.560	2.793

8.000	1.600	556	40	2.196	2.080	3.724
9.000	1.800	626	45	2.471	2.340	4.190
10.000	2.000	695	50	2.745	2.600	4.655
12.000	2.400	834	60	3.294	3.120	5.586
14.000	2.800	973	70	3.843	3.640	6.517
15.000	3.000	1.043	75	4.118	3.900	6.983
16.000	3.200	1.112	80	4.392	4.160	7.448
18.000	3.600	1.251	90	4.941	4.680	8.379
20.000	4.000	1.390	100	5.490	5.200	9.310
22.000	4.400	1.529	110	6.039	5.720	10.241
24.000	4.800	1.668	120	6.588	6.240	11.172
26.000	5.200	1.807	130	7.137	6.760	12.103
28.000	5.600	1.946	140	7.686	7.280	13.034
30.000	6.000	2.085	150	8.235	7.800	13.965

Και όλα τα παραπάνω, είναι επιβαρύνσεις που θα έχουν οι αγρότες , χωρίς να έχουμε υπολογίσει επιπλέον τα :

- Τέλη κυκλοφορίας για τα μηχανήματά τους,
- Το ένφια
- Τη μείωση της ρευστότητας που θα επιφέρει η αύξηση της προκαταβολής του φόρου, καθώς επίσης και η αύξηση του συντελεστή ΦΠΑ στα αγροτικά εφόδια.
- Χωρίς να έχουν υπολογιστεί, τα ποσά των ασφαλιστικών εισφορών που πρέπει να δώσουν για τον ή την σύζυγό τους (1.544 ευρώ ετησίως) .

Η πλειοψηφία των αγροτών, όχι μόνο δεν θα μπορέσει να αντέξει το βάρος των προτεινόμενων φόρων ,αλλά εκτός των άλλων, δεν θα μπορεί ούτε ανανέωση του εξοπλισμού τους να κάνουν , πράγμα που σημαίνει μείωση του ανταγωνισμού , έναντι των άλλων αγροτών της ΕΕ.

Αν λοιπόν ο στόχος και ο σκοπός της πολιτείας, είναι η ανάπτυξη του πρωτογενή τομέα παραγωγής , κάτω από τις προτεινόμενες συνθήκες φορολόγησης των αγροτών, όχι μόνο σύγχυση και καμία ουσιαστική διευκόλυνση δεν έχει ο αγρότης, αλλά ίσως θα έχουμε μια επιτάχυνση της πορείας, προς την ερήμωση της υπαίθρου.

Θα πρέπει λοιπόν η πολιτεία, να μελετήσει με προσοχή την υφιστάμενη κατάσταση και να καταστρώσει ένα συγκεκριμένο αναλυτικό σχέδιο δράσης , λαμβάνοντας υπόψη της , τις ιδιαιτερότητες του αγροτικού τομέα , στην απόδοση φορολογικής αλλά και κοινωνικής δικαιοσύνης.

.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ✚ **Καραγιάννης Δ.& Ι & Αικατ.** «Φορολογικά Φοροτεχνικά , υπολογισμός φόρου εισοδήματος σε ΟΕ. ΕΕ, ΑΕ, Ατομικές κλπ., Παραδείγματα και εφαρμογές στη πράξη» 18^η Έκδοση .
- ✚ **Επιστημονική ομάδα Astbooks** ,«ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ» Β' ΕΚΔΟΣΗ
- ✚ **Παπαδημητρίου Θ. Γεώργιος , Νιφορόπουλος Ι. Κωνσταντίνος,** «Φορολογία Αγροτών» (Αγρότες του Κανονικού του ειδικού καθεστώτος, και όσοι δηλώνουν αγροτικά εισοδήματα)
- ✚ **Παπαδημητρίου Θ. Γεώργιος , Νιφορόπουλος Ι. Κωνσταντίνος,** «Ασφαλιστικό Αγροτών» , σημειώσεις από σεμινάριο του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδας , 10^ο Π,Τα, Βορειοδυτικής Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας. (11,12,13 Μαρτίου 2017 , Αγρίνιο, Πύργος, Αίγιο)

- ✚ <http://www.tovima.gr/finance/article/?aid=570250>
- ✚ www.dikaiologitika.gr
- ✚ www.taxheaven.gr
- ✚ www.opekepe.gr
- ✚ www.agronews.gr
- ✚ <http://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/20375>
- ✚ www.forologikanea.gr
- ✚ <http://astbooks.gr/node/49>
- ✚ www.e-forologia.gr

- ✚ N.4389/2016
- ✚ Υ.Α .104/7056/21-01-2015
- ✚ ΠΟΛ. 1041 /2015
- ✚ [ΠΟΛ.1041/5.4.2016](#) (ΦΕΚ τεύχος Β Αρ. Φύλλου 926).
- ✚ [ΠΟΛ.1116/10.6.2015.](#)
- ✚ [ELGA e-Services](#)
- ✚ Αρ. απόφασης [Δ15 1039443 ΕΞ 2015/23.3.2015.](#)
- ✚ Ν. [4328/2015](#)
- ✚ Ν.[4172/2013](#), Α'167
- ✚ [ΠΟΛ.1003/31.12.2014,](#)
- ✚ [www.opekepe.gr](#)
- ✚ [ΔΕΑΦ Α 1083185 ΕΞ 2016/1.6.2016\)](#)
- ✚ [www.elga.gr](#)
- ✚ [ΠΟΛ.1088/17.4.2015](#)